

ЈЕЗДРА И НЕМИЈА

Јеванђеље у
Књизи Јездриној и Немијиној

Октобар, новембар, децембар 2019.

Садржај:

1. Давање смисла историји: Зоровавел и Јездра	5
2. Немија	13
3. Божји позив	21
4. Суочавање са противљењем	29
5. Кршење духа закона	37
6. Читање Речи	45
7. Наш Бог који прашта	53
8. Бог и завет	61
9. Искушења, невоље и спискови	69
10. Обожавање Господа	77
11. Народ пада у стари грех	85
12. Суочавање са лошим одлукама	93
13. Вође у Израилу	101

ЈЕЗДРА И НЕМИЈА – Јеванђеље у Књизи Јездриној и Немијиној

Аутор: Јиржи Москала

Број 4/2019.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара: Желимир Станић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Драгана Тодоран

Лектура: Мирјана Ћерић

Прелом: Гордана Ардељан

Издаје: »Препород«, Београд

За издавача: Саша Тодоран, 11000 Београд, Радослава Грујића 4

Тираж: 2500

За интерну употребу

Табеле припрема Одељење за суботну школу

© [2019] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

УВОД

Јездра и Немија били су изузетне вође, усмерени на Бога, усредсређени на Реч, вођени Духом, који су жарко желели да Божји народ напредује и да се Његово име уздигне и објави широм света. Њихов живот представља оно што Бог може да учини преко посвећених, верних вођа који служе.

Због своје грешне природе, стечених навика и наслеђених особина, можемо доживети истинске, трајне промене само проучавањем Речи Божје која преображава и силом Светог Духа. Верници живе »не силом ни крјепошћу него Духом мојим« (Захарија 4,6) и прихватањем Божјих обећања вером (Авакум 2,4), што доводи до живог духовног живота.

Поука за ово тромесечје приказује да је живот сложен. Чим покушамо да чинимо оно што је добро, наилазимо на препреке и суочавамо се са противљењем. Чак и пријатељи могу отворено или тајно да нам се противе и, можда, постану наши непријатељи. Препреке и отпор према добру показују да је сотона жив и да је грех стваран. Борити се против сотоне људском снагом није могуће јер је зло јаче од нас. Само Бог може да осигура победу, промени одређено мишљење и пружи нам силу да живимо уравнотеженим животом. Животна обесхрабрења су прилике за промену. Разочарења могу да нам помогну да се усредсредимо на суштину и убрзамо свој духовни раст, док уз Божју помоћ постижемо победу над сваком кризом.

Књига Јездрина и Књига Немијина не завршавају се оптимистично. Грех је озбиљан проблем, и шири се лако и брзо. Највећи изазов не долази споља, већ проистиче из неверности Богу, када Божји народ не следи Његову откривену вољу. Бити веран Господу и истрајати у извршавању Његових налога најјачи је тест за Божју цркву. Као што је Јездра добро разумео, једина сила која мења потиче из марљивог проучавања Писма, његовог разумевања и усвајања.

Да би испунио полазну тачку пророчанстава о 70 седмица и 2300 дана и ноћи (који започињу 457. године п.н.е), Бог је у својој милости деловао и извршио утицај на цара Артаксеркса I како би дозволио Јездри да се заједно са групом Израиљаца врати у Јерусалим, обезбеди сигурност на путу и потребна новчана и друга средства за службу у Храму (Јездра 7,11–28).

Кључне теолошке теме ове две књиге су Божје провиђење, верност и завет. Бог је испунио своја обећања, иако је Његов народ био ускогруд, непостојан, растројен и тврдоглав. Преко својих слугу Бог их је позвао да изађу из стања обамрлости и доживе пробуђење и реформу.

»Дело обнове и реформе, које су обавили повратници из ропства под вођством Зороваеља, Језде и Немије, даје слику рада на духовној обнови који треба обавити у току завршних дана историје ове Земље. Остатак Израилев био је слаб народ, изложен насиљу својих непријатеља; али преко њега Бог је намеравао да сачува на Земљи знање о себи и свом Закону. Припадници тог остатка били су заштитници правог богослужења, чувари светих пророчанстава.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 439; стр. 677. оригинал)

Књига Јездрина и Књига Немијина историјски су повезане и обухватају важну промену у животу Божјег народа. Ова 23 поглавља чине један обиман извештај, али са подјединцима; оне се надопуњују и покривају слична теолошка питања. Пажљивим проучавањем обрасца откришеног у композицији ове две књиге, можемо уочити Божје изузетно деловање у историји и Његово милостиво вођство.

Имајте на уму да није све што је приказано у овим књигама написано хронолошким редом, и да су поједини делови састављени према одређеној тематици.

Као што ћемо видети, изазов који се нашао пред Јездром и Немијом није био обнова Храма (он је био завршен и посвећен 515. године п. н. е., више од 50 година пре Јездриног доласка), већ поновна изградња Јерусалима, обнова администрације и националне аутономије – што је све на крају припремило пут доласку Месије.

Док проучавамо Реч Божју овог тромесечја, нека нас Господ благоволити надахњујући нас, додирујући наша срца, преображавајући наше размишљање, и свакодневно нас оспособљавајући да Га верно и са одушевљењем следимо.

Јиржи Москала, доктор теологије и филозофије, декан је и професор старозаветне егзегезе и теологије на Адвентистичком теолошком факултету на Универзитету Ендрус. Придружио се факултету 1999. године. Пре доласка на Ендрус, Москала је обављао различите дужности (рукоположени проповедник, управник, професор и директор) у Чешкој Републици. Члан је различитих теолошких друштава, написао је или уредио бројне чланке и књиге на чешком и енглеском језику. Такође, учествовао је у неколико археолошких експедиција у Тел Јалулу, у Јордану.

ДАВАЊЕ СМИСЛА ИСТОРИЈИ: ЗОРОВАВЕЉ И ЈЕЗДРА

Текстови за проучавање у току седмице: Јеремија 25,11.12; Данило 9,1.2; Јездра 4,1–7; Исаија 55,8.9; Јездра 7,1–28.

Текст за памћење: »Овако вели Кир цар персијски: Сва царства земаљска дао ми је Господ Бог небески, и Он ми је заповједио да Му сазидам дом у Јерусалиму у Јудеји.« (Јездра 1,2)

Бог је у Јеремијиним списима обећао да ће се Његов народ вратити у свој дом после 70 година изгнанства у Вавилону. Цар Кир био је Божје оруђе преко ког је остварен овај повратак. Кир, Божји помазаник (Исаија 45,1), издао је декрет око 538. године п. н. е. којим је омогућио Божјем народу да се врати у своју земљу и поново изгради Храм.

Управо је Бог надахнуо Кира да каже Јерусалиму: »Сазидаћеш се« и Цркви: »Основаћеш се« (Исаија 44,28). Бог је јамчио да ће Јерусалим бити поново изграђен. Он је, такође, покренуо Кирово срце да изда дозволу да се изгради Храм.

Увек је охрабрујуће видети да Божји народ позитивно реагује на Господње деловање: »Тада усташе главари породица отачких од Јуде и Венијамина, и свештеници и Левити и сви којима Бог подиже дух да иду да зидају дом Господњи у Јерусалиму.« (Јездра 1,5)

У овом стиху видимо како народ позитивно одговара на Божја моћна и милостива дела. Наша највећа достигнућа проистичу из схватања ко је Бог и шта чини, и из сазнања да с љубављу делује у корист свога народа.

ПРВИ ПОВРАТАК ИЗГНАНИКА

Прочитајте следеће текстове: Јеремија 25,11.12; Јеремија 29,10; Данило 9,1.2. Када се догодио први повратак изгнаника? Какво пророчанство се испунило овим повратком?

Господ је утицао на Кира да дозволи први повратак чиме се испунило Јеремијино пророчанство о 70 година. Јеремија је забележио да ће у Јудиној земљи под Вавилоном владати пустош 70 година (од 606/605. п. н. е. до 537/536. п. н. е.), али да ће тада Бог омогућити повратак изгнаника. Док је Данило проучавао Јеремијине списе, схватио је да је дошло време за тај обећани повратак.

Данило је у 9. поглављу Књиге пророка Данила узнемирен јер је 70 година скоро истекло без очитих промена, а ново Персијско царство се уздигло на власт. Туговао је и окренуо се Богу, молећи за милост и испуњење Његових обећања. У истом поглављу (Данило 9,24–27), Бог је уверио Данила да се Он стара о свему и да постоје одређени планови за будућност, када ће доћи Избавитељ који ће умрети за народ да би искупио њихове грехе, донео правду и испунио жртвени систем. Бог је заправо говорио: »Данило, не брини. Пошто ће прави Избавитељ (Исус) сигурно доћи, Ја ћу сада, такође, теби послати избавитеља.« Убрзо након тога, Бог је покренуо Кира, персијског цара, да изда наређење да се ослободе заробљени. Бог је увек веран својим обећањима. (Видети у тексту Данило 10 како је Бог деловао да би осигурао напредак свог народа у њиховој земљи.)

У првом поглављу Књиге Јездрине забележен је Киров проглас да израелски народ може слободно да се врати у Јерусалим и изгради Господњи дом. Овај налог дат је између 539. и 537. године п. н. е. Кир не само да им је дозволио да пођу већ се постарао да се врате са поклонима и даровима, укључујући и првобитне судове из Храма, које је Навуходоносор узео. Овај догађај нас подсећа на излазак Израиљаца из Египта који се одиграо много година раније, када је Бог, такође, покренуо срца људи да им дарују поклоне на одласку. Ова прва група која се вратила у Јуду састојала се од 50 000 људи, и највероватније је обухватала и жене и децу из других подручја.

Која су још историјска пророчанства испуњена управо онако како је обећано у Речи, и како из њих можемо примити утеху да Бог познаје будућност и да можемо веровати Његовим обећањима датим нама?

ОПШТИ ПРЕГЛЕД ЦАРЕВА И ДОГАЂАЈА

Прва група повратника добила је задатак да поново изгради Божји храм. О противљењу изградњи Храма проучаваћемо касније. Сада ћемо разговарати о смењивању персијских царева у време дуге изградње Храма и обнављања Јерусалима. Важно је да знамо историјску позадину извештаја о Јездри и Немији јер нам то пружа дубљи увид у њихове поруке.

Прочитајте текст Јездра 4,1–7. Који су цареви, за чије је владавине настало противљење изградњи Храма, овде споменути?

Следи листа персијских царева, према хронолошком реду, који су повезани са Књигом Јездрином и Немијином. На почетку листе је Кир који је основао Персијско царство и освојио Вавилон 539. године п. н. е.

- Кир II »Велики« (559–530. п. н. е.)
- Камбиз II (530–522. п. н. е.)
- Дарије I (522–486. п. н. е.)
- Ксеркс I (485–465. п. н. е.) (такође познат као Асвир у Књизи о Јестири)
- Артаксеркс I (465–424. п. н. е.)

Док проучавамо ове књиге, веома је важно да знамо да ти цареви у Књизи пророка Јездре нису споменути хронолошким редом. На пример, текст Јездра 4,6–24. уметнут је пре 5. поглавља, у коме се наставља извештај о сметњама у зидању Храма. Затим, догађај са писмицама упућеним Ксерксу I (Асвиру) и Артаксерксу I из 4. поглавља Књиге Јездрине одиграо се после догађаја забележених у 5. и 6. поглављу, који се односе на Дарија I. Овакав след може се читаоцима учинити сложеним и може постати разлог збуњености која вековима влада у вези са овим књигама. Како тромесечје буде одмицало, познавање следа догађаја помоћи ће нам да боље схватимо Јездрине и Немијине поруке.

Колико често сте у Библији наилазили на појединости које су вас збуњивале? Како можете научити да верујете Богу и Његовој Речи, чак и када наиђете на нешто неразумљиво? Зашто је то важно? (Видети: Исаија 55,8,9)

ДРУГИ ПОВРАТАК ИЗГНАНИКА

У текстовима Јездра 7,1–10. и 8,1–14. видимо да цар Артаксеркс I дозвољава Јездри да се врати у Јерусалим (457. п. н. е.) и да са собом поведе све који желе да се врате. Не зна се много о односу између цара и Јездри, или шта је Јездра радио на двору. У 8. поглављу Јездрине књиге наведени су главари породица које су се вратиле, почевши од повратника свештеника, преко царске лозе до општег јеврејског становништва. Дванаест породица је посебно именовано, што одаје утицај да је у питању намерни подсетник о дванаест племена Израиљевих.

Текст наводи око 1500 мушкараца, што би рачунајући жене и децу укупно било око 5000 до 6000 људи. Ово је била много мања група од прве која се вратила са Зоровавељом и Исусом.

Прочитајте текст Јездра 7,1–10. Шта из њега сазнајемо о Јездри?

Јездра је књижевник са свештеничким наслеђем. Као свештеник, он је потомак Арона, Мојсијевог брата, првог израиљског свештеника. Према извештајима забележеним у Књизи Јездриној, као и у јеврејској традицији, Јездрино име је веома цењено чак и данас. Није познато да ли је Јездра служио као књижевник на двору цара Артаксеркса, тако да се ово представљање Јездри као књижевника или односи на његове претходне одговорности или на његове вештине, које почиње да користи после доласка у Јуду. Како год, Јездра је сигурно радио у Артаксерксовом блиском окружењу, с обзиром да га је цар послао као вођу пута.

У тексту Јездра 7,6.10. Јездра је описан као »вешт« и »посвећен« књижевник или учитељ. Реч »вешт« у дословном смислу значи »хитар«, упућујући на некога ко је брз у разумевању и сагледавању одређених појединости. Јездра је имао проницљив ум – био је познат по свом знању и мудрости кад је Божји закон у питању. Штавише, чињеница да је цар изабрао Јездру да одведе групу Израиљца у Јуду сведочи о Јездриној храбрости и способностима вође.

Запазите да је Јездра управлио срце да истражује »закон Господњи« (Јездра 7,10). Како бисмо применили ово начело на свој живот данас?

АРТАКСЕРКСОВ ДЕКРЕТ

Прочитајте: Јездра 7,11–28. Шта су били елементи царевог декрета? Зашто су ова упутства била важна израиљском народу?

Артаксерков декрет сличан је Кировом првом декрету. Цар саветује све који су вољни, нарочито припаднике свештеничке лозе, да пођу на пут у Јерусалим. Иако је према историјским документима Мурашу већина Јевреја на крају остала у Персији (што се види у извештају о Јестири), било је оних који су чекали прилику да започну нов живот у домовини својих предака. Цар је упутио већину својих налога ризничарима с оне стране Реке (са Трансеуфратске територије). Задатак ризничара био је да обезбеде Јездри све што му је потребно да обнови град и »украси дом Господњи у Јерусалиму« (Јездра 7,27). На крају, цар је наложио Јездри да осигура одговарајуће држање Божјег закона, као и законе царева, успостављајући судски систем. Ред и организација настали као резултат ове заповести важни су видови сваког друштва. Штавише, цар је олакшао Јездри и Израиљцима да обнове своју домовину.

Да ли царevo залагање за поновну изградњу града и Храма указује да је он постао верник Јездриног Бога? Артаксеркс назива Бога »Богом Израиљевим, којему је стан у Јерусалиму« (Јездра 7,15). Изразе које цар користи у вези са Богом Израиљевим указују да је сматрао Господа још једним локалним божанством кога је требало умилостивити даровима. Није желео да овај локални бог буде гневан на њега и његове синове (Јездра 7,23). Поред тога, треба да запазимо да је 457. године п. н. е. година египатске побуне против персијске власти; према томе, вероватно је да су цареви предусретљиви поступци били предузети да би се стекла лојалност провинције Јуде.

Нажалост, упркос односу који је цар успоставио са Јездром и Хемијом, он није постао верник (барем у тексту ништа не упућује да јесте), што значи да Господ може да употреби чак и необраћене људе да изврше Његову вољу на Земљи.

Како чак и усред толико бола и патње можемо научити да имамо поверења у Божју врховну власт над светом, као што се види у овом примеру?

ВАЖНОСТ ОБРАЗОВАЊА

Прочитајте текст Јездра 7,6.10. Шта ови стихови уче о важности одговарајућег верског образовања?

Јездрино искрено посвећење Богу и његова одлука да проучава, примењује и научава Реч Божју (Јездра 7,6.10) припремили су га за узвишенију службу у Израилу. Библијски текст дословно гласи да је посветио себе проучавању, извршавању и научавању Господњег закона.

Елен Вајт пружа важан увид у то: »Рођен као припадник Ароновог потомства, Јездра је добио свештеничко образовање. Познавао је, осим тога, и списе мага, астролога и мудраца из Медоперсијског царства. Међутим, није био задовољан својим духовним стањем. Чезнуо је да успостави потпуни склад са Богом, чезнуо је за мудрошћу која ће му помоћи да оствари божанску вољу. Зато је 'управио срце своје да истражује закон Господњи и да га извршује' (Јездра 7,10). То га је навело да се посвети марљивом проучавању историје Божјег народа, записаној у списима пророка и царева. Претраживао је историјске и поетске делове Библије да схвати зашто је Бог дозволио да Јерусалим буде разорен и да Његов народ буде одведен у ропство у далеку незнабожачку земљу.« (*Историја пророка и царева*, стр. 394.395; стр. 608. оригинал)

»Јездрини напори да оживи занимање за проучавање Писма имали су свој трајни темељ у његовом неуморном животном делу чувања и умножавања светих списа. Он је сакупио све преписе Закона до којих је могао доћи, давао их на преписивање и онда делио људима. Чиста Реч, тако умножена и стављена у руке многим људима, ширила је знање које је имало непроцењиву вредност.« (стр. 396; стр. 609. оригинал)

Запазите да је Јездра, иако је познавао путеве паганства, увидео да нису исправни, па је тежио да сазна истину са извора истине, из Речи Божје и »закон Господњег«. Морао је да заборави велики део онога што је научио у световним школама, јер је несумњиво већина тога што су научавале било погрешно. Уосталом, колико су му значили »списи мага и астролога«?

На које начине, чак и данас, можда треба да заборавимо оно чему смо учени у свету?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Историја пророка и царева* прочитајте поглавље »Јездра, свештеник и књижевник«, стр. 394–400; стр. 607–617. оригинал.

Размотрите Јездрин марљиви рад: »Јездра је постао Божји представник, учио је људе који су живели око њега начелима која владају Небом. У преосталим годинама свога живота, без обзира да ли се налазио у близини двора медоперсијског цара или у Јерусалиму, посао учитеља сматрао је својим основним животним звањем. Док је другима преносио истине које је научио, повећавала се његова радна способност. Постао је човек побожности и ревности. Био је Господњи сведок свету, сведочећи о сили библијске истине која оплемењује човеков свакодневни живот.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 395.396; стр. 609. оригинал)

»У делу реформе које треба да се данас обави, потребни су људи који, по угледу на Јездру и Немију, неће улепшавати ни оправдавати грех, нити ће избегавати да бране Божју част. Они на којима почива терет овог посла неће остајати мирни када се чини зло, нити ће зло покривати огрточем лажног милосрђа. Они ће имати на уму да Бог не гледа ко је ко, и да је строгост према неколицини у ствари милост према многима. Они ће, такође, имати на уму да онај који укорава зло увек мора да буде надахнут Христовим духом.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 437.438; стр. 675. оригинал)

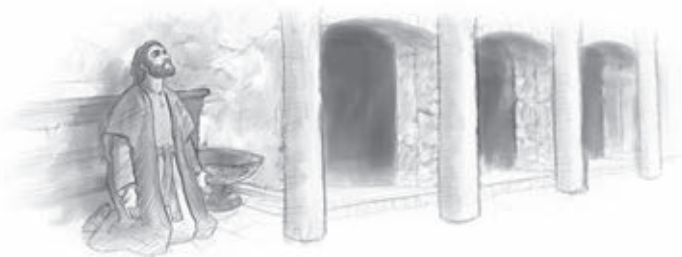
ЗА РАЗГОВОР:

1. Да, примили смо многа дивна Господња обећања. Међутим, у исто време, Бог нам се не намеће. Какве одлуке доносимо у свом животу, а које могу да осујете испуњење Његових обећања датих нама?

2. Прочитајте Данилову молитву у тексту Данило 9,1–23. Каква начела, која се могу применити лично на ваша искуства, овде запажете? Односно, шта је Данило чинио, какав је био његов став и шта је тражио? Шта још запажете што се може применити на нас данас?

3. У одељку од четвртка читали смо да је Елен Вајт забележила да је Реч Божја била у средишту Јездрине службе и да је марљиво радио на њеном ширењу међу народом. Шта је очигледна и важна поука за нас данас у вези са средишњим местом које Реч Божја треба да заузима у нашем животу и Цркви?

НЕМИЈА

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 1; Немија 2; 5. Мојсијева 7,9; Псалам 23,1–6; 4. Мојсијева 23,19.

Текст за памћење: »А кад чух те ријечи, сједох и плаках, и тужих неколико дана, и постих и молих се пред Богом небеским. И рекох: Ох, Господе Боже небески, Боже велики и страшни, који чуваш завјет и милост онима који Те љубе и држе Твоје заповијести.« (Немија 1,4.5)

Две групе заробљеника вратиле су се у Јуду у оквиру макар делимичног испуњења Божјих обећања датих јеврејском народу.

Међутим, Бог припрема још једну групу изгнаника. Последњој групи заробљеника дат је налог да реши постојећи проблем. Иако су се прве две групе вратиле да поново изграде Јерусалим и испуне план довршавајући Храм, одустале су од остатка градње јер су се околни народи томе успротивили. Људи из околних подручја нису желели да Израилџи изграде град и његове зидове, јер су се плашили да могу постати моћан народ као некада (Јездра 4,6–24). Према томе, повратак Израиљаца чинио се као претња, коју су били одлучни да зауставе. Међутим, Бог није позвао свој народ да би га напустио у току рада који им је наложио да обаве.

Дакле, Он је припремио још једног човека да изврши Његову вољу и оствари Његове намере. Његово име било је Немија и сада се окрећемо њему и његовом раду за Господа.

НЕМИЈА ПРИМА РЂАВЕ ВЕСТИ

Књига Немијина почиње отприлике на исти начин као и Књига пророка Данила (прочитајте: Данило 1,1.2), са рђавим вестима. Да, многи су се вратили у земљу својих предака, али тамошње прилике нису биле добре.

Прочитајте текст Немија 1,1–4. Зашто је Немија био толико потресен? Како је реаговао на рђаве вести које је примио?

Поједини Јевреји заробљени годинама раније доведени су у Сусан, један од четири административна центра Персијског царства, где је Немија служио у царској палати као пехарник. Израз употребљен за Ананију, »један од браће моје«, највероватније се односи на брата по крви, јер се Ананија спомиње на сличан, али много приснији начин, у тексту Немија 7,2, мада тај израз може да упућује и само на сународника Израилца. Разговор са Ананијом највероватније се догодио између средине новембра и средине децембра 445. године п. н. е., отприлике 13 година након Јездриног повратка у Јерусалим. Ананија извештава да су прилике у Јерусалиму тешке. Народ није успео да поново изгради Јерусалим. Непријатељ је уништио зидове града, остављајући га незаштићеног и пустог.

Важно је споменути да је цар Артаксеркс сломио наду повратника заустављајући процес изградње након што се народ с оне стране Реке пожалио (Јездра 4). То је омогућило непријатељима да униште зидове града (Јездра 4,23). Немија је чуо гласине о тој несрећи, али до тог тренутка није имао праве одговоре.

Иако је Храм поново изграђен, није у потпуности био у функцији, јер народ потребан за службу у Храму није могао да живи у Јерусалиму. Такве прилике ражалостиле су Немију, а све оно што су носиле овакве вести погодиле су његову душу: Јевреји нису прослављали Бога иако су се вратили са тим циљем. Уместо тога, занемарили су Божји дом и свети град из страха од непријатеља и угњетавања.

Према томе, Немија се одмах окреће Богу. Он не оптужује јудејски народ да нема вере и не назива их кукавицама, нити прихвата постојеће стање ствари. Немија једноставно иде на колена и почиње да се моли и пости.

Када је чуо ове рђаве вести, Немија је плакао, постио и молио се. Шта нам његов поступак говори о томе како треба да се обратимо Богу, нарочито у време невоље?

НЕМИЈИНА МОЛИТВА

Прочитајте Немијину молитву у тексту Немија 1,5–11. Који су то различити елементи молитве? Зашто укључује себе у молитву као једног од оних који су криви?

1. Боже, Ти си велик и милостив (Немија 1,5)
2. Чуј ме (Немија 1,6)
3. Признајемо своје грехе (Немија 1,6.7)
4. Не заборави своја обећања (Немија 1,8.9)
5. Ти си нас откупио (Немија 1,10)
6. Чуј ме (Немија 1,11)
7. Боже, дај нам напредак и изли милост (Немија 1,11)

Немијина молитва је лепа целина која говори о Божјој величини и признавању њихових греха, и која се завршава вапајем за помоћ. Молитва личи на Данилову молитву из 9. поглавља Књиге пророка Данила, и могуће је да је Немији та молитва била позната. Вредно је запазити да Немија не започиње вапајем за помоћ, већ радије прво износи истину о томе ко је Бог, Велики и Страшни. Он, такође, истиче да Бог чува завет и да је милостив према онима који Га љубе, као да подсећа Бога да је увек био веран и да ни сада не може другачије да поступи.

Молитва има посебну структуру (као што је приказано у претходном тексту) у чијем је средишту 8. стих, у коме Немија спомиње Божја обећања. Немија каже: *»Опомени се.«* Другим речима: *Не заборави, Боже, да си обећао да ћеш нас расејати када смо неверни, али да си, такође, обећао да ћеш нас вратити и све обновити. Пошто се прво споменуто већ догодило, сада је време да испуниш ово друго, јер се враћамо Теби.* Немија се не плаши да се позива на Божја обећања и да Га подсећа на њих. Наравно, то не значи да Бог не зна своја обећања или да их се не сећа. Бог заправо налази задовољство у нашој спремности да се позивамо на Његова обећања. Жели да верујемо у њих и да их Њему гласно казујемо. Изговарајући оно што нам је Бог обећао, можемо бити оснажени у својој решености да се ослонимо на та обећања, нарочито у тренуцима када се чини да је све безнадежно.

Која су нека од Божјих обећања која управо сада можете тражити за себе? Зашто је важно да никада не одустанемо од позивања на та обећања? (Уосталом, ако одустанете, шта вам остаје?)

НЕМИЈИН ГОВОР

У тексту Немија 1,11. речено је да је Немија царев пехарник. Нама се тај посао може учинити неважним, али пехарници су били људи снажног утицаја, јер су имали сталан и непосредан приступ цару. Пехарници су имали задатак да пробају пића намењена цару како би спречили да се цар разболи или буде усмрћен. Херодот истиче да су Персијанци веома ценили пехарнике и да су их сматрали високим службеницима. На пример, пехарник асирског цара Асархадона био је, такође, главни министар у царству. Према томе, Немија у царству заузима висок положај, и због свог приступа цару, моли Бога да га употреби у разговору са царем о приликама у Јуди.

Прочитајте: Немија 2,18. Шта се догодило као резултат Немијиних молитви и поста?

Молитва је услишена у месецу Нисану, што је отприлике месец април 444. године п. н. е. Четири месеца је прошло откако су Ананија и Јевреји донели узнемирујуће вести Немији о Јерусалиму. Немија се четири месеца молио и постио, и могло му се сваког дана чинити да Бог не одговара. Међутим, време Божјег деловања је увек савршено. Бог је припремао цара да саслуша Немију и да повољан одговор.

Није се често догађало да су пехарници на одређено време ослобађани својих дужности да би постали управитељи у другој земљи. Бог је говорио преко Немије и извршио утицај на персијског цара Артаксеркса I да прогласи Немију управитељем Јудеје. Спомињање царице указује да је вероватно био у питању приватни догађај, јер није увек био обичај да царица буде присутна на званичним гозбама. Немија не спомиње одмах Јерусалим, како цар не би створио одређене предрасуде, већ упућује емотивну молбу цару о личном питању. До тренутка када је споменуо о ком посебном месту је реч, већ је придобио цара.

На које начине запажамо паралелу између Немијиног положаја на овом двору и Даниловог положаја у Вавилону? Шта о Немијином карактеру говори царско позитивно расположење према њему?

НЕМИЈИН ПОЛАЗАК

Цар је по Немији послао писма Санавалату Ороњанину и Товији Амонцу, високим службеницима у области преко Реке, да би припремио пут ономе што Немија треба да оствари. Поред тога, цар је наредио Асафу, чувару царевих шума, да обезбеди Немији сву дрвну грађу неопходну за поновну изградњу града, зидова и капија Храма.

Прочитајте текст Немија 2,9.10. Шта ови стихови говоре о противљењу са којим ће се Немија и Јевреји у суштини суочити?

Немија је дошао у Јерусалим око 445/444. године п. н. е. Чинило се да се противљење јавило чак и пре Немијиног покушаја да нешто учини, јер је молба упућена главарима изазвала проблеме. Иако је Товија јеврејско име које значи »Господ је добар« (његов син Јоанан такође носи јеврејско име »Господ је милостив«), служио је као амонски управитељ. Према томе, Јерусалим је био окружен непријатељима. Били су то Санавалат, главар Самарије на северу, Товија, главар Амона на истоку и Гисем Арапин (Немија 2,18.19) на југу, који је завладао Едомом и Моавом. Нажалост, вође у тој регији клониле су се Немије, јер је био заинтересован за »добробит« потлачених. Насилници се не радују добру и срећи оних које застрашују.

Немијин »долазак у Јерусалим са војничком пратњом, која је показивала да је дошао због неке важне мисије, пробудила је љубомору оближњих незнабожачких племена, која су гомилајући оптужбе и увреде, често показивала своје непријатељство према Јеврејима. Најистакнутији у том злом делу били су неки главари тих племена, Санавалат Ороњанин, Товија Амонац и Гисем Арапин. Од самог почетка ови главари критички су пратили сваки Немијин покрет и свим средствима која су им стајала на располагању настојали да онемогуће његове планове и спрече његово дело.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 413; стр. 635. оригинал)

Који још библијски извештаји показују како су се они које је Бог позвао да изврше Његову вољу суочили са противљењем? Изнесите свој одговор у разреду?

НЕМИЈИНА ПРИПРЕМА ЗА РАД

Нема сумње, Господ је позвао Немију на овај задатак и пружиће му све што му је потребно. Утврђен познавањем Божјих обећања и сигурношћу Божјег позива, Немија је пошао на рад. Напредовао је пажљиво и уз молитву. Другим речима, иако је знао да је Бог са њим, то га није спречило да размишља о томе шта ће чинити.

Прочитајте: Немија 2,11–20. Шта Немија чини да би се припремио за план изградње зида?

Поуке о вођству:

Поука 1: Немија ником не открива планове ни »што ми је Бог мој дао у срце да учиним у Јерусалиму« (Немија 2,12). Не само да не говори непријатељима, већ скрива и од јеврејских главара. Он креће у извиђање да би установио шта је потребно урадити.

Поука 2: Пре изношења било каквих појединости, Немија извршава свој домаћи задатак и планира све потребне радове.

Поука 3: Када говори о задатку, Немија прво истиче шта је Бог учинио до тог тренутка предводећи овај подухват, а затим наводи цареве речи. Он пружа охрабрење пре него што тражи посвећеност послу. Заиста се може назвати чудом то што су Јевреји тако позитивно реаговали и одлучили да граде упркос отпору на који ће наићи. Бог је захваљујући Немијиним молитвама припремио не само цара већ и јеврејски народ, тако да су реаговали одважно и храбро.

Прочитајте текст Немија 2,19.20. Шта ови стихови говоре о Немијиној вери? Како су текстови 5. Мојсијева 7,9; Псалам 23,1–6. и 4. Мојсијева 23,19. можда помогли Немији?

Наши разговори показују ко смо и у шта заиста верујемо. Немија тежи да изговара охрабрујуће речи. Он се не плаши да спомене Бога у свему што каже и да Га прослави, чак и када му се људи ругају и смеју. Иако Немија зна да непријатељи осећају презир према њима, он не ублажава речи нити изоставља Бога из разговора. Налик Јосифу у Египту много година раније, Немија се не плаши да уздиже Бога међу људима који не верују у Њега.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Размишљајте о поглављу »Човек прилике«, стр. 408–412; стр. 628–634. оригинал, из књиге Елен Вајт *Историја пророка и царева*.

Немија је био човек молитве. »Немија је своју душу често изливао пред Богом молећи се за свој народ. Међутим, сада, док се молио, света намера почела је да се обликује у његовим мислима. Одлучио је да ће, уколико добије дозволу од цара, уколико набави алат и материјал, сам преузети задатак обнављања јерусалимских зидина и враћања изгубљене моћи израиљском народу. Молио је Господа да му помогне да нађе милост пред царем, тако да добије прилику да оствари свој план. 'О, Господе ... нека буде ухо твоје пригнуто к молитви слуге твојега... дај данас срећу слуги својему и учини да нађе милост пред овим човеком.' Четири месеца Немија је чекао повољну прилику да свој захтев изнесе цару.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 409; стр. 629.630. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Шта у одговору који смо дали на питање из одељка од среде значи да се кроз целу Библију – и Стари и Нови завет – они који су позвани од стране Бога суочавају са огромним противљењем? У ствари, шта значи да се у скоро сваком случају с тим суочавају? Можда бисмо могли поставити боље питање: Какве примере можете навести о особама које је Бог позвао да чине Његову вољу, а које се нису суочиле са противљењем? Шта нам одговор на ово питање говори о томе да не треба да се обесхрабримо када се суочимо са великим препрекама чак и док чинимо Божју вољу, док остварујемо оно што нас је Господ позвао да учинимо?

2. Прочитајте текст Немија 2,18. Шта овај стих говори о сили личног сведочанства и о томе колико је важно да добијемо позитиван одговор какав је Немија добио од својих сународника Јевреја?

3. Ни Јездра ни Немија ништа не би могли да остваре без помоћи цара. Другим речима, ови Божји људи сарађивали су са незнабожачким политичким властима. Какве поуке можемо усвојити из овог примера о томе када и како ми као Црква можемо сарађивати са политичким властима, које год да су у питању? У исто време, зашто Црква мора бити веома пажљива док то чини?

4. Проучите Немијину молитву (Немија 1,1–11) у разреду. Шта из ње можете извући што вам може помоћи да продубите свој однос са Богом? Шта учи о поковавању, признању и позивању на обећања?

БОЖЈИ ПОЗИВ

Текстови за проучавање у току седмице: Јездра 7,10; Немија 1,1–11; Данило 9,24–27; Данило 8; Римљанима 8,28.29; Римљанима 9; 2. Мојсијева 3; 2. Мојсијева 4.

Текст за памћење: »Благословен да је Господ Бог отаца наших, који даде то цару у срце да украси дом Господњи у Јерусалиму.« (Јездра 7,27)

Да ли Бог сваку особу позива да изврши посебан задатак? Да ли постоје одређена мерила која неку особу чине оспособљенијом за одређени задатак од других? Да ли су та мерила другачија у људским очима него у Божјим? Већина нас вероватно би одговорила потврдно, нарочито на последња два питања. Постоје тренуци када нас Бог припрема за посебан задатак кроз образовање и искуства; у другим приликама, Он жели да служимо једноставно зато што смо вољни и понизни. Међутим, није увек лако знати какав је Божји позив у нашем животу, зар не? Ипак, у Библији има много извештаја о људима које је Бог одабрао за посебну обавезу.

Занимљиво је да је Бог позвао Јездру и Немију да изврше посебну дужност: да поново изграде оно што је лежало у рушевинама. Међутим, поновна изградња у овом случају обухватала је различите задатке. Требало је да поведу израиљски народ назад у Јерусалим и да изграде Храм и град. У исто време, требало је да поучавају народ о Богу и да их изнад свега упуте на посвећену заједницу са Њим. Такође, требало је да разговарају о Божјем позиву, и то оном најважнијем.

ПОЗИВ УПУЋЕН ЈЕЗДРИ И НЕМИЈИ

Могли бисмо рећи да је Јездра био изабран из различитих разлога: 1) био је спреман да пође; 2) био је вођа; 3) био је вешт књижевник и учитељ. Можемо, такође, пронаћи још неке додатне разлоге. Међутим, један стих можда на најбољи начин приказује зашто је Јездри био поверен овај задатак.

Шта текст Јездра 7,10. говори о Јездри? Како је Јездра могао да »припреми« или »управи« своје срце да истражује »закон Господњи« и да то изврши?

Реч за »припремио« или »управио« на јеврејском гласи *kun*. Ова реч се може превести као »припремити, чврсто прионути, бити чврст, чврсто одлучити, бити постојан или непоколебљив«. Према томе, право значење ове изјаве чини се да гласи да је Јездра својим срцем чврсто прионуо или да је чврсто срцем одлучио да тражи Бога.

Након доласка у Јерусалим, Јездра је показао шта значи бити посвећен Богу. Научавао је Божју Реч у Јерусалиму 13 година. Можда му се чинило да није унео никакву промену у току тих 13 година, али на крају, када су зидови били завршени, народ је сазвао збор – не зато што их је неко приморао на то, већ зато што су желели. Божја Реч коју су чули од Јездре укоренила се међу њима.

Зашто је Немија био изабран? Прочитајте текст Немија 1,1–11.

Немија је посветио своје срце Богу и народу. Био је забринут када је сазнао да је рад у Јерусалиму обустављен. Гајио је љубав према том делу и, попут Јездре, добровољно је приступио том послу. Бог је услышио њихове молитве и жеље. Понекад нам се јави мисао да уколико нешто волимо, то сигурно није од Бога, јер ће нам Бог дати само тешке дужности које можда нећемо желети да извршимо. Међутим, ако хо дамо са Богом, Он често дарује жељу да учинимо оно што волимо. Бог жели да гајимо жар према ономе што чинимо за Њега.

На које начине сте искусили стварност да вас Бог позива да учините за Њега оно што волите?

У првој лекцији у овом тромесечју, проучавали смо о томе како је Бог позвао Зоровавеља (отприлике 538. п. н. е.) и Јездру (457. п. н. е.) у посебну службу. У другој лекцији, размишљали смо о Божјем позиву упућеном Немији (444. п. н. е.). Треба да схватимо да су ти позиви били упућени у складу са Божјим предзнањем. На пример, Зоровавељ је био покренут од стране Бога да изврши посебан задатак као одговор на крај 70 година заточеништва о којима је пророковао Јеремија.

Које године је Јездра позван у службу? Била је то иста година у којој је цар Артаксеркс издао декрет. Зашто је та година значајна за пророчанство? Погледајте: Данило 9,24–27.

Текст Данило 9,25. каже да »откад изиђе ријеч да се Јерусалим опет сазида до Помазаника Војводе биће седам седмица, и шездесет и двије седмице«. Последња седмица овог пророчанства спомиње се у 27. стиху. Будући да једна седмица има седам дана, пророчка седмица одговара времену од 7 година (4. Мојсијева 14,34; Језекиљ 4,5.6). Према томе, ово пророчанство говори о 70 седмица, што одговара раздобљу од 490 година. Питање на које морамо одговорити јесте *Која је полазна тачка пророчанства о 70 седмица?* У тексту се наводи да је у питању време када се изда декрет да се обнови и изгради Јерусалим.

Укупно је три декрета било проглашено у вези са повратком јеврејског народа. Кир, Дарије и Артаксеркс издали су заповести за повратак. Међутим, само Артаксерксов обухвата старање о самом граду Јерусалиму, и само је тај декрет повезан са хваљењем Бога за Његово деловање (Јездра 7,27.28).

Почетак пророчанства о 70 седмица рачунамо од 457. године п. н. е., седме године владавине цара Артаксеркса I, како је споменуто у тексту Јездра 7,7–26. Затим, пошто је 457. година п. н. е. такође почетак пророчанства о 2300 дана и ноћи из текста Данило 8,14. (видети одељак од уторка), овај декрет представља полазну тачку за оба пророчанства. Седамдесет седмица завршавају се 34. године, када се проповедање јеванђеља проширило и јеванђеље било однето и међу незнабошце (обележено прогонством Ране цркве и Стефановом мученичком смрћу). Средина последње седмице представља 31. годину, када је Исус умро на крсту.

Проучите пророчанство из текста Данило 9,24–27. Како оно открива, са невероватном тачношћу, Исусову службу? Како нам овакво пророчанство помаже да учврстимо своју веру?

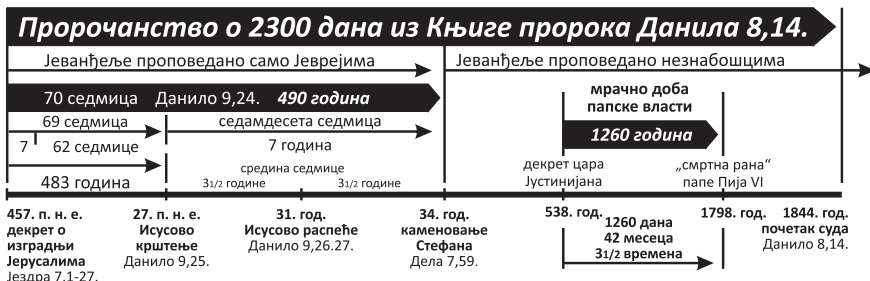
СЕДАМДЕСЕТ СЕДМИЦА И 2300 ДАНА

Реч »одређено« коју проналазимо у тексту Данило 9,24: »Седамдесет је седмица одређено«, дословно значи: »Седамдесет седмица је одсечено«. Иако се реч преведена као »одређено« нигде више не користи у Библији, налазимо је у јеврејској литератури где значи »одвојено, одсечено« од нечег дужег. Пошто је у 8. поглављу Књиге пророка Данила приказано пророчанство о 2300 година, чија полазна тачка није дата у том поглављу, логично следи да када следеће поглавље (Данило 9) говори о 490 година које су »одређене« или »одсечене«, оне могу бити »одсечене« само од 2300 пророчких година споменутих у претходном поглављу. Уосталом, од чега ово раздобље може бити »одсечено« осим од другог, дужег, временског пророчанства?

Прочитајте Данило 8. Који део виђења није објашњен (видети нарочито Данило 8,14.26.27)?

Постоји мноштво разлога зашто су пророчанство о 70 седмица из текста Данило 9,24–27. и пророчанство о 2300 дана и ноћи из текста Данило 8,14. повезани: 1) оба пророчанства су временска; 2) повезују их посебни изрази »утвара« и »дознати, разумети« (Данило 8,26.27; Данило 9,23); 3) оба тумачења пророчанстава дао је Гаврило (видети: Данило 8,16; Данило 9,21); 4) једини део виђења који није објашњен у 8. поглављу Књиге пророка Данила било је виђење о 2300 вечери и јутара (понекад се преводи као »дана«) из текста Данило 8,14; 5) Данило 8 садржи виђење, а затим његово делимично тумачење, док је у 9. поглављу Књиге пророка Данила дато само тумачење, у овом случају тумачење јединог дела из Данила 8 који није протумачен – што је пророчанство о 2300 дана из Данила 8,14, јединог дела виђења који Данило није разумео (видети: Данило 8,27).

Појединости откривене у Књизи Јездриној попуњавају делове пророчких предвиђања који недостају у Књизи пророка Данила: наиме, када у историјском смислу започнемо рачунање пророчког времена у вези са кључним видовима Христове службе и дела у нашу корист.

БОЖЈИ ИЗБОР

Много се говори о томе да нас Бог бира да учинимо нешто. Многи имају различите идеје о томе шта тај избор представља. Шта Библија говори о том избору?

Прочитајте текст Римљанима 8,28.29. На шта нас Бог позива? За шта нас бира?

Овај текст посебно казује да је Бог предодредио да људи буду једнаки обличју Његовог Сина. Текст не каже да Бог предодређује да будемо спасени или осуђени, или да немамо право избора кад је о том питању реч. Другим речима, избор се тиче наше промене. Треба да се променимо да бисмо одражавали Божјег Сина. Ово преображење је обећано у следећем стиху (Римљанима 8,30) у коме Павле, писац ове Посланице, изјављује да оне које Бог позива такође и оправдава (чини праведнима) и прославља (посвећује). Дакле, нисмо остављени да се мењамо сами, већ нам Бог обећава да ће својом силом извршити промену.

Прочитајте текст Римљанима 8,28.29. Какав је облик Божјег избора или позива описан у овом поглављу?

У 9. поглављу Римљанима посланице Павле говори о Божјем избору за посебан задатак. Израилци су били изабрани да свету однесу Радосну вест о Богу. Текст »Јаков ми омиље, а на Исаву омрзох« (Римљанима 9,13) обично се погрешно схвата у смислу да је Бог волео само једног од браће. Међутим, Павле у оквиру овог текста каже да је Јаков био изабран, а Исав није. За шта је Јаков био изабран? Да буде отац израиљског народа. Према томе, постоје две врсте избора/бирања које Бог врши. Прво, Бог бира свакога од нас за спасење и жели да будемо преображени у Исусово обличје. Друго, Бог бира различите људе за посебне дужности.

Зашто је охрабрујуће знати да смо предодређени за спасење? Зашто то, међутим, не значи да наше одлуке не могу утицати на губитак спасења које Бог нуди?

НАША ОДГОВОРНОСТ

Ако нас је Бог позвао, још увек имамо слободу избора да прихвати-мо или одбацимо тај позив, као што имамо слободу избора у прихва-тању или одбацавању спасења које нам Он свима нуди. Он може да нас стави у одређени положај, али ми можемо изабрати да не следимо Његове налоге. Да, Он жели да извршимо одређено дело за Њега, исто толико колико нас позива да будемо налик Њему. Божји избор за посебан задатак је део Његовог плана за наше спасење. Чинећи оно на шта нас је позвао, у свом животу откривамо стварност спасења које нам је дао.

Цар Саул био је постављен за цара. Нажалост, он никада није потпуно предао своје срце Богу, упркос повереној дужности. Само зато што је некога Бог позвао да учини нешто посебно за Њега не значи да ће та особа прихватити Бога. Наша слободна воља остаје одлучујући чинилац, и ако не следимо Божје вођство, можемо све изгубити.

Прочитајте: 3. Мојсијева 3 и 4. Чему нас ова поглавља уче поводом тога шта се догађа када Господ позива некога да изврши одређени задатак?

Наш одговор може бити сличан Јездрином и Немијином, који су пошли без постављања питања, или можемо бити попут Мојсија, који је приговарао и изговарао се. Мојсије је на крају пошао, али не без настојања да то избегне. Он је приговарао, тврдећи да није довољно добар, да је безначајан, да не заузима важан положај. Питао се како ће га фараон уопште саслушати. Такође је био забринут да му јеврејски народ неће поверовати или га саслушати, и да ће посао бити узалудан. Поред тога, жалио се да није оспособљен – »него сам споријех уста и спорог језика« (2. Мојсијева 4,10) – и да нема потребне вештине. На крају, он је отворено тражио од Бога да пошаље неког другог. Па ипак, док читамо извештај о Мојсију, сазнајемо какав је моћан вођа Мојсије постао, иако је чинио грешке. Он је верно обављао дужност на коју га је Господ позвао.

Какве изговоре обично налазимо који нас спречавају да чинимо оно што знамо да Господ жели да учинимо?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте пажљиво следеће странице у књизи Елен Вајт *Историја пророка и царева* у вези са пророчанством о 70 седмица и његовим историјским испуњењем, стр. 454–456; стр. 697–699. оригинал.

»Време Христовог доласка, Његово помазање Светим Духом, Његова смрт и изношење Јеванђеља незнабошцима били су тачно истакнути. Разумевање ових пророчанстава, препознавање њиховог испуњења у Исусовој мисији, била је предност јеврејског народа. Христос је својим ученицима предочио важност проучавања пророчанства. Позивајући се на пророчанство дато Данилу о њиховом времену, Он је рекао: 'Који чита да разуме.' (Матеј 24,15) После свога васкрсења, објаснио је ученицима 'од свију пророка' 'што је за Њега писано'. (Лука 24,27) Спаситељ је говорио преко свих пророка. 'Дух Христов у њима, напред сведочећи за Христове муке и за славе по томе.' (1. Петрова 1,11)« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 186; стр. 234. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Размишљајте више о томе да вас Бог позива да учините нешто што волите да радите. Каква начела можете да следите да бисте знали да чините Божју вољу, не само у случају када чините оно што волите већ уопште?

2. Прочитајте извештај о Јони и томе како је одговорио на Божји позив у свом животу. Какве поуке можемо усвојити из његовог искуства? У исто време, упоредите оно што је Јона учинио са оним што је Павле учинио када га је Господ позвао. (Видети: Дела 9,1–20) Које су биле главне разлике међу њима?

3. »Јудина историја приказује жалостан крај једног живота, који је могао да буде пун части пред Богом. Да је Јуда умро пре свога последњег пута у Јерусалим, био би сматран човеком достојним места међу дванаесторицом и оним који би им много недостајао.« (Елен Вајт, *Чезња векова*, стр. 618; стр. 716. оригинал) Размислите о овом извештају о Јуди Искариотском. Да ли је његов »позив« био да изда Исуса? Ако је тако, колико би поштено било то према њему? Како можемо схватити Јуду и прилике које је имао у поређењу са оним што је на крају учинио? Какве поуке можемо извући из његовог искуства о сили слободе избора у сопственом животу?

СУОЧАВАЊЕ СА ПРОТИВЉЕЊЕМ

Текстови за проучавање у току седмице: Јездра 4,1–5; 2. Коринћанима 6,14; Јездра 5,1–5; Агеј 1; Јездра 4,6–24; Немија 4; Немија 6,1–13.

Текст за памћење: »Али бјеше око Божије на старјешина-ма јудејским, те им не забранише, докле не отиде ствар до Дарија и донесу одговор о том.« (Јездра 5,5)

Текст од 3. до 6. поглавља Књиге Јездрина састављен је тематски и обухвата различита историјска раздобља у којима је пружан отпор изградњи Храма. Препознавање овог тематског приступа помоћи ће нам да појаснимо целокупну поруку.

Јездра се први пут спомиње по имену у тексту Јездра 7,1. Његовим доласком 457. године п. н. е. прилике су се промениле. Град Јерусалим и његови зидови почели су са прекидима да се граде. Тринаест година касније дошао је Немија (послао га је цар Артаксеркс 444. године п. н. е.) и изградња зида коначно се наставила. Иако је противљење било снажно, посао је био завршен за 52 дана (Немија 6,15).

Отпор према Божјем делу је тема која преовладава у Књизи Јездриној и Немијиној; према томе, не изненађује што је поновна изградња Храма и Јерусалима подстакла противљење и прогонство. Где год се окренемо у данашњем свету, Господње дело наилази на отпор. Сотона настоји да се јеванђеље не шири брзо, јер оно прети његовој власти. Како су се Јевреји изборили са противљењем у Књизи Јездриној и Немијиној?

ПОЧЕТАК ПРОТИВЉЕЊА

Прочитајте текст Јездра 4,1–5. Шта мислите зашто је израиљски остатак одбио помоћ других народа приликом изградње Храма?

По свему судећи, чинило се да је у питању љубазан предлог суседа, па зашто би одбили помоћ? Одговор делимично проналазимо у самом тексту. »Непријатељи« су дошли да им понуде помоћ. Непријатељи? Управо то даје снажан наговештај зашто су Израиљци реаговали на тај начин.

Зашто су ти људи названи »непријатељима«? Текст 2. О царевима 17,24–41. објашњава да су ти људи доведени из других народа у Самарију и околна подручја након што су Израиљци из Северног царства били прогнани. Асирски цар послао им је свештенике, који је требало да их поуче како да обожавају Бога те земље: односно, израиљског Бога. Међутим, настала религија укључивала је и хананске богове. Према томе, израиљски остатак се уплашио да ће ова религија бити уведена у њихово богослужење у Храму. Отуда је најбољи и најмудрији поступак био оно што су учинили, што су рекли: »Не, хвала.«

Не смемо да заборавимо, такође, зашто се све ово уопште догађало. Стални компромис њихових предака са незнабожачким веровањима из њиховог окружења довео је до уништења Храма, као и до њиховог изгнанства. По свој прилици, у самом процесу поновне изградње Храма, последње што су желели да учине јесте да ступе у блиску заједницу са околним народима.

Шта још у овим тесковима показује зашто је одбијање помоћи била исправна одлука? (Видети: Јездра 4,4.5)

Размислите о томе колико су лако могли да оправдају прихватање ове помоћи. Шта текст 2. Коринћанима 6,14. говори о овоме?

Нажалост, противљење од стране околних народа на које су Јевреји наишли, као што је описано у тексту Јездра 4–6, пробудило је у њима страх и пољуљало спремност да раде на изградњи Храма.

Као што је споменуто раније, текст Јездра 4,6–6,22. није написан по хронолошком реду. Дакле, осврнућемо се на пето поглавље пре четвртог.

Прочитајте: Јездра 5,1–5. Зашто Бог Јеврејима шаље пророке Агеја и Захарију? Шта је резултат њиховог пророковања?

Јевреји су обуставили изградњу, јер су се уплашили. Међутим, Бог их је послао у Јуду да поново изграде Храм и град. Он је имао одређени план у вези с тим. Пошто су били уплашени, морао је да учини нешто да би их охрабрио. Због тога је позвао два пророка. Људско противљење не зауставља Бога; чак и ако су Јевреји допринели овом противљењу својим поступцима, Бог их није напустио. Деловао је преко пророка да их надахне и поново покрене на рад.

Прочитајте: Агеј 1. Каква порука је њима упућена и шта можемо усвојити из овог текста за себе?

»Пророци Агеј и Захарија појавили су се да би се суочили с кризом. Потресним сведочанствима ови изабрани весници откривали су народу узрок његових невоља. Пророци су објављивали да је изостајање земаљског благостања наступило као последица занемаривања Божјих интереса. Да су Израилци прославили Бога, да су Му указали дужно поштовање и одали част прихватајући се обнављања Његовог Храма као свог првог задатка, свакако би уживали у Његовој присутности и Његовим благословима.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 371; стр. 573.574. оригинал)

Шта су према тексту Јездра 4,6–24. »непријатељи« учинили да би зауставили радове у Јерусалиму?

»Народ земаљски« упутио је писма, у којима оптужује Јевреје и њихов рад, прво Дарију (Јездра 5; Јездра 6), затим цару Ксерксу (Асвиру), као и Артаксерксу. Чинили су све што је било у њиховој моћи да прекину радове у Јерусалиму.

Припадници околних народа тврдили су да ће цар, уколико се град поново изгради, изгубити своју власт над њим, јер је Јерусалим у прошлости увек био место побуне и неприлика. Нажалост, цар Артаксеркс поверовао је да су Јевреји градили само зато што су желели да стекну независност и самим тим изазову сукоб. Наредио је да се радови прекину, а околни народи послали су војску да спречи даљу градњу града. Оваква примена силе обуставила је рад за Бога.

Прочитајте: Јездра 4,23.24. Зашто су Јевреји престали да граде? Зар нису знали да Бог жели да поново сазидају град? Шта им је засметало на путу?

Очигледно је да су Јевреји схватили да их је Бог позвао да поново изграде град и Храм, али је снажно противљење у њима изазвало страх. Можда су проналазили изговоре као што су: »Сада сигурно није право време«, или »Ако је ово заиста оно што Бог жели од нас, Он би пронашао начин да се то оствари«, или »Можда уопште није требало да се вратимо«. Када радећи оно што верујемо да нас је Бог позвао да учинимо наиђемо на противљење, склони смо да доводимо у питање Божје вођство и да сумњамо у Њега. Лако можемо себе уверити да смо погрешили. Страх може да паралише наш ум, а наше мисли могу да се претворе у очај и беспомоћност уместо да се усредсредимо на Божју силу.

Да ли сте доживели нешто слично, да сте прво били уверени да вас је Бог позвао да учините нешто, а онда да сте почели да гајите сумње када су прилике постале тешке? (Размислите, на пример, о Јовану Крститељу.) Шта сте научили из тог искуства?

НЕМИЈА ЗАПОЧИЊЕ РАД (444. П. Н. Е.)

Прочитајте: Немија 4. Шта су Јевреји учинили под Немијиним вођством да би се супротставили противљењу? Зашто је било важно да се припреме за борбу, а не да не чине ништа, верујући да ће их Бог заштитити?

После раздобља у коме су посао започињали и прекидали, Јевреји су поново почели да раде. Упућивали су своје молитве Богу, а Немија је одлучио да постави стражу. Народ је радио по сменама дању и ноћу да би био спреман за било какве надолазеће нападе. Немија је, такође, поставио наоружане људе око зида тако да је свака породица била спремна за борбу. Поред тога, поделио је своје момке у две групе, од којих је једна радила, а друга држала оружје. Посебно су били опскрбљени они који су радили на изградњи зида, јер су били најизложенији опасности. Свако од градитеља држао је мач једном руком, а другом је постављао цигле/камење и малтер на зид. Били су спремни да се суоче са сметњама. Учинили су свој део; Бог је учинио остатак. Немијина вера у Божју заштиту је надахњујућа. Међутим, он није само седео и очекивао да Бог све изврши. Припремили су се најбоље што су могли, у складу са својим способностима.

Два текста: »Не бојте их се. Помените Господа великога и страшнога, и бијте се за браћу своју, за синове своје и кћери своје, за жене своје и куће своје« (Немија 4,14) и »Бог наш војеваће за нас« (Немија 4,20) једни су од најподстицајнијих изјава у Библији.

Јевреји су поново могли престати са градњом због непрестаних сметњи, али овог пута, уместо да буду савладани страхом, држали су се обећања да ће се Бог борити за њих. Када се суочимо са противљењем због Божјег имена, својих веровања и због оног на шта нас Бог позива, треба да се сетимо да »Бог наш војеваће за нас«.

Јевреји су на крају схватили да је Господ био њихова потпора у свему што су чинили и то им је улило храброст да наставе даље.

Зашто је толико важно да знамо да је оно што чинимо Божја воља? Дакле, важно питање које треба да поставимо гласи: *Како знамо да ли је оно што чиним Божја воља?*

РАДИТИ »ВЕЛИКИ ПОСАО«

Прочитајте: Немија 6,1–13. Зашто Немија сматра да је посао који обавља у Јерусалиму »велики посао« (Немија 6,3)? Шта је у овом случају претило да га заустави?

У 6. поглављу описани су многи покушаји да се угрози Немијин живот. Санавалат и Гисем више пута су слали Немији поруку под изговором да се састану. Међутим, састанак је требало да се одржи у пољу ононском, које се налазило на непријатељској територији, што је открило праву намеру овог позива. Санавалат, Товија и Гисем увиђају прилику да нешто предузму, прилику која ће трајати само док се зид не заврши и капије не затворе. Јевреји имају заштиту персијског цара, и зато њихови непријатељи не могу да их покоре изводећи отворени напад. Али, ако се ослободе вође, спречиће даљи напредак и можда чак заувек зауставити Јевреје. Они не одустају. Чак и ако Немија не одговара, они и даље покушавају. Мора да је било узнемирујуће за Немију што се на сваком кораку морао борити са сметњама. Он им одговара следећим речима: »У послу сам великом.« (Немија 6,3)

Према земаљским мерилима Немија је вршио велики посао као царев пехарник, што је било престижно занимање, једно од најзвишенијих у земљи у којој је служио као царев саветник. Али градити град који је био у рушевинама, који није имао очигледан овоземаљски значај? Он то назива великим послом? Немија је рад за Бога сматрао »великим« и важнијим, јер је схватио да је у питању била част Божјег имена.

Такође, када је Бог увео службу у Светилишту, Он је успоставио и свештенство. Да би Светилиште очувао светим и посебним у уму народа, Он је само свештеницима дозволио да извршавају дужности унутар Храма. Нама самима тешко је да увидимо Божју светост; зато је Бог осигурао помоћ Израилцима тиме што су са поштовањем долазили у Његову присутност. Немија је знао да су просторије Храма биле немењене свима, али не и унутрашње одаје. Према његовим речима, у вези са састанком унутар Храма, Семаја не само да се показао као лажан пророк предлажући нешто што се супроти Божјим упутствима, већ се разоткрио и као издајница.

На које начине ми данас, када нема земаљског Светилишта, можемо бити свесни Божје светости? Како нас увиђање Божје светости, супротне нашој грешности, приближава крсту?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте следећа поглавља у књизи Елен Вајт *Историја пророка и царева*: »Градитељи зидова«, »Укор изнуђивачима« и »Завере незнабожаца«, стр. 413–429; стр. 635–660. оригинал.

»Противљење и обесхрабрење с којима су се градитељи у Немијино доба суочавали или од стране непријатеља или од стране лажних пријатеља типичне су појаве у искуству које ће и данас стицати они који раде за Господа. Хришћани ће бити кушани, не само непријатељевим гневом, презиром и суровошћу, већ и равнодушношћу, недоследношћу, млакошћу и подмуклошћу такозваних пријатеља и помагача.« (Елен Вајт *Историја пророка и царева*, стр. 418; стр. 644. оригинал)

»У Немијиној чврстој оданости Божјем делу и у његовом исто тако чврстом ослањању на Бога налази се разлог неуспеха његових непријатеља да га подвласте својој моћи. Немарна душа пада као лак плен искушења, док у животу који пред собом има племенити циљ, зло тешко налази упориште. Вера онога који стално напредује не слаби; јер изнад, испред и иза себе он препознаје Бескрајну Љубав која чини све да допринесе остварењу Његових добрих намера. Божје праве слуге раде са одлучношћу која неће промашити, јер је Престо милости њихов стални ослонац.« (Елен Вајт *Историја пророка и царева*, стр. 429; стр. 660. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Ставите се на место Зоровавеља, Исуса и других вођа када су ти људи дошли да им понуде помоћ. Када се осврнемо, видимо да су исправно поступили, јер нису прихватили њихову понуду. Како као адвентистички хришћани можемо знати када треба, а када не треба да сарађујемо са другима који нису наше вере? Како одлучујемо да ли је то исправно или погрешно? Каквих мерила можемо да се држимо?

2. У целој библијској историји видимо какве опасности прете уколико правимо уступке свету кад је вера у питању. Заиста, целокупна историја старог Израиља, све до ропства у Вавилону, била је снажан пример тог компромиса. У исто време, шта се догађа када људи иду у крајности покушавајући да избегну ту опасност? Када је лично Исус био оптужен да крши Суботу (видети: Јован 9,14–16), зар немамо снажан пример да су они који су Га оптуживали отишли у другу крајност? Како можемо пронаћи равнотежу?

КРШЕЊЕ ДУХА ЗАКОНА

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 5,1–5; 2. Мојсијева 21,2–7; Михеј 6,8; Немија 5,7–12; 5. Мојсијева 23,21–23; Немија 5,14–19.

Текст за памћење: »Хајде вратите им данас поља њихова и винограде и маслинике и куће и што им на стотину узимате од новца и жита и вина и уља.« (Немија 5,11)

Ми људи се до данас боримо са питањем богатства и сиромаштва, јаза између богатих и сиромашних и оним што може бити учињено у вези с тим. Да, Исус је рекао да »сиромаше имате свагда са собом« (Матеј 26,11), али то није изговор да им не помогнемо. Напротив, Писмо нас опомиње да учинимо свој део у пружању помоћи. У супротном, тешко да себе можемо назвати хришћанима.

Занимљиво је, такође, да се ова тема јавља усред невоља и мука повратника приликом поновне изградње Јерусалима: не само тема о сиромаштву и сиромашнима, већ и о много проблематичнијем питању које се тиче угњетавања сиромашних од стране богатих. Овај проблем постојао је и пре изгнанства, и сада, када су се вратили у своју земљу, поново је присутан.

Ове седмице сагледаћемо још једно испољавање те старе теме, као и то како је Немија поступио у настојању да се избори с тим. Као што ћемо видети, оно што је ово угњетавање чинило још горим јесте што се вршило у оквиру »слова закона«, што представља снажан пример како треба да будемо пажљиви да не дозволимо да правила и прописи постану сами себи циљ, уместо да буду средство да се циљ постигне, циљ да одражавамо Исусов карактер.

Прочитајте: Немија 5,1–5. Шта се догађа у овом тексту? Зашто се подигла вика народа?

Јеврејска заједница била је уједињена под Немијиним вођством против спољашњих притисака. Међутим, унутар народа који се противио прогонству и бранио од напада страних народа није било све у реду. Упркос спољашњој чврстости и јединственим напорима против непријатеља, заједница је била слаба изнутра. Главари и богати злоупотређавали су сиромашне и угрожене ради своје користи. Прилике су биле толико рђаве да су породице вапиле за помоћ. Поједине породице су говориле да немају хране да прехране своју децу; неке су се жалиле да су због глади заложиле своју имовину и да ништа немају; друге породице су јадиковале да су морале да позајме новац како би исплатиле персијски порез и да су чак и њихова деца постала робови.

Чини се да је главни кривац њихове невоље, који је нагнао сиромашне породице да потраже помоћ од својих суседа, била глад и плаћање пореза. Персијска власт је од провинције Јуде захтевала порез у износу од 350 таланата сребра годишње. Уколико особа није могла да плати одређени износ обавезног пореза, породица би обично заложила своју имовину или прво позајмила новац. Међутим, ако следеће године не би успели да зараде новац, морали су онда да учине нешто у вези с тим дугом. Обично је дужничко ропство била следећа могућност. Већ су изгубили своју земљу, а сада је требало да пошаљу неког члана породице, обично децу, да служи зајмодавцима да би одрадио дуг.

Постоје тренуци у животу када се нађемо у невољи због последица својих поступака; постоје, исто тако, тренуци када се разболимо или се нађемо у финансијском теснацу, а да томе нисмо допринели својом грешком. Претходни извештај говори о времену када је власт својим начином управљања угрожавала народ, доводећи до све већег сиромаштва. Били су ухваћени у вртлог све дубљег сиромаштва без икаквог излаза.

Занимљиво је да су се људи тада, као и сада, борили са економским угњетавањем. Какву поруку би требало да извучемо из чињенице да је ово тема о којој се у Библији често говори?

**Прочитајте: Немија 5,6–8. (Видети, такође: 2. Мојсијева 21,2–7)
Зашто је Немија гневно реаговао?**

Ма колико било тешко да данас схватимо, ропство је представљало културолошку норму у старом свету. Или је родитељ постајао роб или је продавао своје дете. Друштвено и законски, родитељи су имали право да продају своје синове и кћери. Међутим, пошто је Богу својствено да даје слободу, Он је уредио праксу у Израиљу по којој се од зајмодаваца захтевало да ослобађају своје робове сваке седме године. Тако је Бог заштитио народ од трајног ропства и показао своју жељу да буду слободни.

Иако је позајмљивање законом било дозвољено, наплаћивање камате није било (о библијским прописима против зеленаштва видети: 2. Мојсијева 22,25–27; 3. Мојсијева 25,36.37; 5. Мојсијева 23,19.20): па ипак, камата коју су зајмодавци наплаћивали била је мала у односу на камате које су узимали околни народи. Од њих је тражено да плаћају 1 посто сваког месеца. У месопотамским текстовима из седмог века спомиње се камата од 50 процената за сребро и 100 процената за жито годишње. Према томе, 12 процената камате годишње било је ниско у поређењу са обичајем земаља у Месопотамији. Све у свему, према Божјој Речи, једино што су зајмодавци погрешно чинили било је што су наплаћивали камату (Немија 5,10) и, што је занимљиво, народ то чак није ни споменуо када су исказивали своје незадовољство. Све остало било је унутар друштвених норми као и у оквиру законских одредаба. Зашто се Немија онда »расрдио врло«? Изванредно је то што он не реагује одмах, већ прво озбиљно размишља о том питању.

Чињеница да се Немија тако одлучно бави овим проблемом вредна је дивљења. Он не занемарује неправду само зато што се њоме технички не крши закон или је друштвено прихватљива, чак и »добра« у поређењу са обичајима у другим земљама. У овом случају био је преступљен дух закона. Нарочито у време економских невоља, дужност народа била је да међусобно помажу једни другима. Бог је на страни потлачених и невољних, и Он је морао да наложи пророцима да говоре против зла и насиља које се вршило над сиромашнима.

На које начине, чак и ненамерно, можемо следити слово закона док истовремено кршимо његов дух? (Види: Михеј 6,8)

Чини се да укор упућен кнезовима и владарима – »Ви мећете бремена сваки на брата својега« (Немија 5,7) – није донео жељене резултате. Међутим, Немија се ту није зауставио. Наставио је да се бори за потлачене у народу. Он је једноставно могао рећи да је покушао да поучи кнезове и владаре, али да није вредело, и да је приморан да одустане. Уосталом, богати и моћни у земљи су били ти којима би се супротставио. Али, он није био задовољан све док није решио тај проблем, иако је стекао моћне непријатеље у том настојању.

Прочитајте: Немија 5,7–12. Какве аргументе Немија износи против онога што се догађа? Чиме уверава народ шта је исправно, а шта погрешно?

Немија сазива велики збор – цео израиљски народ се окупио да реши ово питање. Он је највероватније рачунао на могућност да ће вође бити посрамљене у присуству целог народа, можда чак и уплашење да наставе даље утњетавање.

Немијино прво образложење тиче се ропства. Многи Јевреји, међу којима је највероватније био и Немија, куповали су слободу за друге Јевреје који су робовали странцима. Он сада пита кнезове и владаре да ли сматрају да је прихватљиво да купују или продају своје сународнике. Да ли има смисла да Израиљци купују Јевреје и пружају им слободу да би на крају постали робови припадницима свог народа?

Вође не дају никакав одговор јер увиђају да је то образложење разумно; зато Немија наставља. Он им поставља питање: »Не треба ли вам ходити у страху Бога нашега да нам се не ругају народи, непријатељи наши?« (Немија 5,9) Немија тада признаје да је он лично позајмљивао народу новац и жито. Изјављујући: »Опростимо им тај дуг« (Немија 5,10), он је потврдио закон који забрањује овакву праксу у односу са сународницима Јеврејима, и показао да би волео да под његовом управом припадници народа буду брижни једни према другима. Задивљујуће је што су сви дали једнодушан одговор. Вође су се сложиле да све врате народу.

Да ли сте неке учинили нажао? Већина нас, ако смо искрени, одговорила је потврдно. Шта вас спречава да чак и сада надокнадите што је потребно, у било којој могућој мери?

ЗАКЛЕТВА

Прочитајте текст Немија 5,12.13. Зашто Немија изговара проклетство против оних који се не буду држали свог дела договора?

Иако су се вође сложиле да надокнаде и врате што су одузеле, Немија се није задовољио само речима. Потребан му је био чврст доказ; зато се постарао да дају заклетву пред свештеницима, што је том поступку дало законску правоснажност у случају да је касније морао да се позове на тај договор.

Међутим, зашто је изговорио клетву? Немија врши симболичан чин скупљајући своју одећу као да нешто држи у њој, а затим истрејајући је као знак да је нешто изгубио. Према томе, они који прекрше ову заклетву све ће изгубити. Било је уобичајено да се изговарањем клетви другима нагласи значај одређеног закона или прописа. Народ је, такође, био мање склон да се супротставља закону када је клетва била повезана са његовим кршењем. Немија је очигледно сматрао да је то толико важно питање да је потребно да учини нешто драстично како би повећао вероватноћу успеха.

Чему нас следећи текстови из Старог завета поучавају поводом тога колико је овом народу светост заклетве била важна? (4. Мојсијева 30,2; 5. Мојсијева 23,21–23; Проповедник 5,4,5; 3. Мојсијева 19,12; 1. Мојсијева 26,31)

Говор је моћан дар који је Бог даровао људима; коренито је другачији од онога што је животињама дато. Сила лежи у нашим речима, сила чак и на живот и смрт. Зато треба да будемо веома пажљиви шта говоримо, шта обећавамо да ћемо учинити и на шта се усмено обавезујемо. Такође је важно да су наша дела у складу са нашим речима. Колико људи је било одбијено од хришћанства због оних чије су речи звучале хришћански, али чија дела то нису била?

Размишљајте о томе колико ваше речи имају утицаја на друге. Како можемо бити пажљиви у вези с тим шта говоримо, где говоримо и како говоримо?

НЕМИЈИН ПРИМЕР

Прочитајте текст Немија 5,14–19. Какве разлоге Немија наводи за то што не тражи »хране управитељске« (Немија 5,18) од народа?

Немија је највероватније написао извештај забележен у овим стиховима када се после 12 година управљања Јудом вратио на двор цара Артаксеркса. Иако су управитељи имали право да примају приходе од својих поданика, Немија никада није захтевао то право, већ је сам себе издржавао. Не само да је плаћао своје трошкове, већ се старао и о својој породици као и за читав двор. Зоровавељ, први управитељ, јесте једини други управитељ чије име знамо. Када Немија каже »пређашњи управитељи«, највероватније да упућује на оне који су вршили ту дужност између Зоровавеља и њега. Као последица таквог поступања, до тренутка када је завршио свој мандат, вероватно је остао без новца. Он није стицао богатство, као што би неко очекивао од особе на престижном положају, већ је вероватно изгубио богатство и имовину. Немија је био богат, што му је омогућило да свакога дана обезбеди храну многим људима. Био је великодушан у обилном снабдевању других (Немија 5,17.18).

Иако није исто као оно што је Аврам учинио након спасавања људи које су околни народи заробили (видети: 1. Мојсијева 14), оно што Немија овде чини свакако открива исто кључно начело.

Прочитајте: Немија 5,19. Шта он овде говори и како разумевамо његове речи у смислу јеванђеља?

Оно што видимо у Немијином искуству јесте пример особе која је ставила Господа и Господње дело изнад своје личне добити и предности. То је добра поука за све нас, без обзира на наше прилике. Лако је радити за Господа када нас тај рад не кошта много.

Прочитајте текст Филибљанима 2,3–8. На које начине, управо сада, у свом животу можете показати начела самоодрицања приказана у овом тексту?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Историја пророка и царева* прочитајте поглавље »Укор изнуђивачима«, стр. 420–424; стр. 646–652. оригинал.

»Када је Немија чуо за ово сурово угњетавање, његова душа испунила се одвратношћу. Сам овако говори о томе: 'Зато се расрдах врло када чух вику њихову и те речи.' Одмах је увидео да ће морати да стане одлучно на страну правде уколико жели да прекине тај насилнички обичај утеривања дугова. Енергично и одлучно, што је и била његова карактеристика, прихватио се посла да олакша терет својој браћи.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 421; стр. 648. оригинал)

»Исус је наставио да излаже начело које би заклетву учинило непотребном. Он учи да права истина мора бити закон говора. 'Нека буде ваша реч: да, да; не, не; а што је више од овога, ода зла је.' (Матеј 5,37)« (Елен Вајт, *Мисли с Горе благослова*, стр. 79; стр. 67. оригинал)

»Ове речи осуђују све бесмислене изреке и узречице које су на граници пристojности. Оне осуђују заводничке похвале, избегавање истине, ласкаве фразе, претеривања, трговачке обмане, све што је заиста уобичајено у друштву и пословном свету. Оне уче да се нико, ко се труди да себе представи другачијим него што јесте, или чије речи не изражавају стварна осећања његовог срца, не може назвати истинољубивим.« (Елен Вајт, *Мисли с Горе благослова*, стр. 79; стр. 68. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Зашто себичност лежи у сржи људских проблема када је реч о новчаним средствима и међусобним односима?

2. Како Божји народ може да избегне похлепу? Шта је Божја одредба против похлепе? Проучите следеће текстове: Исаија 58,3–12; Михеј 6,6–8.

3. Размишљајте више о дару говора и сили наших речи. Шта текст Јован 1,1.2. значи када Исуса назива »Речју«? Како нам то помаже да схватимо важност речи и њиховог значења?

4. Невероватно је што је Исус пре неколико хиљада година рекао да ће међу нама увек бити сиромашних. Такође, упућена нам је опомена да помажемо невољнима. Како се те две мисли уклапају када треба да надахну хришћане да раде за оне који имају мање среће?

ЧИТАЊЕ РЕЧИ

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 8,1–8; 5. Мојсијева 31,9–13; Матеј 17,5; Дела 8,26–38; Немија 8,9–12; 3. Мојсијева 23,39–43.

Текст за памћење: »И читаху књигу, закон Божји, развијетно, и разлагаху смисао, те се разумијеваше што се читаше.« (Немија 8,8)

Јерусалимски зид био је завршен. Израиљци су постављањем капија, под вођством Немије, довршили главни задатак. Када је изградња зида приведена крају, околни народи су се уплашили и препознали »да је Бог наш учинио то дјело« (Немија 6,16). Непријатељи су схватили да је Бог Израиљев стваран, јер су упркос изузетном противљењу и мржњи које су доживели ипак довршили започети посао.

Немија је након завршетка зида поставио управитеља Јерусалима (свог брата Ананија) и заповедника града (Ананију). Обојица су била изабрана на основу поштења, поузданости и поштовања према Богу (Немија 7,2) а не према родослову. Зид је био завршен у току месеца Елула (шести месец; Немија 6,15).

Шта је требало да буде следећи посао? Наредна поглавља из Књиге Немијине (Немија 8–10) описују важан низ догађаја у месецу Тишри, седмом месецу (Немија 8,2). У овим текстовима видећемо како су синови Израиљеви били одлучни да послушају Божју Реч и како су јој се радовали.

СКУПЉАЊЕ НАРОДА

Прочитајте текст Немија 8,1.2. Шта овај текст говори о томе колико је Божја Реч била важна народу?

Када су Јевреји коначно завршили изградњу зида и преселили се у Јерусалим, седмог месеца сви су се скупили на јерусалимском отвореном тргу. Седми месец, месец Тишри, био је можда најважнији месец за Израилце, јер је био посвећен Празнику труба (припрема за Божји суд, први дан у месецу), Дану помирења (дан суда, десети дан у месецу) и Празнику сеница (сећање на Божје избављење из Египта и Његово старање у време путовања у пустињи, петнаести дан у месецу). Скуп се одржао првог дана у месецу када се славио Празник труба. Главари су позвали народ на овај посебан скуп да би им читањем Закона пружили прилику да науче о свом Богу и својој историји.

Народ је позвао Јездру да донесе Мојсијеву књигу Закона пред њих и да им чита. Направили су чак и постоље, говорницу, за ову прилику. Вође нису приморале заједницу на то. Напротив, «они», народ, рекли су Јездри да донесе Књигу. Највероватније да је Јездра читао из Мојсијевих књига, које су обухватале Закон дат Мојсију на гори Синај.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 31,9–13. Шта им је Господ рекао на том месту и какве поуке можемо усвојити за себе?

У тексту 5. Мојсијева 31,9–13. Мојсије је рекао Израилцима да у време Празника сеница треба да се скупе и заједно читају Божји закон. Споменуто је да треба да се саберу различите групе људи: мушкарци, жене, деца и странци који живе у граду.

Текст Немија 8,1. каже да су се скупили »једнодушно«. Шта нам то говори о важности јединства међу верницима који представљају једно тело?

Јездра »донесе Закон« пред збор да чита. Шта им је читао? Само Десет заповести стално изнова пола дана? Упућивање на Књигу Закона треба схватити као упућивање на пет књига Мојсијевих, од Постања до Поновљеног Закона, познатих као јеврејска Тора. Израз »закон«, према томе, представља само део онога што је било обухваћено читањем; било би боље превести га као »упутства«. То су Божја упутства која нас оспособљавају да упознамо стазу којом треба да ходамо да не бисмо промашили циљ. Док је Јездра читао, народ је слушао о својој историји као Божјег народа, почевши од стварања преко времена Исуса Навина. Кроз извештаје, песме, поеме, благослове и законе, подсетили су се борби које су доживели следећи Бога и Божје верности према њима. Тора обухвата »закон«, али представља и више од тога; она обједињује историју Божјег народа и нарочито указује на Божје вођство. Према томе, открила је заједници њене корене и идентитет.

Прочитајте следеће текстове: Немија 8,3; 5. Мојсијева 4,1; 5. Мојсијева 6,3.4; Исус Навин 1,8; Псалам 1,2; Приче 19,20; Језекиљ 37,4; Матеј 17,5. Шта ови стихови уче о томе како треба да се односимо према Божјој Речи?

Жеља народа да чује Божју Реч највероватније је била резултат Јездриног читања и научавања Речи откако је пре отприлике 13 година дошао у Јерусалим. Био је посвећен Божјем делу и одлучан у томе да донесе одређене промене. Народу је Божја Реч постала стварна док су је слушали од Јездре. Као резултат, донели су свесну одлуку да слушају и саслушају јер су били заинтересовани да чују шта Бог жели да им каже. Дакле, овом приликом, приступили су Тори са поштовањем и жељом да уче.

Када своје мисли испуњавамо Речју, више чезнемо за Богом у свом животу.

Како се односите према Божјој Речи? Односно, иако тврдите да верујете у њу, како се та тврдња испољава у вашем животу, у смислу како настојите да држите оно што она учи? Колико би ваш живот био другачији да нисте послушни Библији?

Прочитајте текст Немија 8,4–8. Како је вршено читање Закона?

Постојале су две групе од по 13 људи које су стајале поред Јездре у току читања. Прва група од њих 13 (Немија 8,4) помагала је у читању Божје Речи, док је друга група од њих 13 (Немија 8,7) помагала у разумевању текстова. Не знамо никакве појединости о томе како је овај програм текао на отвореном тргу; међутим, могуће је да су људи који су помагали у читању држали Тору (јеврејски свици били су тешки и било је потребно да их неко други одмотава), а такође и читали из ње редом, смењујући се међусобно. Пошто су читали од јутра до поднева, нашли су начин да дођу до свих на тргу.

Израз »разлагаху мисао« и »те се разумијеваше што се читаше« (Немија 8,8) може да се односи или на тумачење или на превод текстова. И једно и друго је могуће у овом случају. Народ се вратио из Вавилона, где су живели дуги низ година, и њихов први језик био је арамејски. Према томе, многим није било лако да разумеју читање на јеврејском, нарочито млађим нараштајима. Истовремено, они који су читали Библију могли су имати користи од објашњења и коментара. Проповедање и објашњавање оживљава текст и подстиче слушаоце да лично примене оно што сазнају.

Прочитајте: Дела 8,26–38. Који догађај подсећа на оно што се догодило у Јерусалиму у претходним текстовима? Какве поуке проналазимо овде за нас?

Као протестанти, схватамо да сваки верник појединачно мора познавати Божју Реч за себе, и да не смемо слепо прихватати нечије речи о библијској истини, без обзира на њихов ауторитет. У исто време, зар нисмо сви примили благослове када нам је неко објаснио значење одређеног текста? Свако од нас треба да зна у шта верује, али то не значи да понекад не можемо бити поучени учењима других?

ОДГОВОР НАРОДА

Када је Јездра отворио Божју Реч, Тору, народ је устао. Пре него што је почео да чита, Јездра је благословио Бога. После читања, народ је једногласно одговорио: »Амин, амин!« (Немија 8,5.6), подижући руке према небу. Затим су погнули своје главе и поклонили се Богу лицем до земље.

Прочитајте: Немија 8,9–12. Зашто су вође рекле народу »не тужите ни плачите«?

»Тако су у каснијим годинама, када је Божји закон прочитан у Јерусалиму, заробљеницима, који су се вратили из Вавилона, и када је народ плакао због својих преступа, биле изговорене ове пријатне речи: 'Не плачите... идите и једите претило и пијте слатко и шаљите делове онима који немају ништа зготовљено, јер је овај дан свет Господу нашем. Зато не будите жалосни, јер је радост Господња ваша сила.' (Немија 8,9.10)« (Елен Вајт, *У потрази за бољим животом*, стр. 168.169; стр. 281. оригинал)

Док је народ слушао Божје речи, постао је свестан своје грешности и почео је да плаче. Када нам се Бог открива и почнемо да схватамо да је Бог пун љубави, доброте, милости, и верности, наша недостојност и неуспех да будемо оно што би требало да будемо излази у први план. Сагледавање Божје светости кроз Његову реч подстиче нас да у новом светлу увидимо своје ужасно стање. Овакво схватање утицало је на израиљски народ да плаче и тужи, али није требало да тугује »јер је радост Господња ваша сила« (Немија 8,10). Другим речима, упркос својим падовима, могли су се ослонити на Божју силу.

Ово је, такође, био посебан дан, свети дан, Празник труба (Рош Хашана), на који је кратко дување у трубе означавало важност припреме »срца« за Господњи суд (Дан помирења, који се славио десетог дана месеца Тишрија). Дување у трубе био је позив да стану пред Бога и да се покају. Пошто је дан био одређен да подсети народ да се окрене Богу, плакање и туговање је разумљиво. Међутим, вође су их подсетиле да их је Бог чуо када су се покајали, па је према томе наступило време да се радују Божјем праштању.

Шта нам чињеница да је Исус због греха отишао на крст, јер је то био једини начин да се реши проблем греха и да се нама пружи нада, говори о томе колико је грех рђав?

РАДОСТ ГОСПОДЊА

Текст: »Јер је радост Господња ваша сила« (Немија 8,10) служи као подсетник да је Божја воља да се радујемо и уживамо у животу. Углавном није реч о било каквој радости, већ радости која настаје јер познајемо Бога и знамо да је Његова љубав стварна. Уживати у Богу и Његовој доброты, радовати се због свега што нам је Бог пружио нешто је што треба да настојимо да чинимо сваког дана. Штавише, уживање у Богу даје нам снагу да се суочимо са даном и изборимо са свим што нам се нађе на путу.

Прочитајте текст Немија 8,13–18. Шта се овде догађа, и шта нам се говори о народу и њиховим вођама у то време?

Следећег дана вође народа дошле су Јездри да би више научили из Божје књиге. Овај корак који су вође предузеле показао је њихову жељу да воде заједницу ка Богу. Схватили су да неће повести народ правим путем уколико лично не потраже Бога и не затраже знање од Њега.

Прочитајте: 3. Мојсијева 23,39–43. Шта је Израиљцима било наложено да ураде и зашто?

Запазите да се текст Немија 8,15. односи на чињеницу да су они чинили онако како је »написано«. Овде видимо још један пример колико су озбиљно сада желели да послушају Божју Реч, зато што су после неколико деценија проведених у ропству научили лекцију о непослушности. Такође, према текстовима из 3. Мојсијеве требало је да славе празник и »веселе се пред Господом Богом својим седам дана« (3. Мојсијева 23,40). Другим речима, док су се сећали Божјих дела милости, благодати и спасења, народ је требало да се радује ономе што је Господ учинио за њих.

Размишљајте о томе шта нам је дато у Исусу, који је био представљен симболима у свим празницима старог Израиља. Како можемо научити да се радујемо у Господу, чак и у потешкоћама и болним искушењима? Зашто је, нарочито у тим тренуцима, важно да то чинимо?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Историја пророка и царева* прочитајте поглавље »Поучен Божјем закону«, стр. 430–433; стр. 661–668. оригинал.

»Сада треба да покажу и своје поверење у Његова обећања. Бог је прихватио њихово покајање; сада треба да се радују, сигурни да су им греси опроштени и да им је поново поклоњена божанска наклоност...

Свако истинско обраћење Господу уноси трајну радост у живот. Када се грешник покори утицају Светога Духа, увиђа своју кривицу и прљавштину насупрот светости великог Испитивача људских срца. Увиђа да је осуђен као преступник. Међутим, због тога не сме да падне у очајање, јер му је помиловање већ осигурано. Он може да се радује што су му греси опроштени, може да ужива у љубави небеског Оца који му опрашта. Богу је на славу да грешна, али покајничка људска бића грли рукама своје љубави, да завија њихове ране, да их чисти од греха, да их одева у хаљине спасења.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 433; стр. 668. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Под каквим условима можете доживети »радост Господњу« (Немија 8,10) као своју снагу? Односно, постоји ли нешто што морамо да учинимо да бисмо искусили Божју силу и Његово праштање у свом животу? Ако постоји, шта је у питању?
2. Како проналазимо праву равнотежу између плакања због својих греха и, у исто време, радовања у Господу? Зар то није у супротности једно са другим? Како Закон и јеванђеље заједно пружају одговор? (Видети: Римљанима 3,19–24)
3. Прочитајте текст Немија 8,10. у коме Немија каже народу: »Идите и једите претило и пијте слатко и шаљите дијелове онима који немају ништа зготовљено, јер је овај дан свет Господу нашем. Зато не будите жалосни, јер је радост Господња ваша сила.« Једите масну храну, пијте слатко, дајте онима који немају ништа спремљено – и све то учините зато што је »овај дан свет Господу«? Шта нас то учи о начинима на које се можемо радовати у Господу? Шта чињеница да је дан »свет« значи у овом оквиру?

НАШ БОГ КОЈИ ПРАШТА

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 9,1–3; Данило 9,4–19; Немија 9,4–8; Колошанима 1,16.17; Немија 9,9–38; Римљанима 5,6–8.

Текст за памћење: »Ко крије пријеступе своје, неће бити срећан; а ко признаје и оставља, добиће милост.« (Приче 28,13)

Када се Празник сеница (Сукот) завршио, вође су опет окупиле народ. Управо су провели време славећи; сада је наступио тренутак да се врате незавршеном делу признања и покајања пред Богом за своје грехе.

Да, вође су им раније казале да престану да жале и тугују због својих погрешака, али то не значи да туговање и признање нису важни. Дакле, сада када су прославили празник, дошло је време да прођу кроз одговарајуће признање.

Редослед догађаја приказан овде не представља нужно редослед по коме се радовање и признање увек смењују; нити значи да треба једино следити обрнути редослед. Иако, наравно, можемо следити редослед по коме признање претходи прослављању, можда прослављање Бога у нашем животу треба да заузме прво место. Уосталом, текст Римљанима 2,4. каже да нас »доброта Божја« води на покајање. Његова »доброта«, онда, треба да подстакне хвалу и празновање, док нас, такође, подсећа да нам је потребан Бог да нам опрости, да нас очисти и препороди.

Прочитајте: Немија 9,1–3. Зашто се народ одвојио од свих странаца?

Иако је Немија жељно настојао да народ овог пута учествује у радости, сада је подстакао скуп на пост. Понизили су се пред Богом, послули се прашином по глави и обукли се у кострет. Пошто странци нису учествовали у заједничком греху израиљског народа, Израиљци су се одвојили од њих. Јевреји су знали да управо њихови греси треба да буду опроштени. Признали су грехе свога народа, који су их одвели у изгнанство.

Својим заједничким молитвама и признањем показали су да дубоко схватају природу греха. Израиљци су се могли разгневити зато што су њихови очеви погрешили и читав народ повели у изгнанство; или су могли провести време жалећи се на одлуке својих вођа и недостатак побожности који су показали претходни нараштаји, што их је довело ту где су се управо налазили – били су само мала група повратника. Међутим, уместо да гаје мржњу и незадовољство, окренули су се Богу у понизности, признајући грехе.

Текст Немија 9,3. извештава да је народ четвртину дана читао Књигу Закона, а да је у наредној четвртини признавао своје грехе и клањао се Богу. Тора се тада читала по трећи пут. Читање Торе је важно за признање, које мора да се темељи на истини потеклој од Бога. Читањем Библије Бог нам се приближава, а Свети Дух може да нам говори и поучава нас. Истина Његове речи обликује наше размишљање и схватање, охрабрује нас и уздиже. Израиљци су, такође, туговали и плакали, јер нас време проведено у Божјој светој присутности чини свеснима Његове лепоте и доброте док утискује у нас мисао како је задивљујуће што Створитељ универзума одлучује да буде са нама, чак и упркос наше недостојности. Према томе, схватамо да се без Бога у свом животу не разликујемо од својих духовних предака у вери. Само када Бог делује у нама можемо постати оно што треба да постанемо.

Прочитајте текст Данило 9,4–19. На које начине можемо применити његову молитву на нас данас? Шта реалност ове примене говори нама појединачно, и као Цркви?

ПОЧЕТАК МОЛИТВЕ

Народ је на читање Библије одговорио дугом молитвом која је говорила о Божјој доброту насупрот историји неверности Израиља. Можемо приметити да је одговор више налик проповеди него молитви, јер скоро сваки стих има своју паралелу у одређеном делу Библије.

Прочитајте текст: Немија 9,4–8. На које главне теме се молитва усредсређује у овим почетним стиховима, и зашто?

У првом делу молитве народ благосиља Бога, а посебно Његово име. У јеврејској култури, име није било само реч којом људи некога ословљавају, већ је оно особи давало идентитет. Дакле, прослављање Божјег имена је значајно зато што показује свету да је то име достојно хвале и части. То је име Створитеља универзума. Молитва почиње клањањем Богу као Створитељу и Ономе који »оживљава« све (Немија 9,6; видети, такође, Колошанима 1,16.17). Реч »оживљава« потиче од јеврејског глагола и значи »одржавати у животу«.

Онај што је све створио јесте Онај што је изабрао Аврама, човека који ни на који начин није био посебан осим што је »његово срце« било »верно«. Може се чинити да је Авраму у многим приликама недостајало вере, али када је од њега затражено да се одрекне свога сина, није оклевао (видети: 1. Мојсијева 22). Научио је да буде веран – не преко ноћи, већ у току свог дугог хода са Богом. Према јеврејском схватању, »срце« се односи на ум. Другим речима, Аврам је развио верност у својим мислима и делима, и Бог је то потврдио.

Првих неколико израза у молитви усредсређује се на Бога као 1) Створитеља, 2) Онога који даје живот и 3) Онога који испуњава своја обећања. Народ се прво подсећа ко је Бог: Он је Верни који нас је створио, који све оживљава и увек испуњава обећања која нам је дао. Имајући то на уму можемо исправно сагледати живот и научити да Му верујемо чак и у најтежим приликама, када се може чинити да је далеко од нас и да је незаинтересован за наше изазове.

Зашто је учење о Богу као нашем Створитељу у средишту наше вере? Уосталом, које друго учење је толико важно у поређењу са овим, у коме нам је Бог наложио да сваке седмице проведемо једну седмину свог живота сећајући Га се као свог Створитеља?

Прочитајте: Немаја 9,9–22. Како се овај део молитве разликује од првог дела?

Молитва са хваљења Бога због Његове верности прелази на супротан извештај о неверности Израиља у њиховим искуствима у Египту и пустињи. У њој су изложене све различите ствари које је Бог даровао Израиљцима; али, нажалост, »очеви« су на те дарове одговорили поносом, тврдоглавошћу и занемаривањем Божјих дела милости учинењих међу њима.

Признање људске слабости и недостатка праве посвећености Богу важан је корак у исповедању и покајању; и, иако ови текстови говоре о народу који је временски удаљен од нас, нико не може да порекне да свако од нас има проблем са тим истим питањима.

Наравно, овде јеванђеље врши своју улогу за нас, исто као и за њих. Признање греха нас не спасава, већ само Христова жртва принета ради нас. Исповедање, заједно са покајањем, важно је у нашем признању да нас само Христос може оправдати. »Када кроз покајање и веру прихватимо Христа као свог Спаситеља, Господ опрашта наше грехе, и укида казну одређену за преступ закона. Грешник тада стоји пред Богом као праведна особа; он задобија наклоност Неба и кроз Духа гради заједницу са Оцем и Сином.« (Елен Вајт, *Selected Messages*, 3. свеска, стр. 191)

Истовремено, пошто нас Његова доброта наводи да признамо своје грехе и покајемо се због њих, морамо бити одлучни да их Божјом силом оставимо.

Стање је било такво да је Израил био тврдоглав, а Бог пун љубави. Освртање на оно што је Бог учинио за израиљски народ подсетило је народ да ће Бог, пошто је учинио толико много за њих у прошлости, наставити да се стара о њима у садашњости и будућности. Отуда је било толико важно да се народ увек сећа како је Бог деловао у њиховој историји. Када су то заборављали, упадали су у невоље.

Сетите се тренутака када сте били сигурни да је Бог деловао у вашем животу. Како из тог искуства можете извући утеху за себе када се следећи пут суочите са борбама? Како можете боље научити да се ослањате на Божју доброту када сте потпуно обесхрабрене, разочарани и уплашени за будућност?

ЗАКОН И ПРОРОЦИ

Прочитајте: Немија 9,23–31. Како су Израиљци описани у по­ређењу са Божјом »великом добротом« (Немија 9,25)?

Следећи део молитве/проповеди усредсређује се на живот у Ханану, пошто су Израиљци поседовали земљу коју им је Бог даровао. Дата им је била земља, градови, виногради и поља спремни за коришћење, али су они то примали као нешто што им нормално припада. На крају 25. стиха речено је »једоше и наситише се и угојише се«. »Угојише се« је израз који проналазимо само неколико пута у Библији (5. Мојсијева 32,15; Јеремија 5,28) и сваки пут има негативно значење.

Израиљци »благовашу по великој Твојој доброти«, али они нису уживали у Богу, већ, уместо тога, у свему што су имали. Очигледно да поседовање свега не ствара блиску заједницу са Богом. Много пута помислимо: »Да само имам ово или оно, онда бих био срећан.« Нажалост, видимо да су Израиљци све примили од Бога, па ипак њихово »радовање« тим стварима само их је учинило мање посвећенима Богу. Веома често је превише лако да се усредсредимо на дарове док заборављамо на Дародавца. То је кобна обмана.

Наравно, то не значи да нас не могу усрећити ствари које примамо од Бога. Он жели да се радујемо Његовим даровима, али та радост не гарантује однос са Богом. У ствари, ако нисмо пажљиви, ти дарови могу постати камен спотицања.

Ипак, вође су у овом поглављу признале на које начине су биле неверне Богу. Док су гледали кроз историју, посебно су наводили преступе које су починили као народ. Два аспекта су се јавила као нарочито важна, јер су поновљена: 1) Израил је одбацио Божји закон и 2) прогнали су пророке.

Другим речима, схватили су да су Божји закон и Његови пророци представљали темељ њиховог развоја као побожног народа и као појединаца. У молитви се овај закључак наглашава речима: »Ко врши« Божје заповести »жив ће бити кроз њих« (Немија 9,29; непосредан навод из текста 3. Мојсијева 18,5) и истицањем да је управо Дух тај који говори кроз пророке. Бог нам је дао заповести за живот изобиља и Он је послао своје пророке да нас воде у разумевању Његове истине. Шта чинимо с тим даровима основно је питање за све нас.

ХВАЛА И МОЛИТВА

Прочитајте: Немија 9,32–38. На шта се усредсређује крај молитве признања?

Народ се у молитви још једном окреће прослављању Бога због онога ко је Он: велик, силан и страشان, Онај који чува завет и милост. Изгледају искрено у признању Божје добротe према њима.

Они, такође, износе молбу у облику склапања завета са Богом, који је детаљно описан у 10. поглављу. Како гласи њихова молба?

»Сада, дакле, Боже наш, Боже велики, силни и страшни, који чуваш завјет и милост, немој да је мало пред Тобом што нас снађе сва ова мука.« (Немија 9,32)

Заједница је морала да плаћа порез царевима који су њима владали. Угњетавање са сваке стране мучило је малу групу Израиљаца, и они су се уморили од тога. Морали су да подносе тиранију једну за другом, и надали су се предању.

Занимљиво је што себе називају »робовима«. Након описивања неверности свога народа, завршавају молитву називајући себе баш тако. Робови, наравно, послушни су надређенима. Употреба овог израза указује да схватају да треба да буду послушни Господу на начин на који они који су живели пре њих нису били. То је израз њихове жеље да буду верни Господу и Његовим заповестима. И, као робови Божји, они Га моле да делује у њихову корист.

Јездрина и Немијина заједница описују своје тренутно искуство као »велику тескобу« (Немија 9,37), што се може упоредити са невољом коју су Израиљци доживели у Египту (Немија 9,9). У молитви хвале Бога што је видео њихову невољу у Египту и није је пренебрегао. Заједница сада моли Бога да делује као што је деловао у прошлости, иако не заслужују, јер нико – цареви, кнезови, свештеници, пророци, или очеви – није био веран. Према томе, они се ослањају само на Божју благодат и милост према њима, а не на себе или дела својих предака, у нади да ће Бог деловати у њихову корист.

Прочитајте: Римљанима 5,6–8. Како ови стихови одражавају шта су Израиљци тражили од Бога? Какву утеху можемо извући из молбе Израиљаца и Павлових речи у Римљанима посланици?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »Признање«, стр. 37–41. оригинал, у књизи Елен Вајт *Пут Христу*.

У тексту Немија 9,25. Јевреји су говорили о томе како њихови очеви »благоваху« у Божјој великој доброты. Корен глагола исти је као у називу Едем, »Едемски врт« (1. Мојсијева 2,15). Можда би најбољи превод гласио: »Они едемизоваху«, када би »едемизовати« био глагол.

Јеванђеље, уосталом, представља обновљење, а који симбол боље од Едема може да представи како на крају треба да будемо обновљени? Бог је подигао јеврејски народ и довео их на раскрсницу старог света да би створио најближи одсјај Едема који може да постоји на палој Земљи. Чак и после заробљеништва и повратка, та могућност је и даље постојала. »Јер ће Господ утјешити Сион, утјешити све развалине његове, и пустињу његову учиниће да буде као Едем.« (Исаија 51,3)

Да, народ је уживао у материјалним благословима које им је Господ обећао, благословима који су, колико је то било могуће у палом свету, подсећали на изобиље у Едему. То је било у реду. Требало је да уживају у њима. Бог је створио физички свет управо тако да људи могу уживати у њему, и стари Израил – благословен од стране Бога – такође је у њему уживао. Њихов грех није био што су »едемизовали« у Божјој великој доброты, већ што су заборавили Господа (Језекиљ 23,35), у чијој су доброты уживали. Благослови су постали сами себи циљ уместо средство да се постигне циљ, да се открије Бог околним народима.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Исус је рекао: »А посијано у трњу то је који слуша ријеч, но брига овога свијета и пријевара богатства загуше ријеч, и без рода остане.« (Матеј 13,22) Шта Исус мисли под »преварама богатства« и како се тај израз односи на молитву признања о којој смо проучавали ове седмице?

2. Размишљајте поново о учењу о стварању. Запазите да су у 9. поглављу Немијине књиге скоро одмах почели да говоре о Господу као Створитељу и Одржаваоцу живота. Шта нам ова чињеница говори о томе колико ова доктрина представља темељ наше вере?

3. Како постижемо праву равнотежу признајући своју грешност, али, истовремено, не дозвољавајући сотони да користи нашу грешност тако да се обесхрабимо и потпуно одбацимо веру?

БОГ И ЗАВЕТ

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 10,1–29; 1. Мојсијева 4,8–19; Јеврејима 13,20; Исус Навин 24; Немија 10,30–39; Јеврејима 8,1–7.

Текст за памћење: »А због свега тога чинимо тврд зајет и пишемо, а кнезови наши, Левити наши, свештеници наши печате... да не остављамо дома Бога својега.« (Немија 9,38; 10,39)

Шта се у Библији подразумева под »заветом«? Најлакше објашњење ове врсте библијског завета гласи да је у питању законско успостављање односа између Бога и Његовог народа. Бог каже: »Ви сте Мој народ и Ја сам ваш Бог.« Поред тога, употребу писаних завета можемо пронаћи међу другим народима у старом свету, често између вођа и њихових поданика.

Ови завети су успостављани зато што су били корисни обема странама. Вођа би се старао о народу, а народ би плаћао порез. Међутим, кад је реч о Богу, завет је био другачији. Бог заправо ништа није добијао тиме, а ипак је обећао да ће му бити веран, чак и када људи нису били. Благослови и клетве повезани са заветом омогућили су Израиљцима, када рђаве ствари почну да им се догађају, да знају да су прекршили завет.

Ове седмице осврнућемо се на завет који су Израиљци обновили са Богом у 10. поглављу Књиге Немијине и разговараћемо, такође, о општим историјским извештајима и важности чињења завета у Библији.

Прочитајте текст Немија 10,1–29. (и подсетите се текста Немија 9,36–38). Ко чини овај завет и зашто су га склопили?

Иако су само главари потписали документ, текст јасно бележи да »и остали народ« »дођоше те се закеше и кетвом завезаше да ходимо по закону Божијему« (Немија 10,28.29). Шта је било толико значајно у вези са заветом да су сви желели да склопе споразум са Богом? Да бисмо одговорили на то питање, морамо се вратити на сам почетак и схватити библијску идеју завета.

Завет је био важан зато што је био део Божјег суочавања са грешним човечанством и зато што је приказивао Божју чежњу да успостави однос са људима. Исто тако, омогућавао је људима да искажу своју жељу да се посвете Богу.

Библијски извештај о стварању из 1. и 2. поглавља 1. Мојсијеве не открива само стварање првих људи, већ и однос између њих и Бога, као и њихов међусобни однос. Међутим, грех се тада појавио и нарушио све те односе. Грех представља антитезу стварању, и доноси оно што је супротно стварању (смрт).

Адамов родослов се на крају раздваја, када Каин бира зло (1. Мојсијева 4,8–19), а Сит прихвата Бога (1. Мојсијева 5,3–24). Каинов родослов достиже врхунац са Ламехом (1. Мојсијева 4,17–19), седмим коленом од Адама, који је увео полигамију. Каиново насиље и освета тесно су повезани са верним Ситовим родом. Ситов родослов је, такође, наведен, али је седми у том низу Енох, који је »ходао са Богом« (»живећи... једнако по вољи Божјој«) (1. Мојсијева 5,24) и био узет на Небо.

Нажалост, свет је више прихватао зло него Бога, и наступио је тренутак када је родослов верних био веома мали, и убрзо можда не би остала ниједна породица преко које би Бог могао испунити своју реч пославши обећано Семе да спасе људски род. У том тренутку, Бог се умешао пуштајући потоп. Међутим, потоп је био даља супротност стварању, укидање и уништење живота; ипак, Бог је уништио само оно што су људи већ разорили (1. Мојсијева 6,11–13).

Како сте лично доживели разорну силу греха? Шта представља једину силу против греха и како је можемо искористити?

ЗАВЕТИ У ИСТОРИЈИ

Бог је после потопа почео испочетка, сада са Нојем и људима који су касније дошли на свет. Он је са њима такође настојао да успостави заједницу, у чијем се средишту налазила идеја о завету. У Библији налазимо седам главних завета које је Бог учинио са људима:

- **први завет** – Адам (1. Мојсијева 1–3)
- **други завет** – Ноје (1. Мојсијева 6–9)
- **трећи завет** – Аврам (1. Мојсијева 12,1–3)
- **четврти завет** – Мојсије и израиљски народ (познат као синајски или Мојсијев завет; 2. Мојсијева 19–24)
- **пети завет** – Финес (4. Мојсијева 25,10–13)
- **шести завет** – Давид (2. Самуилова 7,5–16)
- **седми завет** – нови завет (Јеремија 31,31–34)

У Библији се шеснаест пута користи израз »вечни завет«. Од тих шеснаест, тринаест се посебно односи на завете са Аврамом, Израиљем на Синају и Давидом. Сваки од претходно наведених завета, иако јединствени, носе печат »вечног завета«. Као што је вечно јеванђеље прво објављено у тексту 1. Мојсијева 3,15, а онда постепено откривано кроз Библију, исто важи и за вечни завет. Сваки следећи завет служи да разјасни и продуби наше схватање вечног завета љубави, који је најпотпуније откривен у плану спасења. Нови и стари завети, како се често деле, садрже исте елементе.

1. **Посвећење:** »Метнућу завјет свој у њих, и на срцу њихову написаћу га.« (Јеремија 31,33; упоредите: Јеврејима 8,10)
2. **Помирење:** »Бићу им Бог и они ће Ми бити народ.« (Јеремија 31,33; Јеврејима 8,10)
3. **Мисија:** »И неће више учити пријатељ пријатеља ни брат брата говорећи: познајте Господа; јер ће ме знати сви од малог до великога.« (Јеремија 31,34; Јеврејима 8,11)
4. **Оправдање:** »Јер ћу им опростити безакоња њихова, и гријеха њиховијех нећу више помињати.« (Јеремија 31,34; Јеврејима 8,12)

СТРУКТУРА ЗАВЕТА

Проучаваоци Библије потврђују да постоји карактеристична структура библијских завета, која се чак запажала у заветима старих Хетита. Односно, Бог се обраћао људима на начин који су, у својој култури, могли нарочито разумети.

Завети који су били уобичајени у време старог Израиља састојали су се из следећих делова: **увод** (ко је Бог); **историјски пролог** (дефинисан прошли однос); **прописи или закони**; **благослови и клетве**; **сведочанства, посебне одредбе или знак завета**. Према томе, не треба да нас изненади што је Бог још тада користио нешто слично у обраћању свом народу. Користио је оно што им је било познато.

На пример, цела 5. Мојсијева написана је у облику завета, јер Мојсије позива Божји народ да уђе у нови заветни однос са својим Богом. Завет је изражен на следећи начин: 1) **увод** (5. Мојсијева 1,1–5); 2) **историјски пролог** (5. Мојсијева 1,6–4,43); 3) **прописи и закони** (5. Мојсијева 4,44–26,19); 4) **благослови и клетве** (5. Мојсијева 27–30); 5) **сведочанства** (5. Мојсијева 30,19); и на крају 6) **посебне одредбе** (5. Мојсијева 31,9–13).

Прочитајте текст Исус Навин 24. Како је овај заветни образац приказан и у овом поглављу?

Исто је и са обнављањем завета који је учинио Исус Навин.

Прво, у уводу Бог представља себе као »Господа Бога Израиљевог« (Исус Навин 24,2). Затим следи дуг историјски пролог у коме Исус Навин подсећа народ шта је Бог учинио за њих у прошлости (Исус Навин 24,2–13). Након историјског извештаја, наведени су прописи или закони (Исус Навин 24,14.15.23), споменути су благослови и клетве (Исус Навин 24,19.20), утврђена су сведочанства (Исус Навин 24,22.27), и изречене посебне одредбе (Исус Навин 24,25.26). Овде је, такође, био употребљен основни облик завета у комуникацији са Израиљем, у намери да им се покаже не само да их је Бог водио у прошлости, већ и шта се тражило од њих да би одржали свој део завета.

Прочитајте: Исус Навин 24,15. Какво начело из овог текста можемо применити на себе данас?

ОБЕЋАЊА

Прочитајте текст Нимија 10,30–39. Које су четири ствари Израилјаци обећали да ће учинити као део обновљеног завета?

Народ је обећао следеће:

1. **Неће више бити мешаних бракова** (неће ступати у брак са особом која их може навести на идолопоклонство);
2. **Истинско светковање Суботе** (неће их ометати обављање послова);
3. **Опаштање дугова и поштовање Суботне године** да би се постарали за сиромашне и дали им слободу;
4. **Финансијско подржавање Храма**, службе и особља доношењем првих родова, првенаца и десетка, осигуравајући тако наставак правог богослужења.

Прва три обећања указивала су на односе са другима (брак и укидање дугова) и са Богом (Субота), док се последње бави прописима везаним за Храм.

Циљ заједнице био је да покаже да су посвећени завету и да ће зато на практичне начине изграђивати свој однос са Богом и другима. Чак и ако нису увек савршено чували завет, разумели су да ће исправне навике и обичаји утицати на будућност. Уколико је израилски народ желео да настави исправним путем, морао је да успостави обичаје и навике које ће бити корисне за оно што желе да постигну. Ако су желели да остваре блиску заједницу са Богом, онда су придавање важности Суботи и вођење рачуна о Храму били значајни кораци на том путу.

Нажалост, своја обећања нису у потпуности одржали, као што је приказано у последњим поглављима Нимијине књиге. Ипак, иако их нису сви одржали, поједини или многи људи јесу. Уз Божју помоћ, и усредсређеношћу на Њега, можемо развити исправне навике и држати се правог пута.

»Правилним вежбањем воље, у вашем животу може наступити потпуна промена. Покоравајући своју вољу Христу, сједињујете се са силом која је изнад свих поглаварстава и сила. Одозго ћете добити силу да се непоколебљиво држите, и тако трајним предањем Богу, постаћете оспособљени да живите новим животом, управо животом вере.« (Елен Вајт, *Пут Христу*, стр. 48. оригинал)

Освртните се поново на текст Немија 10,32–39. Зашто су обичаји у Храму били важни за Израиљце, као што је приказано речима: »Да не остављамо дома Бога својега« (Немија 10,39)? Зашто је Храм био толико важан за веру у целини? (Видети, такође: Јеврејима 8,1–7)

Израиљци су обећали да ће водити рачуна о Храму. Иако су били мала заједница, финансијски потлачена од стране цара, схватили су да је потребно да дају од оног мало што имају како би Храм напредовао, а не само опстајао. Према томе, одлучили су да сваке године дају трећину сикла за службу у Храму, уместо само у време када се врши попис, како је закон налагао. Народ је увидео потребу да иде корак даље од оног што је тражено. Поред тога, доделили су одговорност одређеним породицама да доносе дрва за олтар, пошто су увидели да ће без организације та пракса нестати.

Првине од родова, првенци, десети и дарови били су видови службе у Храму намењени за службу свештеника и Левита. Десети део свега требало је да припадне Левитима. Такође, првенци су били откупљивани новцем, који се додавао на износ који су Левити примали. Међутим, десети део левитског десетка одлазио је свештеницима.

Храм је био жила куцавица израиљског народа. Био је у тој мери у средишту њихове вере да се највећа трагедија догодила када је Навуходоносор срушио Храм и однео свете предмете.

Када се Храмом управљало на одговарајући начин, народу је то пружало активан духован живот, јер су људи упућивани на коначно решење проблема греха, које је требало да буде остварено смрћу јагњета. Када је Исус умро на крсту, решење је било обезбеђено (Римљанима 5,5–10). Штавише, кроз годишњу службу Дана помирења, народ је научио да Бог има план да се заувек ослободи зла и греха. Другим речима, Храм је служио као оквир да се народу открије читав план спасења. Поуке које можемо усвојити посматрањем служби у Храму огромне су и неопходне да бисмо стекли ширу слику о Божјем карактеру и плану спасења.

»Истинита је ријеч и свакога примања достојна да Христос Исус дође на свијет да спасе грјешнике, од којијех сам први ја.« (1. Тимотију 1,15) Шта је била Павлова нада и како је, такође, можемо учинити својом надом?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »Посвећење« , стр. 43–48. оригинал, у књизи Елен Вајт *Пут Христу*.

»Службе у земаљском Светилишту делиле су се у две категорије: свештеници су свакога дана обављали службу у светињи, док је једном годишње поглавар свештенички обављао посебно дело помирења у светињи над светињама за очишћење Светилишта. Покајани грешници из дана у дан доносили су своје жртве до улаза у Светилиште, и стављајући руке на главу животиње признавали своје грехе и тако их симболички преносили са себе на невину жртву. Животиња је затим била приношена на жртву. 'Јер без проливања крви,' каже апостол, нема опроштења греха. 'Јер је живот (душа) тела у крви!' (3. Мојсијева 17,11; Бакотић) Прекршени Божји закон захтевао је живот преступника. Крв, која је представљала грешников изгубљени живот, чију кривицу сада носи жртва, свештеник је преносио у светињу и њоме шкопио пред завесом, иза које се налазио ковчег са Законом који је грешник прекршио. У неким случајевима крв није била уношена у светињу, али су свештеници онда морали да једу месо жртве, као што је Мојсије заповедио синовима Ароновим, говорећи: 'Даде вам је Господ да носите грех свега збора!' (3. Мојсијева 10,17) И једна и друга церемонија на исти начин симболички су представљале преношење греха од покајника на Светилиште.« (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 375; стр. 418. оригинал)

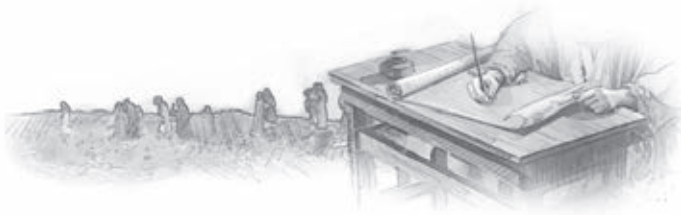
ЗА РАЗГОВОР:

1. Размислите о датим обећањима која сте прекршили, без обзира колико сте били искрени и озбиљни у намери да их одржите. Шта сте научили из тог искуства што вам можда може помоћи да не учините поново сличну грешку?

2. Завет је законско успостављање односа. Ми смо га кршили у свом односу према Богу, али Он је увек веран свом делу завета, чак и када ми нисмо свом. Како ово разумевање Божје добротe и верности приближава људе блиској заједници са Њим и на тај начин нам помаже да живимо како би требало?

3. Размислите колико пута сте били неверни Богу и обећањима која имамо у оквиру »новог завета« (видети: Лука 22,20; Јеврејима 8,13; Јеврејима 9,15). Зашто је онда толико важно да схватимо план спасења и обећање о опраштању које примамо захваљујући Исусовој жртви, чија је крв запечатила »нови завет« за нас?

ИСКУШЕЊА, НЕВОЉЕ И СПИСКОВИ

Текстови за проучавање у току седмице: Јездра 1,9–11; Данило 1,1.2; Данило 5; 5. Мојсијева 30,1–6; Јездра 8,1–23; Немија 11,1.2; Немија 12,1–26.

Текст за памћење: »Присташе с браћом својом, главарима својим, и дођоше те се заклеше и кетвом завезаше да ходимо по закону Божијему, који је дат преко Мојсија слуге Божијега, и да држимо и извршујемо све заповијести Господа Бога својега и законе Његове и уредбе Његове.« (Немија 10,29)

Ми обично прескачемо родослове и дугачке спискове предмета у Библији: међутим, Господ их је укључио у текст с разлогом. Господ из Библије је Бог детаља. Он запажа појединости и то нас уверава да нас Он никада не заборавља.

Ових неколико примера родослова наговештава да Бог зна све о породицама, а спискови предмета нам говоре да се Бог стара чак и за оно што други сматрају »безначајним«. Исус је изјавио да се Бог брине о врапцима и да чак броји косу на нашој глави: »Не продаје ли се пет врабаца за два динара? И ниједан од њих није заборављен пред Богом. А у вас је и коса на глави избројена. Не бојте се дакле; ви сте бољи од много врабаца.« (Лука 12,6.7) Бог који брине о овим детаљима, такође брине и о нама. Он зна појединости свега што нас мучи.

Према томе, можемо имати пуно поверење, неговати поуздање и стећи мир у сигурности да Господ брине о свакој области нашег живота. Иако нам ово пружа утеху, као што би и требало, неопходно је, такође, да нам поручи да и ми треба да бринемо о свакој области у свом животу.

Прочитајте следеће текстове: Јездра 1,9–11; Данило 1,1.2. Како нам текстови из Књиге пророка Данила помажу да схватимо на шта је Јездра указивао?

Запазите како су у Јездриној књизи дати детаљи, док је у Књизи пророка Данила представљена широка слика. Међутим, ови текстови заједно показују да Господ управља у свему.

»Историја народа и данас нам говори. Сваком народу и сваком појединцу Бог је одредио место у свом великом плану. И данас се људи и народи кушају виском у руци Онога који никада не греша. Сви они својом одлуком одређују своју судбину, а Бог их све свагда надгласа ради испуњења својих намера.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 345; стр. 536. оригинал)

Прочитајте: Данило 5. Шта ови стихови уче о суду изреченом над Валтасаром?

Вавилон је пао у октобру 539. године п. н. е., када га је освојио Кир, цар медоперсијске војске. Валтасар, погрешно се ослањајући на своје успехе, раскош и славу, био је толико охол да је приредио развратну гозбу у ноћи која ће се завршити његовом смрћу. Божанска рука написала је на зиду палате да су његови дани избројани и да му се ближи крај. Иако је познавао судбину и искуство обраћења моћног цара Навуходносора, он није усвојио поуке за себе. Увек је трагично када не слушамо Божје опомене и не следимо Његова упутства.

Пророк Данило је био присутан, али се нико није обазирао на њега. Када изгубимо свест о Божјој светости и Његовом присуству у животу, корачамо стазом на којој нас чекају сложене прилике, проблеми и трагедије, које се на крају завршавају смрћу.

Након што је цару изнео извештај о Навуходносору, Данило је рекао: »А ти, Валтасаре, сине његов, нијеси понизио срца својега премда си знао све ово.« (Данило 5,22) Како можемо бити сигурни да ми, у свом оквиру, не чинимо исту врсту грешке попут Валтасара? Како стварност крста увек може да нас чини понизнима пред Богом?

У ЊИХОВИМ ГРАДОВИМА

Проучите спискове наведене у текстовима Јездра 2 и Немија 7. Шта запажете у вези с њима?

Друго поглавље Јездрине књиге (списак оних који су се вратили из вавилонског ропства са Зоровавељом и Исусом) намерно је поновљено у 7. поглављу Немијине књиге. Да поновимо, ови спискови могу нам се учинити незанимљивима, али они откривају нешто важно а то је да Бог брине о детаљима о којима ми можда не бринемо.

Зидови Јерусалима сада су били завршени, и библијски писац намерно жели да покаже да је Јездрин и Немијин нараштај повратника допринео великом подухвату, иако им је сам Бог подарио тај успех. Садашњи нараштај ослањао се на дела претходног, али и поред тога задатак је био сложен, препун препрека и није био довршен када су желели.

Вођство Јездре и Немије било је цењено, али је и народ обавио свој посао. Свака група учествовала је у различитим задацима изведеним у различито време, али резултат је био упечатљив. Почетак (Јездра 2) је повезан са крајем (Немија 7), и не само да је изграђен други Храм већ је и Јерусалим обновљен и добро утврђен.

Прочитајте текст Немија 7,73. Шта нас он учи о томе колико су били успешни у жељи да изврше Божју вољу?

»Сав Израил у својим градовима.«

На много начина, целокупан повратак и поновна изградња били су задивљујући. Народ чији је град много година раније био разорен, Храм уништен и земља опустошена, сада се вратио у ту исту земљу и тај исти град и све поново изградио, чак и Храм. Сигурно им се све чинило чудесним, као и околним народима. Све се то догодило, међутим, према Божјој вољи и обећањима.

Шта се у вашем животу сада чини безнадежно, али ипак још имате поверења у Господа да ће вас провести кроз то?

ГДЕ СУ СВЕШТЕНИЦИ?

Нема сумње – као што смо видели у одељку од понедељка, задивљујуће испуњење пророчанства вратило је Јевреје из Вавилона.

Међутим, као у свему у шта су људи укључени, постојале су одређене потешкоће. Један од великих проблема био је тај да, упркос свим дивним обећањима о повратку после изгнанства, многи Јевреји нису желели да се врате у земљу својих очева. Односно, више су желели да остану у Вавилону.

Зашто је било тако?

Прочитајте: Јездра 8,1–15. Посебно се усредсредите на 15. стих. Шта је у овом тексту узрок велике забринутости, и зашто би неко ко је желео да поново утврди израиљски народ у њиховој претходној домовини био забринут?

Чињеница је да нису сви Јевреји у Вавилону, укључујући и поједине Левите, желели да се врате. Неколико чинилаца могло је бити разлог томе. Многи од њих рођени су и одгајани у новој земљи, и и живот у њој било је све што су познавали. Можда нису желели да пођу на дугачко и несумњиво опасно путовање назад у земљу коју, пре свега, нису ни познавали. Мада знамо да је на крају, упркос изазовима, пошло довољно Левита да служе у Храму (видети одељак од четвртка).

»До тог тренутка, Јевреји који су остали у земљи изгнанства провели су тамо скоро један и по век. Ископавања у Нипуру изнела су на светлост дана бројна документа која показују да су многи богати Јевреји у току владавине цара Артаксеркса I живели у том подручју Месопотамије. Отуда су Јездра и остале вође сигурно имале тежак задатак да убеди толики број људи, колико му се на крају придружило, да се врате. Ови повратници могли су у почетку очекивати само тежак живот у својој старој домовини, са много мање удобности него у Вавилону. С обзиром на овакве прилике, изненађује што је Јездра успео да убеди скоро 2000 породица да се придруже својој браћи у првобитној домовини.« (*The SDA Bible Commentary*, 3. свеска, стр. 376)

»И да нам кроз многе невоље ваља ући у царство Божије.« (Дела 14,22) Шта нам овај стих говори о реалности искушења и невоља у животу оних који желе верно да служе Господу?

ПОНИЗНИ ПРЕД БОГОМ

Прочитајте текст 5. Мојсијева 30,1–6. Какво обећање је овде дато јеврејском народу? Шта мора да је ово обећање, међу осталим обећањима попут њега, значило људима као што су Јездра и Немија?

Јездра и Немија познавали су пророчанства. Знали су да ће Бог вратити народ из заробљеништва. Видели смо у 9. поглављу Немијине књиге да су они схватили своју историју и разлоге својих невоља. У исто време, упркос својим гресима, познавали су исто тако Божју доброту и вођство.

Према томе, ослањали су се на Господа да ће повратак из заробљеништва учинити успешним. Та обећања, међутим, нису значила да се неће суочити са многим изазовима на том путу. У великом делу овог тромесечја до сада, посматрали смо искушења и невоље с којима су се суочавали и поред Божјих обећања.

Прочитајте текст Јездра 8,16–23. Шта је представљао изазов у овом тексту и како су одговорили на њега?

Упркос обећањима, Јездра је знао колико је путовање било опасно. Према томе, пост и понизност пред Богом били су начини да признају колико њихов успех зависи од Господа. У то време, уз толико много опасности које су их очекивале, Јездри се јавила мисао да замоли цара за помоћ и заштиту. Међутим, на крају је одлучио да то не чини, за разлику од Немије (Немија 2,9) коме је пратња пружила заштиту. Јездра је очигледно сматрао да ће уколико пита цара осрамотити Господа, јер је већ рекао цару: »Рука је Бога нашега на добро над свима који Га траже, и јачина је Његова и гњев на све који Га остављају.« (Јездра 8,22) Овом приликом све је протекло добро, јер је касније написао (Јездра 8,31) да их је Господ заштитио и да су сигурно стигли на своје одредиште.

Наравно, треба да имамо поверења у Бога у свему. Истовремено, у којим тренуцима позивамо чак и оне који нису наше вере да нам помогну? Зашто у многим случајевима то није погрешно, већ можда чак и прикладно?

Прочитајте: Немаја 11,1.2. Шта се догађа у овом тексту? Зашто су морали да бацају жреб да би видели ко ће живети у Јерусалиму, а ко у другим градовима?

Чему нас учи 11. поглавље Немајине књиге? Од придошлица који су се вратили у земљу после изгнанства било је неопходно изабрати нове становнике Јерусалима.

Очигледно је да је било лакше живети на селу него у граду. Народ је имао своју земљу, коју су наследили од предака. Напустити је и отићи живети у Јерусалиму представљало је жртву и многи су могли с правом сматрати да ће пропасти уколико то учине. Живот је доносио нове изазове јер се градски начин живота разликовао од живота у руралној средини. Одлазак у нову, непознату средину увек је тежак.

Колико је изазовно преселити се у нови град или земљу где је потребно ширити јеванђеље? Мисија у градовима захтева спремност да се предузму нови подухвати, као и суочавање с новим невољама.

»Наши радници се не залажу онако како би требало. Наши водећи људи нису свесни дела које се мора извршити. Кад мислим на градове у којима је тако мало учињено, у којима живи толико хиљада душа које треба упозорити на скори Спаситељев долазак, онда осећам снажну жељу да људи и жене приступају раду у сили Духа, испуњени Христовом љубављу према душама које пропадају. « (Елен Вајт, *Testimonies for the Church*, 7. свеска, стр. 40)

Зашто је дуг списак свештеника и Левита споменут у тексту Немаја 12,1–26? Каква је повезаност између њих и освећења зида у Јерусалиму описаног у другом делу истог поглавља (Немаја 12,27–47)?

Бог жели да све буде учињено на одговарајући начин. Пре него што се велики подухвати могу остварити, потребни су посвећени и ревни људи. Ове свештеничке породице помогле су Немаји у изградњи зида да би без опасности могли да се клањају живом Богу у Храму без спољашњег мешања. Зидови су били важни ради сигурности, али без посвећених свештеника право богослужење било би у опасности. Отуда је цео народ, у својим различитим обавезама, имао сопствену одређену улогу.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Пут Христу* прочитајте поглавље »Опредељење«, стр. 57–65. оригинал.

»Постоје и такви који су упознали Христову љубав која прашта и који стварно желе да буду Божја деца, али су свесни да им карактер није савршен, да им је живот пун преступа, и зато су спремни да посумњају да је њихово срце заиста препорођено деловањем Духа Светога. Таквима бих рекла: Немојте устукнути у безнађу. Често морамо да погнемо своју главу и плачемо код Исусових ногу због својих недостатака и грешака, али не треба да се обесхрабимо. Чак и кад нас непријатељ савлада, нисмо одбачени, напуштени или одгурнути од Бога. Не, Христос се налази са десне стране Богу, који се такође заузима за нас... Он жели да нас врати себи и уочи своју чистоту и светост која се огледа у нама. Само ако желимо да се покоримо Њему, Онај који је започео своје добро дело у нама, наставиће га до доласка Исуса Христа. Молимо се ревностије, верујмо потпуније. Када изгубимо поверење у сопствену снагу, поуздајмо се у силу свога Откупитеља, па ћемо славити Њега, који је лек за наше душевно стање.« (Елен Вајт, *Пут Христу*, стр. 64. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Размишљајте о 2. поглављу Књиге пророка Данила и о томе како је Данило, пре неколико хиљада година, тако тачно предвидео успон и пад царстава, описујући чак (веома тачно) нејединство савремене Европе данас. Како можемо научити да извучемо утеху из овог пророчанства које нам тако снажно показује, чак и усред хаоса у свету, да Бог зна шта се све догађа и да је све предвидео?

2. Бог зна све о нама. То је утешно и даје нам јемство и сигурност да се Он стара о нама. »Али сада овако вели Господ, који те је створио, Јакове, и који те је саздао, Израилу: не бој се, јер те откупих, позвах те по имену твојем, мој си.« (Исаија 43,1) Како друге можете уверити у Божје присуство и бригу када пролазе кроз емоционалне, друштвене и финансијске кризе, као и кризе у односима?

3. Размишљајте више о питању из одељка од среде, о томе да Јездра није желео да замоли цара за помоћ јер се плашио да ће то његове речи о Божјој заштити учинити празнима. Знамо, на пример, да је Бог исцелитељ. Да ли то онда значи да показујемо недовољно вере у Њега да нас може исцелити уколико се обратимо лекару? Разговарајте о овом питању у разреду.

ОБОЖАВАЊЕ ГОСПОДА

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 12,27–47; 1. Дневника 25,6–8; 1. Јованова 1,7–9; Јован 1,29.36; 1. Коринћанима 5,7; Јеврејима 9,1–11.

Текст за памћење: »И пјеваху наизмјенце хвалећи и славећи Господа: Јер је довијека милост Његова над Израиљем.« (Јездра 3,11)

Текст за памћење за ову седмицу даје нам увид у јеврејске богослужбене обичаје и у то како се њихова захвалност према Богу уздизала у хвали. Године 515. п. н. е. славили су посвећење новог Храма (Јездра 6,15–18) а затим, око 60 година касније, народ је прослављао посвећење завршеног јерусалимског зида (Немија 6,15–7,3; Немија 12,27. и надаље).

Након навођења родослова у 11. и 12. поглављу Књиге Немијине, писац се усредсређује на тренутак када се прослављало посвећење градског зида. Владао је обичај да народ посвећује одређене ствари Богу: Храм, градски зид, чак и куће и јавне грађевине. Такво посвећење било је пажљиво припремано и праћено певањем, музиком, гозбом, приношењем жртава, радовањем, весељем и очишћењем народа. Давид је успоставио праксу приношења жртава у току посвећења, а касније су израиљске вође следиле његов пример, почевши од Соломуна, када је донео ковчег у Храм (1. О царевима 8,5).

Ове седмице проучаваћемо о томе како су се клањали Господу у том раздобљу и шта ми, који служимо истом Господу, можемо применити у свом животу.

ПЕВАЊЕ ПЕСАМА ГОСПОДУ

Прочитајте: Немаја 12,27–29. Запазите неке од кључних речи које откривају како је изгледало њихово богослужење и слављење Бога. Како бисте их описали?

Израиљски народ задужио је посебну групу Левита да буду певачи и музичари у служби у Храму. Бог је уредио обичаје и дао упутства за службу, јер је богослужење у Храму требало да буде лепо и професионално обављено.

Цар Давид обликовао је ову праксу у сложенији и величанственији систем него што је претходно био. Према томе, потомци Асафа, кога је Давид одредио за вођу богослужења у Храму, и даље су били постављани као »пјевачи у служби за дом Божји« (Немаја 11,22).

Прочитајте текст 1. Дневника 25,6–8. Шта овај текст учи о томе колико је музика заузимала средишње место и била важна у богослужењу и певању »пјесама Господњих«?

Певачи су били Левити и, према томе, званично постављени на дужност у Храму. Дакле, припремање музике за службу у Храму био је њихов плаћени посао. У време цара Давида била је основана самостална музичка академија, чији је рад он надгледао. Имала је учитеље и ученике, младе и старе, који су по сменама радили у Храму, старајући се за музику. Једни су били свирачи; други певачи; док су други водили рачуна о инструментима и одећи коришћеној у служби. Шта је била сврха овакве професионалне организације? Служила је да развија таленат и визију савршенства у богослужењу. Савршенство увек мора бити циљ богослужења. Хвала мора извирати из срца и бити изражена на најбољи могући начин како би људи били духовно уздигнути. Можемо само претпоставити колико су музичаре и певаче који су служили у Храму пажљиво бирали за вођење богослужења.

**На које начине сте преко музике доживели радост у богослужењу?
У ком смислу је то важно за вас?**

Након што је у Писму било речи о посвећењу зида, а затим о скупу певача, следећи стих (Немија 12,30) казује о очишћењу. »И очистише се свештеници и Левити, и очистише народ и врата и зид.«

Јеврејски корен речи за реч »очистише« гласи *thr* и значи »бити чист«. Користи се у многим оквирима у Старом завету, укључујући и онај у коме се јавља мисао о моралној чистоти пред Богом.

»Ако ли у видјелу ходимо, као што је Он сам у видјелу, имамо заједницу један с другим, и крв Исуса Христа, сина Његова, очишћава нас од свакога гријеха. Ако речемо да гријеха немамо, себе варамо, и истине нема у нама. Ако признајемо гријехе своје, вјеран је и праведан да нам опрости гријехе наше, и очисти нас од сваке неправде.« (1. Јованова 1,7–9) Шта овај текст учи о 1) људској природи; 2) Божјем праштању и 3) Божјој сили у нашем животу?

Храм и службе које су се вршиле у њему били су врло значајни елементи религије старог Израиља. Међутим, Храм и његове службе били су средство за постизање циља, а не циљ сам по себи. А тај циљ, наравно, био је повести народ у спасоносну заједницу са њиховим заветним Богом, Господом Исусом Христом, и упознати их са Његовом силом која врши дело очишћења у њиховом животу. И управо је разумевање онога шта је Бог учинио, од чега нас је Господ спасао, то што нас наводи да Га волимо и да Му служимо. То је један од разлога зашто је стари Израил стално изнова понављао шта је Бог учинио за њих у прошлости. То им је помогло да спознају доброту и љубав Господа, који је био у средишту радости и захвалности које су прожимале њихово искуство у богослужењу.

Искуство опроштења греха и његово вредновање треба у нама да нас да подстакне захвалност према Богу и осећање наде и радости. Тада је лако хвалити Господа и показивати да ценимо лепоту Његовог карактера. И какво веће откривење Божјег карактера можемо имати од Исуса на крсту, који је поднео казну за наше грехе да не бисмо ми лично морали да је поднесемо?

Без обзира на ваше грехе из прошлости или ваш садашњи карактер, крај крста можете добити потпуни опроштај – и то управо у овом тренутку. Зашто не затражите опроштење које вам Исус нуди *управо сада*?

ДВА ВЕЛИКА ХОРА ИЗРАЖАВАЈУ ЗАХВАЛНОСТ

Прочитајте: Немија 12,31–42. Зашто је музика била толико важан део овог славља?

Део богослужења у Немијино време чинила су два хора која су упућивала захвалност Богу. Ишла су око Јерусалима певајући, праћени инструментима. Полазила су са истог места, а затим се раздвајала, крећући се у различитим правцима око зидова града. Једну групу предводио је Јездра, који је био напред, а за другу је био задужен Немија позади. Два хора поново су се састајала код врата долињских, а одатле су продужавала према Храму. Свештеници који су трубили у трубе употпуњавали су обе поворке. У тренутку када би хорови ушли у Храм, стали би окренути један према другом. Били су то одлично организовани и поворка и богослужење.

Да бисмо одговорили на питање зашто је музика толико важан део славља и богослужења, морамо се осврнути на њено значење у контексту Храма. Музика у Храму није била попут концерта на који су људи дошли да би уживали, попут слушања Бетовенове четврте симфоније која се изводи у концертној дворани. Док су музичари певали и свирали на инструментима, народ се клањао у молитви. То је био део њиховог богослужења.

Главни чин у Храму и на богослужењу односио се на приношење жртва, сам по себи прилично непријатан чин. Уосталом, шта су чинили осим што су резали грла невиних животиња? Свирање лепе музике, умногоме је, поред уздизања мисли народа према Небу, помагало да целокупно искуство у току богослужења постане пријатније.

Потражите примере у Библији у којима је музика била важан вид богослужења. Нарочито размислите о следећим текстовима: 2. Мојсијева 15,1; 2. Дневника 20,21.22; Откривење 15,2–4.

И на Земљи и на Небу, музика је део богослужења. Запазите да у претходним стиховима песме говоре о томе шта је Господ учинио за свој народ, укључујући и то да им је дао победу »над звери« (уосталом, како би другачије задобили победу?). Оне представљају хвалу Богу за Његова дела спасења.

Наведите шта је Бог учинио за вас што представља добар разлог да му певате песме хвале.

ЖРТВЕ КАО ДЕО БОГОСЛУЖЕЊА

Прочитајте текст Нимија 12,43. Шта је било посебно у вези са приношењем »велике жртве« која је била део славља у току богослужења?

Приношење жртава било је најважнији аспект богослужења у време постојања Храма. Приношено је неколико различитих жртава, или због обећања о опроштењу или због изражавања радости, заједништва и захвалности према Богу. Жртве су биле срж богослужења јер су подсећале учеснике на истину о Богу, на то ко је Он, и указивале на Обећано Семе, Месију, који ће жртвовати свој живот за њих, јер је Јагње Божје.

Прочитајте следеће текстове: Јован 1,29.36; 1. Коринћанима 5,7; Откривење 5,6.12.13. Шта ови стихови уче о томе на шта жртве коначно указују? Ако су се стари Израиљци могли веселити над убијеном домаћом животињом, над смрћу која је откривала велику истину, колико више разлога од њих ми имамо да се веселимо?

Запазите, такође, колико се само пута мисао о радости и весељу јавља у тексту Нимија 12,43. Односно, поред дубоког поштовања, и можда побожног страха који је народ доживео у току богослужења (уосталом, убијање животиње због греха био је узвишен чин), владали су, такође, радост и весеље. Када приступамо Богу, морамо то чинити са страхопоштовањем и побожношћу, али и уз весеље. Псалам 95. показује да истински чин обожавања обухвата позив да запевамо, покликнемо весело и да музиком прославимо Бога (Псалам 95,1), као и да се поклонимо Господу и клекнемо пред Њим (Псалам 95,6). Настојање да постигнемо равнотежу између радости и страхопоштовања веома је важно кад је реч о обожавању, прослављању и клањању нашем Створитељу.

Каква осећања најпре доживимо када помислимо да је Створитељ свега створеног (видети: Јован 1,1–3) висео на крсту, умирући за грехе својих створења? Какву улогу радост може и треба да има у нашем искуству крста?

УЛОГА СВЕШТЕНИКА И ЛЕВИТА У БОГОСЛУЖЕЊУ

Прочитајте: Немија 12,44–47. Зашто се Јуда радовао »свештеницима и Левитима што стајаху на послу«? Зашто су они били важни?

Шта је посао свештеника (који су били Левити) симболички представљао? Видети: Јеврејима 9,1–11.

»Христово посредовање за човека у небеском Светилишту је исто тако битно за план спасења као што је била Његова смрт на крсту. Он је својом смрћу започео ово дело, док се после васкрснућа узнео да га доврши на Небу. Ми вером морамо ући иза завесе иза које 'Исус уђе напред за нас' (Јеврејима 6,20).« (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 437; стр. 489. оригинал)

Да поновимо, иако тадашњи народ сигурно није имао светлост какву ми данас имамо, довољно су разумели да знају да је рад Левита, који су једино могли да служе у Храму, био веома важан. Левити су били узбуђени што ће Божје дело бити извршено преко њих.

Народ је проводио време са Богом читајући Његову Реч, молећи се, одржавајући богослужења и поново се посвећујући Њему. Усред свега тога, схватили су да су службе у Храму занемарене и да их је потребно обновити. Сада када су оне поново биле успостављене, народ се радовао важном делу које ће Левити обављати за њих. Бог је утиснуо мисао у народ да су службе у Храму биле део Његовог плана богослужења.

Нажалост, проповедници, учитељи Речи и музичари често се олако схватају. Чак и у Немијино време, подршка Левитима понекад је била снажна, а понекад веома слаба. Левити су често морали да се баве другим пословима да би издржавали своју породицу, јер је народ престао да даје десетак и дарове.

Без десетака и дарова, нема организоване Цркве широм света. Ако желимо да наши проповедници наставе са радом, морамо бити посвећени томе да их подржавамо новчаним прилозима као и усменим признањем. Црква можда никада неће бити савршена, али то не треба да ослаби наша даровања Богу, потребна да би се Његово дело наставило свуда у свету.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Пут Христу* прочитајте поглавље »Растење у Христу«, стр. 67–75. оригинал.

»Христов крст биће основна тема проучавања и песма откупљених током целе вечности. У прослављеном Христу они ће гледати Христа распетога. Никада неће заборавити да је Онај чија је сила створила и одржавала безбројне светове у бескрајним свемирским просторствима, драги Божји Син, Величанство Неба, Онај кога херувими и сјајни серафими са уживањем обожавају – понизио самога себе да би уздигао грешнога човека, прихватио кривицу и срамоту греха, поднео да Отац окрене своје лице од Њега, све док боли изгубљеног света нису сломили Његово срце и прекинули Његов живот на голготском крсту. Чуђење и обожавање свемира заувек ће будити чињеница да се Створитељ свих светова, Судија свих створења, одрекао своје славе и понизио из љубави према човеку. Када безбројне чете спасених буду виделе свога Откупитеља и вечну славу Оца која блиста с Његовог лица, док буду посматрали Његов престо, који је од вечности, када буду сазнали да Његовом царству нема краја, они ће одушевљено запевати песму: 'Достојно је, достојно је Јагње заклано, које нас је откупило Богу својом драгоценом крвљу.'« (Елен Вајт, *Велика борба*, стр. 581; стр. 651.652. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте у разреду о проналажењу праве равнотеже у богослужењу између исказивања страхопоштовања и радовања или одговорите на следеће питање: *Да ли се исказивање страхопоштовања и радовање уопште међусобно искључују?*

2. Израиљци су ставили јерусалимски зид под божанску заштиту путем церемоније посвећења и на тај начин признали да је зид бескористан уколико га Бог не брани. Соломун је то добро исказао: »Ако Господ неће градити дома, узалуд се муче који га граде; ако неће Господ чувати града, узалуд не спава стражар.« (Псалам 127,1) Шта нам овај стих говори о свим нашим напорима за Господа?

3. Каква је улога музике у вашем личном искуству кад је реч о црквеном богослужењу?

4. Писмо јасно каже: Исус је наш Првосвештеник у Светилишту на Небу. Шта, тачно, Он тамо чини за нас? Чему нас служба свештеника у земаљском Храму може научити о томе шта Исус чини за нас у небеском?

НАРОД ПАДА У СТАРИ ГРЕХ

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 13,1–9; 5. Мојсијева 23,3–6; Немија 13,10–14; 4. Мојсијева 18,21–24; Немија 13,15–22; Јован 5,5–16.

Текст за памћење: »А Левитима заповиједих да се очисте и да дођу и чувају врата да буде свет дан суботни. И за ово помени ме, Боже мој, и опрости ми по великој милости својој.« (Немија 13,22)

У међувремену, између 12. и 13. поглавља, Немија се враћа у Вавилон. Иако не знамо колико дуго је био одсутан, када се вратио (вероватно око 430–425. године п. н. е.), народ је поново упао у грех. Иако су склопили завет са Богом у вези са следећим питањима: прво, да не ступају у брак са идолопоклоницима; друго, да пажљиво светкују Суботу; и, треће, да се десецима и даровима старају о Храму и онима који раде у њему (Немија 10) – прекршили су сва три обећања.

У тренутку када се Немија вратио, били су веома немарни у свом посвећењу Богу. Народ је престао да даје десетке и дарове, почео је да користи одаје Храма за друге сврхе, престао је да правилно светкује Суботу, чак се вратио и ступању у брак са припадницима околних народа. Што је најгоре од свега, управо су вође које је оставио допринеле слабљењу односа између израиљског народа и Бога. Не чуди што је Немија био утучен када је схватио до каквих промена је дошло. Међутим, уместо да прихвати такво стање ствари, још једном је, како је његов карактер захтевао, деловао Богу на славу.

Тринаесто поглавље Немијине књиге започиње питањем у вези са странцима/идолопоклоницима Амонцима и Моавцима у њиховој средини (Немија 13,1–3). Ови стихови не говоре о одвајању појединаца из другог народа или друге расе који следе Бога, већ се односе на слање оних који су друге вере – не обраћеника, већ идолопоклоника. (Видети, такође: 5. Мојсијева 23,3–6)

Прочитајте текст Немија 13,1–9. Ко су били Елијасив и Товија? Зашто је то што су учинили било неприхватљиво? Погледајте следеће текстове: Немија 2,10.19; Немија 3,1; Немија 12,10.22; Немија 13,28.

И Елијасив и Товија познате су личности у Књизи Немијиној. Елијасив је био првосвештеник народа и био је, такође, задужен за Храм. Товија се спомиње као Немијин амонски непријатељ који се жестоко противио његовом раду у Јерусалиму. Однос Елијасива и Товије указује на везу успостављену путем брачне заједнице.

Иако извештаји о брачној повезаности нису сачувани, знамо да је Товија имао јеврејско име (које значи »Господ је добар«), и да је, према томе, највероватније дошао из јеврејске средине. Породица његове супруге, наследници Арахови, иако неименовани, верује се да су били у родбинској вези са Елијасивовом породицом. Поред тога, Санавалат Ороњанин, други Немијин противник, имао је кћер која се удала за Елијасивовог унука. Према томе, круг интрига око Немије мора да је био снажан будући да су највиши службеници у земљи били у сродству и уједињени против Немијиног вођства.

У току управитељевог одсуства, првосвештеник је дао Товији једну од одаја у Храму намењену за чување десетака, дарова и приноса. Товији је био дозвољен стални боравак у Храму, што је био начин да се постави као један од вођа народа. Немијини непријатељи коначно су постигли оно што су све време желели: да уклоне Немију и преузму власт. На срећу, Немија није имао намеру само да седи и ништа да не предузме.

Да ли је Божји народ у току свете историје – било Јевреји у старом Израиљу или хришћани након њих у току или после новозаветних времена – тако лако допуштао да буде заведен? Како можемо избећи њихове грешке?

Прочитајте: Немија 13,10–14. Шта Немија настоји овде да исправи?

Певачи, чувари врата и други радници у Храму морали су да се врате раду на својим њивама да би прехранили своје породице, јер Божје дело није било подупирано. Читав систем десетака и дарова који је тако брижно успостављен сада је био урушен. Немија је морао да започне све испочетка. Избацивањем свега из одаје показао је своје очајање.

»Не само да је Храм био обесвећен, већ су и прилози били употребљавани у забрањене сврхе. Све је то обесхрабривало народ у великодушном прилагању, тако да је изгубио ревност и ватреност и почео да оклева у давању десетка. Ризнице Божјега дома су биле недољно снабдевене; многи певачи и други људи у служби Храму, који нису добијали довољну хранарину, напустили су Божје дело и запослили се на другом месту.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 435; стр. 670. оригинал)

Занимљиво је видети да се цела Јудеја поново ујединила и изградилa оно што је било уништено. Народ је био на Немијиној страни против Товије и Елијасива, јер су сигурно увидели да Немија чини све што може за добро народа. Поред тога, Немија је поверио положај настојника над спремама Храма људима које је сматрао вернима и поузданима. Поверен им је задатак да прикупљају десетке и дарове, да се старају да роба буде на одговарајући начин чувана и да деле средства одређеним особама. Другим речима, Немија је дошао и готово истовремено искоренио искварени начин управљања.

Иако је Немија поставио верне људе над пословима у Храму, искварени првосвештеник, Елијасив, није изгубио свој положај, јер му је пренет у наслеђе као Ароновом потомку. Његов рад у Храму био је ограничен Немијиним мерама и постављањем других особа за неке од првосвештеничких одговорности, али је и даље био првосвештеник.

Немија се молио: »Помени ме, Боже мој, за то, и немој избрисати добара мојих која учиних дому Бога својега и служби његовој.« (Немија 13,14) Шта је било толико људски у вези са овом молитвом?

ДЕСЕЦИ И ДАРОВИ

Немијине реформе служби у Храму обухватале су и извршавање налога у вези са десецима и даровима.

Прочитајте следеће текстове: 4. Мојсијева 18,21–24; Малахија 3,10; Матеј 23,23; 1. Коринћанима 9,7–14; 2. Коринћанима 9,6–8; Јеврејима 7,1.2. Шта ови текстови уче о важности десетака и дарова, не само у служби у Храму, већ и за нас данас?

Без прикупљања десетака и дарова у Храму није могла да се обавља служба. Када су десечи били ускраћени, служба у Храму је престала и цео систем богослужења био је угрожен. Када су службеници Храма отишли да потраже друге послове да би прехранили своје породице, нису могли да се усредсреде на старање о Храму. Самим тим, обожавање Бога било је присутно у мањој мери.

»Систем десетка је величанствен у својој једноставности. Његова правичност открива се у његовом сразмерном захтеву и од богатих и од сиромашних. У оноликој сразмери колико нам је Бог дао да користимо Његову својину, толико треба да Му вратимо у десетку.

Када Бог захтева десетак (Матеј 3,10), Он се уопште не позива на захвалност или великодушност. Иако захвалност треба да буде део свих наших обраћања Богу, ми дајемо десетак зато што је Бог то наредио. Десетак припада Богу и Он тражи да Му га вратимо.« (*Адвентистички хришћани верују*, стр. 343)

Као што се догодило израиљском Храму, наша Црква би пропала без подршке верника који прилажу своје десетке и дарове. Службе у нашој Цркви не би могле наставити са радом без људи који су плаћени да уложе време у квалитетну службу, планирање и вођење Божје цркве. Служба Богу била би слабијег квалитета. Што је најважније, без десетака и дарова еванђеоски рад не би постојао.

Штавише, ми дајемо десетке зато што је Бог успоставио такав систем у својој Речи. Постоје тренуци када Бог не мора да објашњава зашто је нешто утврдио. Очекује од нас да верујемо да Он у свему управља. Ми треба да сазнамо и да будемо обавештени о томе како систем делује, а затим да га поверимо у Његове руке.

Зашто је давање десетка толико важно за нашу духовност и зашто представља мерило нашег поверења у Бога?

ГАЖЕЊЕ ГРОЖЂА У КАЦАМА СУБОТОМ

Прочитајте: Немија 13,15.16. Каквим питањем се Немија овде бави?

Није лако стати на Божју страну када сте у мањини. Пошто је Бог рекао да је Субота свети дан на који нико не треба да обавља никакав посао, Немија је имао намеру да се постара да се ова заповест поштује у Јерусалиму. Нема сумње да је осећао моралну обавезу да заузме положај који је заузео и да делује у складу с тим.

Субота је била сторена на врхунцу седмице стварања зато што је била посебан дан када је требало да људи буду обновљени и препорођени, проводећи време са Богом онако како нису могли када су били заокупљени својим занимањима или обављали друге световне послове.

Речено је: »Више него што је Израил чувао Суботу, Субота је чувала Израил.« Суштина је да је седми дан Субота био, и даље је, моћно средство које помаже да се вера одржи живом у онима који Божјом благодаћу теже да је светкују и уживају у физичким и духовним преимућствима које нуди.

Прочитајте: Немија 13,17–22. Шта Немија чини да би зауставио »куповину и продају« Суботом?

Пошто је Немија управитељ Јудеје, он сматра да је његова улога да спроведе законске одредбе. Пошто су се одредбе у Јудеји темељиле на Божјем закону, он постаје чувар Закона, укључујући и заповест о Суботи. Да су се можда кнезови Јудини успротивили изопачености коју је увео првосвештеник, Немија се не би нашао у таквој ситуацији. Међутим, главари и кнезови можда су већ замерали Немији јер их је раније приморао да врате одређена средства сиромашнима; према томе, чинило се да се нису успротивили променама које су Елијасив и Товија унели.

Немија прво укорава главаре, а затим наређује да се капије затворе и поставе слуге на капијама да их чувају. Када се место трговине просто помера изван града, он предузима још драстичније мере и прети да ће дићи руку на трговце следеће Суботе. Немија је сигурно био човек од речи, јер су трговци послушали и надаље се клонили тог места.

»НИСУ ЛИ ТАКО ЧИНИЛИ ОЦИ ВАШИ?«

Немијина ревност за Суботу је задивљујућа. Био је толико ватрен у вези са исправним држањем Суботе да је чак обећао да ће дићи руку на трговце из других народа. Другим речима, он би се лично умешао да их је у Суботу поново затекао у граду или крај капија. Као управитељ имао је званичну одговорност да се постара да се ова заповест исправно поштује.

»Немија их је неустрашиво укорио због занемаривања дужности. Строго је рекао: 'Какво је то зло које чините и скврните Суботу? Нису ли тако чинили оци ваши, те Бог наш пусти на нас и на овај град све ово зло? И ви још умножавате гнев на Израиља скврнећи Суботу!' Заповедио је тада да се 'када дође сен на врата јерусалимска уочи Суботе', врата затварају и да се не отварају све док Субота не прође; имајући више поверења у своје момке него у људе које ће поставити јерусалимске власти, наместио их је код врата да надзиру спровођење његових наредаба.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 435.436; стр. 671.672. оригинал)

Немијине опомене о обесвећењу Суботе, заједно са другим опоменама о њеном кршењу, очигледно су одјекивале кроз векове чак до Исусовог времена. То знамо јер Јеванђеља често приказују Исуса како се бори са верским вођама у вези са исправним држањем Суботе.

Прочитајте следеће текстове: Матеј 12,1–8; Марко 3,1–6; Лука 6,6–11; Јован 5,5–16. Шта је у овим текстовима спорно питање и како нам схватање историје старог Израиља помаже да објаснимо зашто је дошло до сукоба?

У својој ревности, мада погрешно усмереној, да Субота не буде »оскврњена«, ове верске вође биле су толико заслепљене да су оптужиле Исуса, »Господара Суботе« (Лука 6,5), да је крши. Иронично је то што док су многи од ових људи изражавали велику забринутост за Закон, заборавили су шта је »најпретежније« у Закону: »правда и милост и вјера« (Матеј 23,23).

Како можемо као појединци и као Црква да будемо пажљиви да не учинимо исту грешку коју су ови људи учинили, било у вези са Суботом или нечим другим за шта верујемо да је важно за веру?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Пут Христу* прочитајте поглавље »Радост у Господу«, стр. 115–126. оригинал.

»Када им је објавио Божје заповести и претње, када их је подсетио на страшне казне које је Израил у прошлости наукао на себе због тог греха, њихова савест се пробудила и започело је дело реформе које је отклонило Божји претећи гнев и донело им Његово одобравање и Његов благослов.

Чак је и међу онима који су обављали свете службе било људи који су оклевали да се растану од својих жена незнабошкиња, изјављујући да не могу натерати себе да то учине. Међутим, није било изузетака, није било обзира ни према чину ни према положају. Ко је год, иако се радило о свештенику или управитељу, одбио да прекине своју везу са идолопоклоницима, сместа је био удаљен из службе Господу. Прво-свештеников унук који се оженио кћерком познатог Санавалата, није био само удаљен из службе, већ и протеран из Израила. Немија се молио: 'Помени их, Боже мој, што оскврнише свештенство и завет свештенички и левитски!'« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 437; стр. 673.674. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте претходни навод Елен Вајт. Разговарајте у разреду шта мислите о томе што је Немија учинио, не правећи никакве изузетке, чак ни у случају када се чинило да стварно воле своје супруге и да не желе да се раздвоје од њих. Да ли мислите да је Немија био превише строг, превише крут, и да је могао да направи одређене изузетке? Зашто јесте, или зашто није? Како Црква у овом истом оквиру примењује дисциплину у љубави и свратањима, и како истовремено може бити доследна а да не умањује Божја мерила истине?

2. Иако знамо да нема ничег легалистичког у вези са светковањем седмог дана Суботе – као што нема ничег легалистичког кад је реч о томе да не желимо ништа туђе, да не крадемо и не лажемо – како можемо бити пажљиви да држање Суботе (или послушност било којој другој заповести) не претворимо у нешто легалистичко? Зашто је најмоћнија заштита против замке легализма да увек пред собом имамо крст и оно што је Христос учинио за нас на крсту?

3. У исто време, како се можемо заштитити од опасности која прети уколико полако али стално чинимо компромисе, попут оних којима се Немија супротставио?

СУОЧАВАЊЕ СА ЛОШИМ ОДЛУКАМА

Текстови за проучавање у току седмице: Немија 13,23–25; 5. Мојсијева 7,3,4; 2. Коринћанима 6,14; Јездра 9; Јездра 10; 1. Коринћанима 7,10–17.

Текст за памћење: »И рекох: Боже мој, стидим се и срамам се подигнути очи своје к Теби, Боже мој; јер безакоња наша намножише се сврх главе и кривице наше нарасташе до Неба.« (Јездра 9,6)

Јездра и Немија постали су вође у заједницама у којима је склапање брака са припадницима других народа постало уобичајено. Обојица су били веома забринути због тога, јер су желели да народ оствари блиску заједницу са Богом. Били су свесни негативног утицаја који су неверници и идолопоклоници могли извршити на израиљски народ, пошто су видели страшне последице у току историје. Хананска религија ширила се кроз Израиљ све док Вал и Астарота нису били обожавани на сваком високом брду. Штавише, утицај који су незнабожачке супруге вршиле на израиљске породице био је штетан. Валам је саветовао Моавце да пошаљу своје жене Израиљцима, сигуран да ће се Израиљци окренути од Бога када их упознају. Нажалост, био је у праву. Не само да брачни другови утичу једни на друге, већ је и вера њихове деце изложена том утицају.

Шта ће Јездра и Немија учинити у вези са браковима које су Израиљци склопили са припадницима других народа? Да ли ће пустити да ствари иду својим током или ће се супротставити тој појави? Ове седмице проучаваћемо о томе како су ове вође приступиле овом спорном питању.

Прочитајте текст: Немија 13,23–25. Шта се догодило у овом тексту и како објашњавамо Немијину реакцију на овакве прилике?

Будући да деца нису говорила арамејски (језик који се користио у току изгнанства) или јеврејски, нису могла разумети учења из Писма. То је био стваран проблем, јер се знање о Божјем откривењу на тај начин могло изопачити или чак нестати. Књижевници и свештеници тумачили су Тору углавном на арамејском да би народ јасно разумео њихове проповеди. Међутим, пошто су мајке биле из Амона, Азота и Моава, и обично су биле главни старатељи деце, не изненађује што деца нису говорила језик својих очева. Језик којим говоримо казује о начину на који размишљамо о појмовима, јер користимо речник те културе. Губитак библијског језика значило би губитак њиховог посебног идентитета. Зато је Немији било незамисливо што породице губе додир са Божјом Речју и самим тим повезаност са живим Богом, Господом јеврејског народа.

Проучаваоци Библије истичу да су Немијини поступци највероватније подразумевали јавно срамоћење људи у оквиру прописаних казни у то време. Када се каже да их је Немија укорио и проклињао, не треба да помислимо да је Немија користио погрдне речи и псовке, већ да им је изговарао клетве завета. Текст 5. Мојсијева 28 описује клетве које ће погодити оне који прекрше завет. Врло је могуће да је Немија бираним речима из Библије настојао да их увери у њихова рђава дела и последице лоших одлука.

Штавише, када у тексту Немија каже да »неке између њих бих и чупах« (Немија 13,25), уместо да замишљамо срдитог Немију како гневно реагује, треба да запазимо да је ударање било прописани облик јавне казне. Овако је поступао само према »некима« од њих, односно према вођама које су проузроковале или подстицале погрешно понашање. Овакви поступци служили су као метод јавног срамоћења. Немија је желео да буде сигуран да је народ разумео озбиљност својих одлука и последице које ће настати.

Како треба да реагујемо када у Цркви уочимо оно што сматрамо погрешним?

Прочитајте текст Немаја 13,26.27. Шта ови стихови говоре о томе колико је библијска историја важна с обзиром да из ње сазнајемо о опасностима које прете уколико одступимо са правог пута?

Соломун је пао дубље у грех због одлука које је донео. Било би исправно рећи да је Соломун проузроковао личну пропаст не поштујући Божју заповест упућену израиљским царевима: »И да нема много жена, да се не би отпадило срце његово.« (5. Мојсијева 17,17) Соломунов живот се користи као негативан пример: он не само да је ступио у брак са више жена, већ, што је значајно, као што Немаја истиче, изабрао је жене које нису служиле Богу.

Зашто је Немаја био у праву што је укорио народ због ступања у брак са незнабошцима? 1. Мојсијева 6,1–4; 1. Мојсијева 24,3.4; 1. Мојсијева 28,1.2; 5. Мојсијева 7,3.4; 2. Коринћанима 6,14.

Заповест да се не ступа у мешовити брак није се тицала националне припадности, већ идолопоклонства. Људи у Библији женили су се женама које нису биле Израиљке. Мојсије се оженио Сефором, Мадиданком; Воз Рутом, Моавком. Питање мешовитог брака у овим заповестима односи се на брак са неким ко је друге вере или је неверан. Проблем је био у томе што народ у Јездрино и Немајино време није ступао у брак са онима који верују у Бога. Ричард М. Дејвидсон у књизи *Flame of Yahweh* (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 2007) каже: »Едемски план за брак... подразумевао је комплементарну целовитост два партнера у вери као и у другим значајним вредностима.« (стр. 316) Жене незнабошкиње у овом извештају нису донеле одлуку да се одрекну идолопоклонства. Немаја је отуда био можда више ожалашћен одлукама народа него гневан, будући да је то према његовом мишљењу био показатељ недостатка праве посвећености Богу.

Библија нам даје обрасце према којима треба да поступамо, који ће нас утемељити у Богу и увећати нашу радост. На исти начин, заповест да ступимо у брак са верном особом треба да нам помогне да живимо бољим животом и да подстакне заједничку посвећеност Богу.

Каква начела данас можемо усвојити из ових извештаја, а која нам могу помоћи да заштитимо своју веру и веру своје породице?

Прочитајте текст Јездра 9. Како Јездра реагује на вест о мешовитим браковима Израиљаца. Текст Јездра 9,1.2 каже да се народ »није одвојио«. Јеврејска реч за »одвојити« користи се, такође, у следећим стиховима: 3. Мојсијева 10,10; 3. Мојсијева 11,47; 2. Мојсијева 26,33; 1. Мојсијева 1,4.6.7.14.18. Шта употреба ове речи подразумева у вези с питањем да верник ступа у брак са неверном особом?

Народ је сам пришао Јездри због питања мешовитих бракова. Изрази које су користили набрајајући народе укључене у гадна дела показали су да познају Тору, пошто је списак узет непосредно из библијских извештаја. Занимљиво је то да су грађански главари донели вест Јездри да су чак и духовне вође народа, свештеници и Левити, криви због тог преступа.

»Проучавајући узроке који су довели до вавилонског ропства, Јездра је схватио да се отпад Израиља у великој мери може приписати мешању с незнабожачким народима. Видео је да су могли избећи многа жалосна и понижавајућа искуства да су послушали Божју наредбу да остану одвојени од околних народа. Сада, када је сазнао да се упркос искуствима из прошлости истакнути главари усуђују да прекрше законе који су били дати да буду брана против отпада, његово срце се усколебало. Помислио је на Божју доброту која је народу поново дала упориште у родној земљи и испунио се праведним гневом и жалошћу због њихове незахвалности.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 620. оригинал)

Реч »одвојен« користи се када је реч о различитим ентитетима. У ствари, она означава потпуну супротност. Овом изјавом народ је признао да је раније знао за Божју заповест да се клони лажних религија и да ју је разумео. Разумели су да нико не може да тврди да ће он/она ступити у брак са супружником чија супротна веровања неће имати утицаја на брачни однос или начин подизања деце. Увидели су колико су прилике постале озбиљне.

Шта можемо учинити да веру одржимо живом у свом дому и породици, чак и ако смо донели погрешне одлуке у прошлости?

ЈЕЗДРА ДЕЛУЈЕ

Прочитајте: Јездра 10. Како су Јездра и главари прионули на решавање питања мешовитих бракова?

Цео збор заједно је одлучио да отпусти жене туђинке. Невероватно је да су се чак и они који су били ожењени њима сложили с тим планом, осим четири особе споменуте по имену у тексту Јездра 10,15. Јевреји су обећали да ће отпустити своје жене и било је потребно три месеца да се овај план изврши. На крају, 113 Јевреја отпустило је своје супруге (Јездра 10,18–43). Занимљиво је да последњи стих (Јездра 10,44) каже да су поједини супружници из ових мешаних бракова већ имали децу. Слање мајки из породица заједно са децом нама се не чини разумним нити исправним. Међутим, не смемо заборавити да је ово било посебно време када је Бог изнова започињао однос са јеврејским народом и, у одређеном смислу, они са Њим. Следи Бога у потпуности захтевало је радикалне мере.

Посебне речи употребљене у тексту Јездра 10,11,19, »одвојте се« (*badal*) и »пустити« (*yatza*), више се нигде не користе у Писму кад је реч о разводу. Јездра је знао који се израз обично користи за развод, али је одлучио да га не употреби. Према томе, очигледно је да Јездра те бракове није сматрао пуноважним након што је откривено да је њима прекршена заповест из Торе. Другим речима, бракови су били поништени, јер су се супротили закону. Читав тај поступак представљао је распуштање неважећих бракова. Међутим, није нам речено шта се догодило женама и деци и какав је утицај овај поступак имао на заједницу. Према обичају тога времена, бивши супружници постарали би се за одлазак бивших супруга и деце. Жене су обично одлазиле у дом свога оца.

Међутим, с временом поједини Јевреји поново су се почели женити неверним женама, а можда су се неки чак и вратили супругама које су отпустили. Пролазна природа решења може се приписати људској природи и сталном смењивању успона и падова кад је реч о посвећености Богу. Чак и они међу нама који себе сматрају снажним верницима морају да признају да су прошли кроз раздобља мање посвећености Богу, када би се настојање да ходамо са Њим тачније могло описати као недовољно. Нажалост, људи се боре с тим да ставе Бога на прво место.

Како је ваше искуство са тренуцима »слабије посвећености Богу«? Шта сте научили из тих искустава?

БРАК ДАНАС

Из онога што смо запазили у Јездриној и Немејијиној књизи о питању мешаних бракова, јасно је да Бог схвата брак озбиљно и да и ми на тај начин треба да му приступимо. Ми треба уз молитву да размишљамо о могућем брачном другу и да у доношење те одлуке укључимо Бога. Треба да одлучимо да будемо верни Божјим начелима која нас могу заштитити од туге и несреће.

Погледајте како се Павле поставио према овом питању када хришћанин има неверног брачног друга. Пажљиво проучите текст 1. Коринћанима 7,10–17. Како данас треба да приступимо браковима у коме нису оба супружника верна?

Пошто у Библији немамо прецизну заповест о томе шта да чинимо кад је реч о браковима у којима је један супружник веран а други није, било би неразумно и супротно намери текста и његових начела да инсистирамо да је раздвајање од неверног брачног друга исправан приступ и да се, на основу овог Јездриног извештаја, препоручује. Прилике у којима су се нашли Јездра и Немеја био је једнократан догађај, по Божјој вољи (Јездра 10,11), зато што је будућност и служење Богу целе израиљске заједнице било угрожено. Губили су свој идентитет као они који се клањају живом Богу.

Знамо да су приликом насељавања Јевреја у Елефантини у Египту (у Јездрино и Немејијино време), вође дозволиле мешане бракове и убрзо установиле мешану религију која је обухватала и Јахвеа и паганског бога, богињу Анату. Такође, месијанска линија била је у опасности. Према томе, једнократан догађај не треба узети као правило за раскидање брака и породица кад год верна особа ступи у брак са неверном. Уместо тога, запазимо да извештај приказује да Бог приписује велику вредност браку у коме су оба супружника верна. Сотона се радује када склопимо брак са особом која не негује посвећеност Богу, зато што зна да ће супружници бити снажнији у свом мисијском раду за Бога уколико обоје имају иста уверења, него ако је само једно верно.

Иако Библија јасно саветује да се не улази у брак са неверном особом (2. Коринћанима 6,14), такође проналазимо текстове у којима се благодат излива на оне који су донели другачију одлуку. Бог пружа снагу онима који склопе брак са неверном особом да буду верни Њему и свом брачном другу. Бог нас не напушта чак и када донесемо одлуку супротну Његовој вољи. Ако Га замолимо за помоћ, Он ће је пружити. То не значи да треба да чинимо шта год пожелимо, а онда да очекујемо од Бога да нас ипак благослови, већ значи да нас Он увек чује када Му приђемо понизна срца износећи своју потребу. Без Божје благодати не би било наде за било кога од нас, јер смо сви грешници.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Историја пророка и царева* прочитајте поглавље »Реформа«, стр. 434–440; стр. 669–678. оригинал.

»Марљивост на дужности добијеној од Бога представља важан део истинске религије. Људи треба да искористе околности и да као Божја оруђа остваре Његову вољу. Брза и одлучна акција у право време до неће славне победе, док ће одлагање и немар изазвати пораз и само срамотити Бога. Ако вође у делу истине нису ревни, ако су равнодушни и без циља, и Црква ће бити немарна, равнодушна и склона уживањима; али ако су вође испуњене светом одлучношћу да служе Богу и само Богу, народ ће бити уједињен, пун наде и жељан посла.

Божја реч је пуна оштрих и изразитих супротности. Грех и светост стоје на супрот једно другоме да бисмо, посматрајући их, могли да избегнемо прво и прихватимо друго. Странице које описују Санавалатову и Товијину мржњу, лаж и преваре, описују и Јездру и Немијину племенитост, оданост и пожртвовање. Нама је препуштено да изаберемо за ким ћемо се повести. Страшне последице кршења Божјих заповести стављене су на супрот благословима који произлазе из послушности. Ми сами морамо да одлучимо хоћемо ли да претрпимо прво или да уживамо друго.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 438, 439; стр. 676. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Док читамо ове извештаје, јасно је да многи у народу нису на првом месту били посвећени Богу, што је разлог зашто су изабрали жене незнабошкиње. Зато их Јездра не оставља у њиховим намислима, већ покушава да их укори и исправи у нади да ће постићи промену. Да ли је до промене стварно дошло? Мењањем свог понашања, да ли су се променили изнутра? Да ли је њихова посвећеност Богу стварно порасла? Какав доказ имамо да се многи од њих нису стварно променили? Шта можемо научити из њихових грешака о томе колико је промена срца заиста важна?

2. На које начине можемо помоћи верницима у нашој цркви који се можда боре са потешкоћама насталим због брака који није мудро склопљен?

3. Иако су Божја начела вечна и апсолутна, културе се међусобно веома разликују. Зашто морамо имати ове разлике на уму када настојимо да применимо Божја начела у свом животу и приликама у којима се нађемо?

ВОЂЕ У ИЗРАИЉУ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. О царевима 12,1–16; Дела 15,7–11; Јован 11,46–53; Немија 4,7–23; Јездра 8,21–23.31.32.

Текст за памћење: »И отиде сав народ да једе и пије и да шаље дијелове, и веселише се веома што разумјеше ријечи које им се казаше.« (Немија 8,12)

И Јездра и Немија примери су великих вођа који су били посвећени Богу и испуњавању дужности које им је Господ поверио. Њихова љубав према Богу надахнула је у њима жељу да постану верне слуге. У ствари, њихова верност представља средишњи део нашег проучавања.

Ове седмице осврнућемо се на примере вођа у Библији, укључујући и примере Јездра и Немије. Ти примери сигурно не обухватају све поуке, јер има још много поука о којима бисмо могли разговарати. Међутим, изабране поуке важне су за сваког вођу. Можда у овом тренутку у свом животу себе не сматрате вођом, али сви вршимо утицај на друге људе; према томе, поуке се могу применити на свакога.

У средишту извештаја о овим вођама налази се Божја Реч. Реч је преобразила њихове мисли и живот и довела до читавог програма пробуђења и реформе. Све су дуговали Божјој Речи и Његовим упутствима која су пронашли у њој. На исти начин, без обзира ко смо, и каква је наша улога, ми као адвентистички хришћани морамо чувати Божју Реч у средишту свог живота.

УТИЦАЈ ВОЂА

У целој Библији можемо пронаћи примере и добрих и лоших вођа, док су поједини показивали особине и једних и других. Лоше вође су понекад поступале добро, док су добре вође понекад чиниле лоше ствари. Уосталом, све вође су људи и као такви у стању су да чине и зло и добро, и оно што је исправно и што је погрешно. Ко ове чињенице није искусио у свом животу?

Међутим, проблем је у томе што као вођа вршите велики утицај, или на добро или на зло. Довољно је рђаво вршити негативан утицај у своме дому или на радном месту, или где год да се налазите. Али, када заузimate положај вође, било духовног, политичког, или оба, утицај се у великој мери увећава. Колико је онда важно, каква год да је ваша улога, а нарочито ако сте вођа, да одражавате начела и учења Писма.

Прочитајте следеће текстове. Какве примере вођства проналазимо у њима? Ако су добри, објасните зашто су добри. Ако су лоши, објасните зашто су лоши.

Ровоам (1. О царевима 12,1–16) _____

Петар (Дела 15,7–11) _____

Јосија (2. О царевима 23,1–10) _____

Девора (Судије 4,1–16) _____

Ахав (1. О царевима 21,1–16) _____

Иако смо се само површно осврнули на ове текстове, какве поуке можемо усвојити из ових извештаја о томе шта једног вођу чини добрим или лошим, и како оно што смо научили можемо применити на себе какву год улогу да имамо?

ЗЛО У ГОСПОДЊИМ ОЧИМА

Прочитајте следеће текстове. Шта говоре о вођама и њиховом утицају на народ којим су владали?

1. О царевима 15,26-34. _____

2. О царевима 13,1-3. _____

Јован 11,46-53. _____

Отрежњујућа је мисао за многе од нас који заузимамо положај вође у било ком својству, да наше руковођење има потенцијал да људе духовно обори или подигне. У свим претходним случајевима, утицај је био негативан и разоран.

Нарочито наш карактер и посвећеност Христу утичу на оне са којима долазимо у додир. Духовне вође усмеравају друге, или према Богу, уколико они сами траже Бога, или према злу, уколико Га не траже.

Супротно примерима о којима смо данас читали, чињеница да су Јездра и Немија имали снажну заједницу са Богом је неоспорна. Мера у којој су постили и молили се, што је забележено у књигама које говоре о Јездри и Немији, превазилази оно што Библија извештава о другим великим вођама. Народ је ходао са Богом под њиховим вођством, мада није све било савршено. Њихов правац у животу био је усмерен према Богу. С друге стране, чињеница да је било оних који се нису променили под утицајем Јездре и Немије сведочи да ничија вера осим наше личне на крају не може да унесе промену у наш живот. Уосталом, погледајте људе који су имали прилику да виде Исуса у телу, да чују Његове проповеди, чак и да сведоче и слушају о Његовим чудима, а који су Га ипак на крају одбацили. Да, ми имамо одређену улогу, без обзира на наш положај у животу, и можемо да вршимо утицај на добро или зло; али, на крају, пред Богом свака особа мораће да да одговор за себе.

Размислите о особама које се налазе у вашем кругу утицаја. На које начине можете побољшати свој утицај?

ХРАБРОСТ И ОСПОСОБЉАВАЊЕ

Прочитајте: Немија 4,7–23. На које начине је Немија показао храброст? Шта му је улило ту храброст?

Немија се супротставио непријатељима јеврејског народа који су покушали да их застраше. Он је одговорио преузимајући иницијативу и спремајући народ за борбу. Немија није само рекао: »У реду, Боже, Ти све учини.« Уместо тога, помогао је народу да учини свој део. Узели су мачеве и друго оружје док су у исто време градили зид. Јевреји, под Немијиним вођством, нису устукнули од страха, већ су храбро узели оружје и бранили се. Немија је храбрио народ, веровао у њих, радио са њима и улио им одговорност да делују. Оспособио их је да обављају посао док им је он поверавао и додељивао одговорности. Међутим, Немија није само рекао народу шта да чини, а затим се сакрио у својој соби. Стајао је уз њих и обављао тежак посао који је требало извршити.

У одређеним тренуцима у Библији Бог је рекао народу да мирно стоји и посматра како се Он бори за њих, а са друге стране постоје многи други примери када је Бог рекао: »Припремите се да делујете и ја ћу вам дати победу.« Ми морамо урадити свој део ако желимо да видимо Божје избављење и благослове.

»У Немијиној чврстој оданости Божјем делу и у његовом исто тако чврстом ослањању на Бога налази се разлог неуспеха његових непријатеља да га подвласте својој моћи. Немарна душа пада као лак плен искушења, док у животу који пред собом има племенити циљ, зло тешко налази упориште. Вера онога који стално напредује не слаби; јер изнад, испред и иза себе он препознаје Бескрајну љубав која чини све да допринесе остварењу Његових добрих намера. Божје праве слуге раде с одлучношћу која неће промашити, јер је Престо милости њихов стални ослонац.« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 429; стр. 660. оригинал)

На крају крајева, Немија је црпио своју храброст из разумевања стварности и Божје силе. Па ипак, као што смо видели, његово познавање Бога навело га је да делује у складу са вером.

Иако је контекст другачији, како оно што смо запазили у Немијином искуству одражава следећи текст: »Но може ко рећи: Ти имаш вјеру, а ја имам дјела. Покажи ми вјеру своју без дјела својих, а ја ћу теби показати вјеру своју из дјела својих« (Јаков 2,18)?

Шта следећи текстови уче о покретачкој сили у животу Јездра и Немије? Немија 2,1–10; Јездра 7,8–10

У свему што су чинили, Јездра и Немија тежили су да се Божја воља испуни у животу Његовог народа. Да, народ је починио грешку и био је кажњен због тога. Међутим, Бог, веран својим обећањима о повратку, омогућио је свом народу да се врати у Обећану земљу и да, уколико буде веран, испуни циљеве које је поставио за њих. Господ је у својој мудрости изабрао два посвећена човека, донекле налик Мојсију, да одиграју важну улогу приликом повратка, као што је неколико на-рештаја раније употребио Мојсија за посебан задатак.

Велике вође попут ова два човека имају циљ. Они у свом животу имају сврху која управља сваким њиховим поступком. Могли бисмо рећи да су и Јездра и Немија имали одређену сврху у животу. Имали су визију о томе где желе да се налази Божји народ, а затим су уложили све у остваривање тог циља.

Јездра је то учинио проучавајући Писма и поучавајући народ Речи. Немија је охрабривао народ да чини што је исправно и да храбро устане за Господа. Обојица су желела да виде обновљен Јерусалим, али не само у материјалном смислу. Желели су, такође, да виде пробуђење и реформу у духовном животу његових становника. Зато су их исправљали, укоравали и понекад захтевали одређени начин поступања. Велике вође верују у нешто узвишеније од обичног и осредњег. Јездра и Немија веровали су у моћног Бога пуног љубави, Бога који може да чини чуда – и желели су да сви успоставе дубоку заједницу са Њим.

Почевши од првог поглавља Књиге Немијине, читалац је одушевљен Немијином посвећеношћу Божјем делу и његовом жалошћу због стања сопственог народа. У првом поглављу он плаче када сазнаје о невољама Израиљаца у Јудеји. Он иде на колена и обећава да ће учинити све што га Бог позива да учини. Чини се да је Немија вођен мишљу да изврши утицај на свет. Био је човек од акције, акције за Бога. Немија није одлучио да изврши утицај зарађујући највишу могућу плату или стицањем истакнутог положаја (иако је оба имао у Персији), већ одласком у Јуду, међу не тако просперитетан народ, где се на сваком кораку суочавао са противљењем. Он је искорачио у вери без обзира на препреке које су биле пред њим.

ПОНИЗНОСТ И ИСТРАЈНОСТ

Прочитајте текст Јездра 8,21–23.31.32. Да ли Јездрину одлуку да не разговара са царем сматрате неразумном или храбрим? Како су Јездра и народ показали понизност?

Нешто времена касније, Немија је прихватио цареву пратњу ради заштите; али кад је о Јездри реч, веровао је да Бог може најбоље да се прослави ако ништа не траже од цара. Дакле, када су стигли у Јуду без потешкоћа, тај успех био је приписан Њиховом Богу. Можда се у одређеним приликама превише ослањамо на друге људе, а недовољно Богу пружамо прилику да се прослави. Јездра је одлучио да дозволи Богу да делује у овој ситуацији и покаже цару да је Бог заиста моћан Бог.

Међутим, Јездра није поступао охоло. Скупио је народ да poste и моле се за прилике које владају. Нису започели своје путовање док нису провели озбиљно време са Богом. Дошли су понизно пред Бога, молећи Га да Његова заштита постане знак Његове силе, и Бог је услышио молитву.

Прочитајте: Немија 5,14–19. Како је Немија показао понизност?

Праве вође морају бити спремне да се понизе и постану слуге. Способне вође не захтевају »титулу« и не треба им »титула« да би стекли част. Немијина врата била су сваком отворена. Био је великодушан према свом народу. Показао је своју веру у Бога, а његова невероватна посвећеност Богу била је пример народу. Имао је снажну личност и чврст карактер, али није себе уздизао изнад других као да је супериорнији. Имао је највиши положај у јеврејском народу у то време, па ипак је био неуморан у раду. На овај начин одражавао је Исусов живот и учења, који нас је учио да је најбољи начин да водимо уколико служимо другима. Исус је тако чинио и зато ми, без обзира на свој положај, треба да чинимо исто.

»И сједавши дозвољава дванаесторицу и рече им: који хоће да буде први нека буде од свију најзадњи и свима слуга.« (Марко 9,35) Чему нас уче ове Исусове речи о томе шта значи бити прави вођа у Божјим очима?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Елен Вајт *Пут Христу* прочитајте поглавље »Преимућство молитве«, стр. 93–104. оригинал.

»Дело обнове и реформе, које су обавили повратници из ропства под вођством Зоровавеља, Јездре и Немије, даје слику рада на духовној обнови који треба обавити у току завршних дана историје ове Земље. Остатак Израилев био је слаб народ, изложен насиљу својих непријатеља; али преко њега Бог је намеравао да сачува на Земљи знање о себи и свом Закону. Припадници тог остатка били су заштитници правог богослужења, чувари светих пророчанстава. Различита су била искуства која су стицали док су обнављали Храм и јерусалимске зидове; јако је било противљење с којим су се суочавали. Терети које су носили њихови предводници у овом послу били су тешки, али су ти људи ишли напред с непољуљаним поверењем, понизни у духу, чврсто ослоњени на Бога, верујући да ће Он своје дело довести до победе. Немија, као и цар Језекија, 'приону уз Господа и не одступи од њега, него одржа заповести које заповеди Господ... и Господ беше с њим.' (2. О царевима 18,6.7)« (Елен Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 439; стр. 677. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Зашто морамо учинити све што можемо пред Богом да бисмо били подршка својим вођама?
2. Зашто је толико тешко, захтевно и у исто време вредно да се вођа понаша као слуга? Зашто је толико важно да хришћански вођа буде слуга?
3. На почетку и на крају књиге, као и у средини, Немија се молио. И Јездра и Немија су били људи молитве. Пажљиво избројте колико се пута реч »молитва« или »молити« спомиње у Књизи Јездриној и Немијиној. Ове вође непрестано су се молиле. Шта нам то говори о нашем личном молитвеном животу?
4. »Јер приону за Господа, не одступи од Њега, него држа заповијести које заповиједи Господ Мојсију.« (2. О царевима 18,6) Како неко може да »прионе« за Господа? Шта то значи? Како је приањање уз Господа повезано са држањем Његових заповести?

ОКТОБАР

БУДИТЕ У ХРИСТУ

Служба Богу почиње на земљи

1. У Лука 5,10. Баците своју мрежу
2. С Римљанима 8,18. Слави Бога упркос искушењима
3. Ч 1. Јованова 3,22. Тражите божанску, а не људску мудрост
4. П Лука 19,23. Наша одговорност
5. С 1. Петрова 1,7. Служба Богу почиње на земљи

Смисао заједнице с Богом

6. Н 1. Коринћанима 5,6. Како делује квасац зла
7. П Псалам 19,7. Уздајте се у Божје, а не у људске речи
8. У 1. Јованова 1,3. Смисао заједнице с Богом
9. С Јеремија 9,23.24. Не тражите никакву славу за себе
10. Ч Осија 6,3. Уређен као зора
11. П Псалам 97,2. Карактер ће бити окушан
12. С 4. Мојсијева 20,12. Како Бог гледа на грех

Будите у Христу

13. Н Јован 10,16. Нико не иде сам на небо
14. П Матеј 25,41. Правда ће сести на престо
15. У Псалам 127,3. Деца су Божје власништво
16. С Јован 15,4. Будите у Христу
17. Ч Матеј 22,2. Да ли сте прихватили позив?
18. П Јован 9,4. Христос, наш Пример у раду за друге
19. С Псалам 42,11. Орасположите се! Говорите охрабрујуће речи

Верујте и примајте

20. Н Јован 17,3. Обећана сила за победу
21. П Јован 3,30. Он мора да расте
22. У Ефесцима 3,2.3. Еванђеље је моћно
23. С 2. Коринћанима 6,17. Нема средњег пута за рај
24. Ч Титу 2,13. Небо, хришћаниново лето
25. П Марко 11,24. Верујте и примајте
26. С Јован 7,46. Христос је говорио истину

Будите посебни – Христа ради

27. Н Ефесцима 5,17. Размишљај о поверењу, а не о проблему
28. П 2. Мојсијева 23,2. Будите посебни – Христа ради
29. У 1. Коринћанима 1,21. Природа недовољно савршено открива Бога
30. С Исаија 29,9. Сотонина лукавства последњег времена
31. Ч 1. Мојсијева 3,15. Бог се не мења

НОВЕМБАР

У ПУНОЈ СИГУРНОСТИ ВЕРЕ

Блажено обећање

1. П Псалам 34,8. Прихватите Спаситељев план
2. С Јеврејима 13,5. Блажено обећање

Велики »Ја сам«

3. Н Јаков 1,3,4. Станите одлучно на Христову страну
4. П Матеј 5,14. Небеско Сунце сија кроз Његове следбенике
5. У Јов 11,7. Христос је дошао да открије Бога
6. С Псалам 13,5. Будимо радосни хришћани
7. Ч 1. Коринћанима 10,13. Обећање ономе који победи
8. П Псалам 90,2. Велики »Ја сам«
9. С Псалам 24,1. Обожавајмо Бога природе

У пуној сигурности вере

10. Н Исаија 12,2. Узми чашу спасења
11. П Јеврејима 12,2. Гледај у Исуса, не у друге
12. У Матеј 4,24. Посао нашег Оца
13. С 2. О царевима 2,15. Шта бисте ви одговорили?
14. Ч 1. Петрова 2,21. Савршени траг
15. П Јеврејима 10,22. У пуној сигурности вере
16. С Лука 10,22. Вође у невидљивом сукобу

Откривења Божје воље

17. Н 1. Петрова 5,6,7. Стави своје бreme на Исуса
18. П Исаија 40,26. Природа открива Бога
19. У Авакум 2,4. Ходај по вери, а не по виђењу
20. С Римљанима 13,11. Будимо сасвим будни
21. Ч Приче 3,6. Допустимо Богу да управља
22. П Псалам 33,6,9. Бог и стварање
23. С Јован 5,19. Откривења Божје воље

Препустите се у Божје руке

24. Н Титу 2,12. Како сведочити о својој вери
25. П Матеј 25,29. Употреби поверене таленте
26. У Исаија 43,10. Док се Светиња чисти
27. С Проповедник 12,1. Тражи Господа
28. Ч Јован 10,29. Препустите се у Божје руке
29. П Откривење 4,11. Бог није природа, већ Бог природе
30. С Псалам 16,11. Обрати се Богу за помоћ

ДЕЦЕМБАР

ЗАБЛИСТАЈТЕ ЖИВОМ СВЕТЛОШЋУ

Божја Реч је истинита

1. Н Ефесцима 6,14. Невидљиви сукоб
2. П Псалам 17,3. Молитва током ноћних сати
3. У Јаков 2,14. Будите први у добрим делима
4. С Исаија 54,17. Божја Реч је истинита
5. Ч Филибљанима 4,13. Смисао хришћанског савршенства
6. П Плач Јеремијин 3,22.23. Божанско саосећање и даље тече
7. С Јован 14,1.2. Где је твоје благо?

Будимо ведри хришћани

8. Н Лука 21,28. Приближава се ваше избављење
9. П Филибљанима 3,20. Цена нашег спасења
10. У 1. Јованова 4,11. Важност јединства
11. С Псалам 34,4. Будимо ведри хришћани
12. Ч Псалам 89,11. Донесимо уздарје Богу
13. П Јаков 1,5.6. Чудесна Божја љубав
14. С 5. Мојсијева 2,3. Крените напред

Истражујмо Писма

15. Н Дела апостолска 26,9. Послушност небеској визији
16. П Псалми 94,14. Божје старање о Његовом народу
17. У 1. Солуњанима 5,1.2. Као лупеж по ноћи
18. С 2. Коринћанима 13,5. Оплевите сопствену башту
19. Ч Римљанима 12,1. Поклон који Христос прижељкује
20. П Дела 17,11. Истражујмо Писма
21. С Псалам 84,11. Бог нам даје оно што нам заиста треба

Заблистајте живом светлошћу

22. Н Ефесцима 2,20. Зидајмо на чврстој стени
23. П 2. Тимотију 2,22. Гледајмо само у Бога
24. У Малахија 3,17. Заблестајте живом светлошћу
25. С Ефесцима 2,21.22. Живо камење за небески храм
26. Ч Филибљанима 3,13-15. Новогодишње одлуке
27. П Јаков 5,14.15. Молите се: Нека буде Твоја воља
28. С Приче 16,3. Васпитавај себе да верујеш

Пристави Божје благодати

29. Н Ефесцима 2,4.5. Ми смо предмет бескрајне љубави
30. П 1. Мојсијева 3,21. Смоквино лишће или Христова хаљина?
31. У Матеј 10,8. Пристави Божје благодати

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Октобар		Новембар		Децембар	
1. Амос	1-3	1. Лука	7-8	1. 1. Коринћанима	10-12
2. ”	4-6	2. ”	9-11	2. ”	13-16
3. ”	7-9			3. 2. Коринћанима	1-5
4. Авдија и Јона	1-4	3. ”	12-14	4. ”	6-9
5. Михеј	1-4	4. ”	15-17	5. ”	10-13
		5. ”	18-20	6. Галатима	1-3
6. ”	5-7	6. ”	21-22	7. ”	4-6
7. Наум	1-3	7. ”	23-24		
8. Авакум	1-3	8. Јован	1-3	8. Ефесцима	1-6
9. Софонија	1-3	9. ”	4-6	9. Филибљанима	1-4
10. Агеј	1-2			10. Колошанима	1-4
11. Захарија	1-3	10. ”	7-9	11. 1. Солуњанима	1-5
12. ”	4-6	11. ”	10-12	12. 2. Солуњанима	1-3
		12. ”	13-15	13. 1. Тимотију	1-6
13. ”	7-10	13. ”	16-18	14. 2. Тимотију	1-4
14. ”	11-14	14. ”	19-21		
15. Малахија	1-4	15. Дела	1-3	15. Титу и Филимону	1-3
16. Мареј	1-5	16. ”	4-6	16. Јеврејима	1-5
17. ”	6-8			17. ”	6-9
18. ”	9-11	17. ”	7-9	18. ”	10-13
19. ”	12-13	18. ”	10-12	19. Јаков	1-5
		19. ”	13-15	20. 1. Петрова	1-5
20. ”	14-15	20. ”	16-18	21. 2. Петрова	1-3
21. ”	16-17	21. ”	19-23		
22. ”	18-20	22. ”	24-26	22. 1. Јованова	1-3
23. ”	21-25	23. ”	27-28	23. ”	4-5
24. ”	26-28			24. 2. и 3. Јованова	
25. Марко	1-3	24. Римљанима	1-3	25. Јудина посланица	
26. ”	4-6	25. ”	4-6	26. Откривење	1-4
		26. ”	7-9	27. ”	5-9
27. ”	7-9	27. ”	10-12	28. ”	10-13
28. ”	10-13	28. ”	13-16		
29. ”	14-16	29. 1. Коринћанима	1-5	29. ”	14-16
30. Лука	1-3	30. ”	6-9	30. ”	17-19
31. ”	4-6			31. ”	20-22

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Октобар

1. Псалам 79.
2. Псалам 80.
3. Псалам 81.
4. Псалам 82.
5. Псалам 83.
6. Псалам 84.
7. Псалам 85.
8. Псалам 86.
9. Псалам 87.
10. Псалам 88
11. Псалам 89,1-13.
12. Псалам 89,14-26.
13. Псалам 89,27-39.
14. Псалам 89,40-52.
15. Псалам 90.
16. Псалам 91.
17. Псалам 92.
18. Псалам 93.
19. Псалам 94.
20. Псалам 95.
21. Псалам 96.
22. Псалам 97.
23. Псалам 98.
24. Псалам 99.
25. Псалам 100.
26. Псалам 101.
27. Псалам 102,1-14.
28. Псалам 102,15-28.
29. Псалам 103.
30. Псалам 104,1-18.
31. Псалам 104,19-35.

Новембар

1. Псалам 105,1-15.
2. Псалам 105,16-31.
3. Псалам 105,32-45.
4. Псалам 106,1-16.
5. Псалам 106,17-32.
6. Псалам 106,33-48.
7. Псалам 107,1-21.
8. Псалам 107,22-43.
9. Псалам 108.
10. Псалам 109,1-16.
11. Псалам 109,17-31.
12. Псалам 110.
13. Псалам 111.
14. Псалам 112.
15. Псалам 113.
16. Псалам 114.
17. Псалам 115.
18. Псалам 116.
19. Псалам 117.
20. Псалам 118,1-14.
21. Псалам 118,15-29.
22. Псалам 119,1-14.
23. Псалам 119,15-29.
24. Псалам 119,30-43.
25. Псалам 119,44-56.
26. Псалам 119,57-90.
27. Псалам 119,91-117.
28. Псалам 119,118-143.
29. Псалам 119,144-176.
30. Псалам 120.

Децембар

1. Псалам 121.
2. Псалам 122.
3. Псалам 123.
4. Псалам 124.
5. Псалам 125.
6. Псалам 126.
7. Псалам 127.
8. Псалам 128.
9. Псалам 129.
10. Псалам 130.
11. Псалам 131.
12. Псалам 132.
13. Псалам 133.
14. Псалам 134.
15. Псалам 135.
16. Псалам 136,1-14.
17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 137.
19. Псалам 138.
20. Псалам 139.
21. Псалам 140.
22. Псалам 141.
23. Псалам 142.
24. Псалам 143.
25. Псалам 144.
26. Псалам 145.
27. Псалам 146.
28. Псалам 147.
29. Псалам 148.
30. Псалам 149.
31. Псалам 150.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ОКТОБРУ 2019. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Кладово, Неготин	18,04	17,52	17,41	17,30
Бор, Зајечар, Пирот, Струмица	18,06	17,54	17,43	17,32
Вршац , Параћин, Ниш , Лесковац, Врање, Радовиш, Кавадарци, Ђеђелија , Јагодина	18,08	17,56	17,45	17,34
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Ковин, Смедерево , Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крушевац , Куманово , Велес	18,10	17,58	17,47	17,36
Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Тетово, Скопље , Прилеп, Битољ	18,12	18,00	17,49	17,38
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Ваљево, Чачак, Нови Пазар, Ђаковица, Призрен, Охрид	18,14	18,02	17,51	17,40
Сомбор , Бачка Паланка, Шид, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ужице, Беране, Пећ , Дебар	18,16	18,04	17,53	17,42
Бели Манастир, Осијек , Даљ, Вуковар, Винковци, Бијељина , Лозница, Пљевља, Колашин	18,18	18,06	17,55	17,44
Тузла, Фоча, Подгорица , Улцињ	18,20	18,08	17,57	17,46
Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента, Добој, Сарајево , Билећа, Зеленика	18,22	18,10	17,59	17,48
Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Босанска Градишка , Нова Градишка, Зеница, Мостар , Требиње, Дубровник	18,24	18,12	18,01	17,50
Мурска Сбота, Ормож , Чаковец, Вараждин , Приједор, Бања Лука , Јајце, Метковић, Пељешац, Мљет	18,26	18,14	18,03	17,52
Марибор , Ливно, Хвар, Корчула, Птуј , Крапина, Загреб , Сисак, Дрвар	18,28	18,16	18,05	17,54
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље , Зидани Мост, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач	18,30	18,18	18,07	17,56
Межица, Госпић , Шибеник, Вис	18,32	18,20	18,09	17,58
Јесенице, Крањ, Љубљана , Цриковница, Крк, Раб, Паг, Задар, Дуги Оток, Биоград на мору	18,34	18,22	18,11	18,00
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Црес, Лошињ	18,36	18,24	18,13	18,02
Горица, Копер, Ровињ, Пула	18,38	18,26	18,15	18,04

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У НОВЕМБРУ 2019. ГОДИНЕ

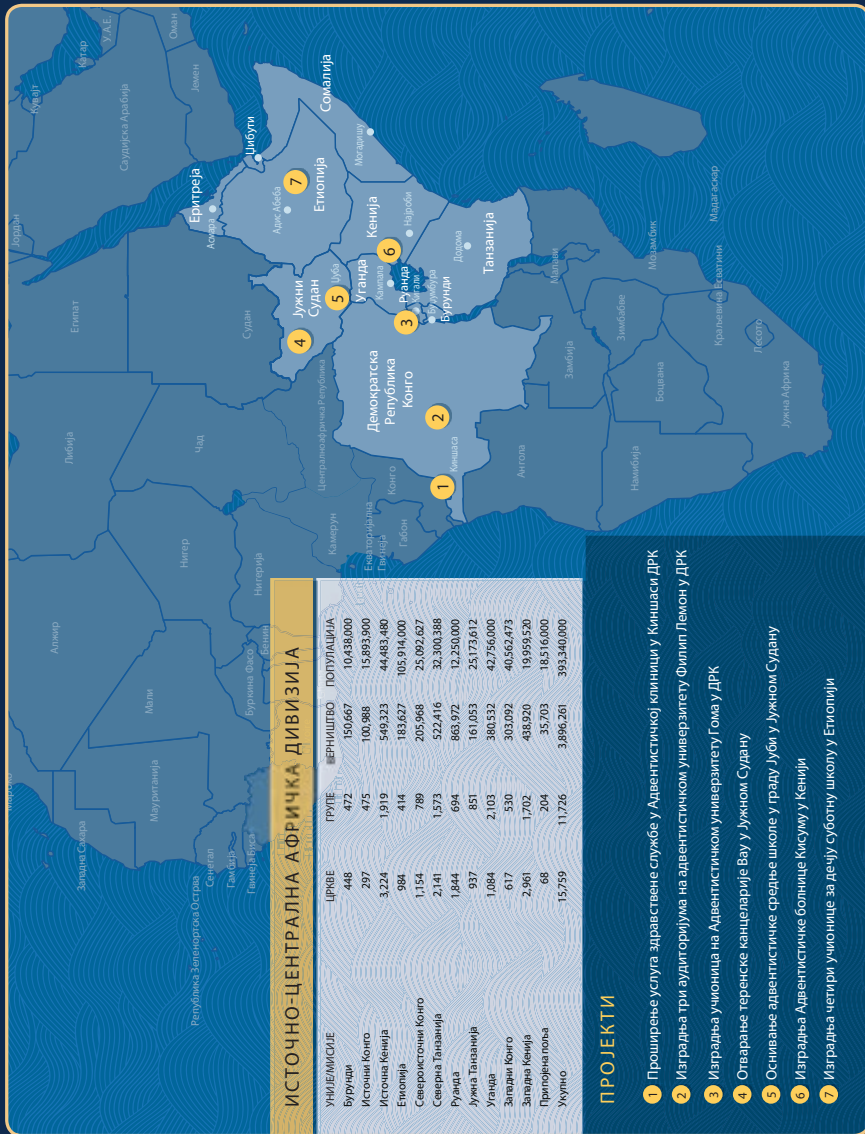
МЕСТО	ДАТУМ				
	1.	8.	15.	22.	29.
Кладово, Неготин	16,19	16,10	16,03	15,57	15,53
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	16,21	16,12	16,05	15,59	15,55
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	16,23	16,14	16,07	16,01	15,57
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	16,25	16,16	16,09	16,03	15,59
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,27	16,18	16,11	16,05	16,01
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	16,29	16,20	16,13	16,07	16,03
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	16,31	16,22	16,15	16,09	16,05
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	16,33	16,24	16,17	16,11	16,07
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	16,35	16,26	16,19	16,13	16,09
Мурска Субота, Чаковец, Вараждин, Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	16,37	16,28	16,21	16,15	16,11
Марибор , Ормож, Птуј, Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	16,39	16,30	16,23	16,17	16,13
Словењ Градец, Џеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	16,41	16,32	16,25	16,19	16,15
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	16,43	16,34	16,27	16,21	16,17
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,45	16,36	16,29	16,23	16,19
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	16,47	16,38	16,31	16,25	16,21
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	16,49	16,40	16,33	16,27	16,23
Копер, Лошињ	16,51	16,42	16,35	16,29	16,25
Ровињ, Пула	16,53	16,44	16,37	16,31	16,27

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ДЕЦЕМБРУ 2019. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	6.	13.	20.	27.
Кладово, Неготин	15,51	15,51	15,53	15,57
Српска Црња, Вршац, Бор, Зајечар	15,53	15,53	15,55	15,59
Сента, Кикинда, Зрењанин , Алибунар, Ковин, Пожаревац, Књажевац, Пирот	15,55	15,55	15,57	16,01
Суботица , Бачка Топола, Бечеј, Панчево, Београд, Смедерево , Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Ниш , Лесковац	15,57	15,57	15,59	16,03
Сомбор , Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Аранђеловац, Крагујевац , Крушевац, Врање, Радовиш, Струмица	15,59	15,59	16,01	16,05
Даљ, Вуковар, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево , Куманово, Кавадарци, Ђеђелија	16,01	16,01	16,03	16,07
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Косовска Митровица, Приштина, Скопље , Велес	16,03	16,03	16,05	16,09
Подравска Слатина, Тузла, Пећ , Ђаковица, Призрен, Тетово, Прилеп	16,05	16,05	16,07	16,11
Мурска Субота, Чаковец, Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Слав. Пожега, Слав. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Беране, Битољ	16,07	16,07	16,09	16,13
Птуј , Ормож, Вараждин , Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Колашин , Дебар, Охрид	16,09	16,09	16,11	16,15
Марибор , Цеље, Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Бања Лука, Подгорица	16,11	16,11	16,13	16,17
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Јајце, Мостар , Билећа, Требиње, Зеленика , Бар, Улцињ	16,13	16,13	16,15	16,19
Словењ Градец, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Дрвар, Ливно, Метковић, Дубровник	16,15	16,15	16,17	16,21
Јесенице, Крањ, Љубљана , Книн, Пељешац, Мљет	16,17	16,17	16,19	16,23
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Цриквеница, Крк, Госпић, Шибеник, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,19	16,19	16,21	16,25
Горица, Копер, Црес, Раб, Паг, Задар, Биоград на мору, Вис	16,21	16,21	16,23	16,27
Ровињ, Пула , Лошињ, Дуги Оток	16,23	16,23	16,25	16,29

ИСТОЧНО-ЦЕНТРАЛНА АФРИЧКА ДИВИЗИЈА

ИСТОЧНО-ЦЕНТРАЛНА АФРИЧКА ДИВИЗИЈА

УНИЈА/МИСЛИЕ	ЦРКВЕ	ГРУПЕ	ПЕРИШТВО	ПОПУЛАЦИЈА
Бурнди	448	472	150,667	10,438,000
Источен Конго	297	475	100,988	15,893,900
Источна Кенија	3,224	1,919	549,323	44,483,480
Етиопија	984	414	183,627	105,914,000
Северозападни Конго	1,154	789	205,968	25,892,627
Северна Танзанија	2,141	1,573	522,416	32,300,388
Руанда	1,844	694	868,972	12,230,000
Јужна Танзанија	937	851	161,053	25,173,612
Уганда	1,084	2,103	380,332	42,756,000
Западни Конго	617	530	303,692	40,562,473
Западна Кенија	2,961	1,702	438,320	19,959,520
Припоена поља	68	204	35,703	18,516,000
УКУПНО	15,759	11,726	3,896,261	393,340,000

ПРОЈЕКТИ

- 1 Проширење услуга здравствене службе у Адвентистичкој клиници у Киншаси ДРК
- 2 Изградња три аудиторијума на адвентистичком универзитету Филип Лемон у ДРК
- 3 Изградња училишта на Адвентистичком универзитету Гома у ДРК
- 4 Отварање теренске канцеларије Вау у Јужном Судану
- 5 Оснивање адвентистичке средње школе у граду Јуби у Јужном Судану
- 6 Изградња Адвентистичке болнице Кисуму у Кенији
- 7 Изградња четири учионице за дечу суботну школу у Етиопији